

66579

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**DOĞANCILAR PAŞA KONAĞININ SAĞLIK, GÜVENLİK VE
ENERJİ ETKİN KABUK SİSTEMLERİNİN YENİLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Mimar Burcu ŞENPARLAK

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 27 Ağustos 1997

Tezin Savunulduğu Tarih : 2 Eylül 1997

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Eşher BERKÖZ

Diğer Jüri Üyeleri : Prof. Dr. Nur AKIN

Öğr. Gör. Dr. Erdal YILDIZ

EYLÜL 1997

ÖNSÖZ

Çalışmalarım başlangıcında bana yol gösteren rahmetli hocam Prof. Dr. Ahmet ALPHAN'a ve daha sonra gösterdikleri destekten dolayı tez danışmanım Prof. Dr. Eşher BERKÖZ'e, Prof. Dr. Nur AKIN'a, hiç bir fedakarlıktan kaçınmayan aileme, sabırlı arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Ağustos 1997
Burcu ŞENPARLAK

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa no</u>
ÖNSÖZ	ii
ŞEKİL LİSTESİ	v
ÇİZİM LİSTESİ	vi
ÖZET	viii
SUMMARY	ix
BÖLÜM 1 GİRİŞ	1
BÖLÜM 2 GELENEKSEL AHŞAP KONUTLARIN KORUNMASI	3
2.1. Sağlamaştırma	4
2.2. Temizleme	4
2.3. Çağdaş Ek	5
2.4. Yenileme	6
2.4.1. Yeniden İşlevlendirme	6
2.4.2. Sağlık Döşeminin Yenilenmesi	6
2.4.3. Yangın Döşeminin Yenilenmesi	7
2.4.4. Pasif Isıtma Sisteminin Enerji Etkin Yenilenmesi	9
BÖLÜM 3 DOĞANCILAR PAŞA KONAĞININ MEVCUT DURUMUNUN TANITILMASI	13
3.1. Konağın Tarihçesi ve Rölöveleri	13
3.2. Konağın Yapısal Nitelikleri	25
3.2.1. Yapının Strüktürü	25
3.2.2. Yapının Sağlık Döşemi	32
3.2.3. Yapının Yangın Döşemi	36
3.2.4. Yapının Pasif Isıtma Sistemi	36

BÖLÜM 4 DOĞANCILAR PAŞA KONAĞININ YENİLENMESİ	43
4.1. Konağı Yeniden İşlevlendirme	43
4.2. Konağın Sağlamlaştırılması	50
4.3. Sonradan Yapılan Ekin Temizlenmesi	56
4.4. Yeni Ek Önerisi	56
4.5. Yapının Sağlık Döşeminin Yenilenmesi	56
4.6. Yangın Önlemlerinin Alınması ve Döşemi	61
4.7. Pasif Isıtma Sisteminin Yenilemesi	70
SONUÇLAR	73
KAYNAKLAR	74
ÖZGEÇMİŞ	75

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa no</u>
Şekil 2.4.4.1. Yapı bileşen katmanları	9
Şekil 2.4.4.2 Ahşap karkas duvar katmanları	10
Şekil 3.2.1.1 Tek tabanlı ahşap karkas sistem çatkısı	26
Şekil 3.2.1.2 Tek tabanlı ahşap karkas sistem detayı	26
Şekil 3.2.4.1 Doğancılar Paşa Konağı mevcut ahşap dış duvar detayı	36
Şekil 3.2.4.2 Doğancılar Paşa Konağı giyotin pencere kesiti	40
Şekil 3.2.4.1 Doğancılar Paşa Konağı mevcut ahşap çatı detayı	40
Şekil 4.2.1 Doğancılar Paşa Konağı döşeme detayı	51
Şekil 4.2.2 Doğancılar Paşa Konağı döşeme detayı	51
Şekil 4.7.1.1 Doğancılar Paşa Konağı önerilen ahşap çatı detayı	71

ÇİZİM LİSTESİ

	<u>Sayfa no</u>
P 1 Zemin kat rölöve planı	14
P 2 Birinci kat rölöve planı	15
P 3 İkinci kat rölöve planı	16
P 4 Çatı katı rölöve planı	17
P 5 Giriş cephesi rölövesi	18
P 6 Yan cephe rölövesi	19
P 7 Arka cephe rölövesi	20
P 8 Yan cephe rölövesi	21
P 9 Kesit	22
P 10 Kesit	23
P 11 Zemin kat rölöve taşıyıcı sistem planı	28
P 12 Birinci kat rölöve taşıyıcı sistem planı	29
P 13 İkinci kat rölöve taşıyıcı sistem planı	30
P 14 Çatı katı rölöve taşıyıcı sistem planı	31
P 15 Zemin kat ıslak hacim yerleşimleri	33
P 16 Birinci kat ıslak hacim yerleşimleri	34
P 17 İkinci kat ıslak hacim yerleşimleri	35
P 18 Zemin kat planı	46
P 19 Birinci kat planı	47
P 20 İkinci kat planı	48
P 21 Çatı katı planı	49

P 22	Zemin kat taşıyıcı sistem planı	52
P 23	Birinci kat taşıyıcı sistem planı	53
P 24	İkinci kat taşıyıcı sistem planı	54
P 25	Çatı katı taşıyıcı sistem planı	55
P 26	Zemin tesisat planı	58
P 27	Birinci tesisat planı	59
P 28	İkinci kat tesisat planı	60
P 29	Yan cephe - yangın merdiveni görünüşü	64
P 30	Giriş cephesi - yangın merdiveni görünüşü	65
P 31	Zemin kat yangın döşemi planı	66
P 32	Birinci kat yangın döşemi planı	67
P 33	İkinci kat yangın döşemi planı	68
P 34	Çatı katı yangın döşemi planı	69

ÖZET

Geleneksel Türk konut mimarisine ait eserler, korunması gereken tarihi değerler arasında önemli yer tutarlar. Bu sivil mimarlık örnekleri gerçek yerlerini ancak sosyal ve ekonomik olarak çağdaş gereksinimleri karşılayacak biçimde sağlıklılaştırılıp kullanılarak bulurlar. Mimari mirasımız olan bu yapılara uygun bir işlev kazandırmak, onları günümüz yaşamının bir parçası haline getirmek, onları kullanan halkı daha duyarlı kılacak ve böylelikle daha geniş alanda bir koruma sağlanacaktır.

Bu amaçla tez kapsamında İstanbul Doğancılar'daki tarihi olan Paşa Konağı da bir koruma örneği olarak ele alınmış, ve yeniden kullanımı için modern koruma tekniklerinden faydalanılarak yapının sağlık, güvenlik ve pasif ısıtma sisteminin yenilenmesi sağlanmıştır.

Girişi oluşturan birinci bölümün ardından, ikinci bölümde, geleneksel ahşap konutların korunmasına değinilmiş ve güncel koruma teknikleri tanıtılmıştır. Doğancılar Paşa Konağı'nın korunarak yenilenmesi için uygun görülen teknikler açıklanmıştır. Ayrıca konağın güvenlik, sağlık ve enerji etkin korunması gerekliliği düşünülerek, uygulanması gereken yöntemler ve uyulması gereken yönetmelikler tariflenmiştir.

Üçüncü bölümde, Üsküdar-Doğancılar Paşa Konağı'nın mevcut durumunun tanıtılmasına yer verilmiştir. Bu bölümde, konağın bilindiği kadarıyla tarihçesi anlatılmış ve rölöveleri sunulmuştur. Ayrıca konağın strüktürünü, sağlık döşemini, yangın döşemini ve pasif ısıtma sistemini içeren yapısal nitelikleri tanıtılmıştır.

Dördüncü bölümde de, yapısal nitelikleri ve yeni işlevi için ihtiyaçları tanımlanmış olan Doğancılar Paşa Konağı'nın koruma ilkeleri çerçevesinde yeni işlevine adapte edilmesi anlatılmış, ayrıca ahşap yapıda yenilenen sağlık ve yangın döşemi, pasif ısıtma sistemi projeleriyle desteklenerek açıklanmıştır.

SUMMARY

THE RENOVATION OF DOĞANCILAR MANSION IN PLUMBING, FIRE PROTECTION AND PASSIVE SOLAR SYSTEMS.

This study consist of five main parts. In the first part, the subject and the aim of the study are introduced.

A historic building is one that gives us sense of wonder and makes us want to know more about the people and culture that produced it. It has architectural, aesthetic, historic, documentary, archaeological, economic, social and even political and spiritual or symbolic values.

From the past to the present day, the historic monuments remain as living witnesses of their age-old traditions. People are becoming more and more conscious of the unity of human values and regard ancient monuments as a common heritage. It is our duty to hand them on in the full richness of their authenticity.

The process of restoration is highly specialised operation. Its aim is to preserve and reveal the aesthetic and historic value of the monument and is based on respect for original material and authentic documents. The restoration in any case must be preceded and followed by an archeological and historical study of the monument.

The best way of preserving buildings is to keep them in use. It is the only way historic and aesthetic values can be saved economically and historic buildings brought up to contemporary standards.

Turkish mansions have importance for Ottoman Empire. The life in these mansions reflected the growing tolerance of the empire. Doğancılar mansion in Üsküdar is one of those allocated by the Palace to top-rank generals.

This 19th century wooden mansion, that needs conservation and preservation, is the example for this thesis. To hand on and bring up the mansion to contemporary standards, we should follow some principles guiding preservation and restoration. The principles, approved in the 2nd International Congress of Architects and Technicians of Historic Monuments, that met in Venice, are still guiding the preservation of monuments. Therefore, in the second part of the thesis, the degrees of intervention, the principles and the regulations were described. Although there are seven degrees of intervention, the four of them applied to the conservation project of this mansion, are detailed in the second part, that follows the introduction part. They are liberation, consolidation, rehabilitation, and new additions. For liberation the Charter says; “The valid contributions of all periods to the building of a monuments must be respected, since the unity of style is not the aim of a restoration. When a building includes the superimposed work of different periods, the revealing of the underlying state can only be justified in exceptional circumstances and when what is removed is of little interest and the material which is brought to light is of great historical, archaeological or aesthetic value, and its state of preservation is good enough to justify the action.” Consolidation is the physical addition of adhesive or supportive materials into the actual fabric cultural property, in order to ensure its continued durability or structural integrity. With historic buildings, when the strength of structural elements has been so reduced than it is no longer sufficient to meet future hazards, consolidation of the existing material may have to be carried out. However, the integrity of the structural system must be respected and its form preserved. No historical evidence should be destroyed. Only by first understanding how an historic building acts as a whole as a ‘spatial environmental system’ is it possible to introduce new techniques satisfactorily, or provide a suitable environment for objects of art, or make adjustments in favour of a new use. Rehabilitation is to keep the historical value in use and modernization with or without adaptive alternation. The Venice Charter also has an article on additions that says; “Additions cannot be allowed except in so far as they do not detract from the interesting parts of the building, its traditional setting, the balance of its composition and its relation with its surrounding.”

Also in this part, the necessity of renovation in plumbing was pointed out. Washing water, scullery wastes, waste water, human excreta and domestic refuse must be removed from the dwellings in such a way to prevent

disseminating pathogenic germs, fermentation of wastes and noxious or evil smelling gases. Each dwelling must include its own water closet. In the same part, fire protection regulations for wood truss constructions, that held by the Municipality, were explained. Also the required systems like fire alarm systems, sprinkler systems, fire hose cabinets and fire stairs were described. The importance of thermal comfort in the building also has place in the second part of the thesis. The thermal comfort depends on the passive solar heating components and their heat transfer resistances, total heat transfer coefficients and transparency ratios. Related explanations and formulas on passive solar heating system remain in the same part.

In the third part, the history, the structural characteristics, existing plumbing and fire precautions and thermal characteristics of the mansion were described. In all works of preservation, restoration or excavation, there should always be precise documentation in the form of analytical and critical reports, illustrated with drawings. While planning a conservation program, the different phases of construction of the building complex, later interventions, any internal or external peculiarities and the environmental context of surroundings of the building are all relevant manners. The wooden mansion is being used as a warehouse by the Üsküdar Municipality since 1980. The main building, covers an area of 1500 m² with its single storey courtyard, consists of three storeys and an attic. As mentioned before, the mansion is a wood truss construction with its headers, joists and cripples. The building also has the traditional ornamented ceiling coverings, indoor doors, wood sheathing on the facade and eaves. The mansion has five rooms used for water closet area when it was used as a warehouse by the Üsküdar Municipality. Although fire is one of the major risks for wood truss constructions, unfortunately the mansion has no fire precautions. The heat transfer resistances of exterior walls and roof were also calculated in the third part.

In the fourth part, all the preservation and restoration works done were explained. The Venice Charter says; “ The conservation of monuments are always facilitated by making use of them for socially useful purpose. Such use is therefore desirable but it must not change the layout or decoration of the building. It is within these limits only that codifications demanded by a change of function should be envisaged and may be permitted.” To put the mansion in use with minimum effective intervention and to bring the building up to contemporary standards, the mansion is turned into a guesthouse for university. The conservation is done to match the new function of the mansion.

On the ground floor, the greatest room was designed as the cafeteria of the guesthouse, and the other rooms were turned into bedrooms, each having its own bathroom. The entrance hall was intended to have the reception desk in the middle. On the first floor, the rooms were also turned into bedrooms. Manager's office and a bedroom for the manager were also located on this floor. All the rooms in the third floor were turned into bedrooms. Finally, the roof floor was for reading, watching TV and resting. While adapting the mansion to the new function, some of the walls had to be knocked down and some of them had to be rebuilt. All these works were done according to the needs of wood truss system.

As described in the second part, some principles guiding preservation and restoration were followed. The mansion was liberated by removing an addition from a different period. This old addition was neither stylistically nor structurally harmonious with the main building. Also there was another addition of a different period, on the courtyard, adjacent to the mansion. This addition was also removed, but rebuilt again as the mechanical room of the guesthouse. The new, mechanical room, was not wood truss construction, but a concrete, to make it 120 minute fire resistant.

In the guesthouse every room has its own bathroom. To be able to use some of the walls as plumbing walls, the bathrooms were located one on the top of the other. By using these plumbing walls, water pipings and drains won't damage the wooden walls, and it would be easy to handle problems.

Also in the fourth part, fire protection systems of the building were explained. As the first prevention, concrete fire stairs were built adjoining the mansion. Sidewall sprinklers, which are automatic extinguisher systems, were located in each room. Thus, the ornamented ceilings won't be damaged. Also the smoke detectors were located in the rooms, that will address the zone in fire.

According to the thermal insulation regulations, TS 825, Doğancılar Mansion in Üsküdar is in the first climatic zone. The calculated heat transfer resistance of the exterior walls, seems enough for the first climatic zone. Thus, there is no need to change the facade elements. But unfortunately the heat transfer resistance calculated for the roof wasn't enough for this zone. To increase the existing heat transfer resistance, isolation foam was applied under the roof tiles as a new layer.

This mansion, documenting a social life in a certain period, should be taken into consideration and restored in such a way, that its historical values can be inherited by the next generations.

In the last part, outcomes of the thesis are briefly summarized.

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Mimari miras olarak korunması gerekli tarihi çevrelerin en büyük yoğunluğunu geleneksel sivil mimarlık örnekleri, diğer bir deyişle Türk konut mimarisi oluşturur. Türk toplumunun kültürel ve sosyal yaşamını belgeleyen ahşap konutları günümüzde de çağdaş yaşamın içine katarak korumalı ve korunmalarını sağlamalıyız. Tarihi çevreyi ve içerdiği yapıları müzecilik anlayışıyla korumak herbirini ayrı bir işlevle değerlendirmeden, olduğu gibi sergilemek demektir. Oysa bir yapıyı istenilen düzeyde korumak, onu ancak uygun bir işlevle değerlendirerek mümkündür. Böyle bir yaklaşımla tarih günümüz yaşamının bir parçası haline gelecektir. Eski dokuyu ve onu oluşturan yapıları yaşatarak korumak onları kullanan halkı daha duyarlı kılacak ve böylelikle daha geniş alanda bir koruma sağlanacaktır. Bu nedenle, bugün başarılı koruma örnekleri sergileyen tüm yabancı ülkelerde söz konusu yaklaşımla çok sayıda konut tarihi ve kültürel sürekliliğinin yanı sıra, bir yapı potansiyeli olarak da görülmekte ve belirli müdahalelerle kullanılabilir hale getirildikleri zaman, modern yaşama katılabilirler. Türkiye’de de sonuçları her zaman istenilen düzeyde olmasada yasa gereği tarihi konutlar korunmakta ve restore edilerek kullanılmaktadır. Günümüze dek neredeyse olduğu gibi değişmeden gelebilmiş sınırlı sayıda tarihi konutlar, özgün planimetrik özellikleri nedeniyle, dış ve iç nitelikleriyle de korunmak zorundadırlar. Ancak sözkonusu konut yoğunluğunun büyük bir çoğunluğu, sadece dış özellikleriyle korunup içinde her türlü yeniliğin yapılabileceği örneklerdir. Burada amaçlanan, tarihi değerın görünümüyle (kotları, gabarisi, doluluk boşluk oranları vb.) içinde bulunduğu geleneksel çevreye katkısıdır.

Geçmişte çoğunlukla yapının işlevsel değeri, sürekli bakımının yapılması ve yaşamını sürdürebilmesi için bir araç, gereklilik olmuştur. Bu ilke günümüzde de geçerliliğini korumakla birlikte ilk işlevini yitirmiş yapılarda korunmaktadır. İtalyan koruma uzmanı Pierro Gazzola koruma ile ilgili olarak; “ Bir mimari anıt artık yapıldığı amaca hizmet edemiyorsa, korunması pratik bir gereklilik olmaktan çıkar, kültürel bir görev haline gelir. Bu konuya verilen önem gelecek kuşakların kültürel olgunluğuna ve kültür miraslarını koruma konusunda duyacakları ivediliğe dayanacaktır.” der. (Zeynep AHUNBAY, 1996)

Doğancılar Paşa Konağı, İstanbul tarihi açısından özel önem taşıyan Üsküdar’da günümüze kadar ulaşabilmiş nadir yapılardan biridir. Taşıdığı kültürel, tarihi ve estetik değerlerin yok olmadan gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla konağın yararlı ve kalıcı bir işlevle değerlendirilmesi gerekir.

Bu amaçla Paşa Konağı yeniden işlevlendirilecek ve yapı en az müdahaleyle yeni işlevine uyarlanacaktır. Bu yapılırken de tamamiyle ahşap taşıyıcı sisteme sahip yapıların karşı karşıya oldukları güvenlik sorunu yönetmeliklerin gerektirdiği gibi, ve pasif ısıtma sistemide yapının yeni kullanımına ve konumuna uygun olarak çözülecektir. Bunlara ek olarak sözkonusu yapının yeni işlevi gereği sağlık döşemi de düzenlenecektir.

Sağlık, güvenlik ve pasif ısıtma sistemi yenilenen ve yeni bir kullanımla değerlendirilen Paşa Konağı’nın, ayrıca onarım sonrası içinde yaşayacak kişilerin bakımıyla da pasif olarak korunması amaçlanmaktadır.

BÖLÜM 2

GELENEKSEL AHŞAP KONUTLARIN KORUNMASI

Tarihi çevremizi ve içerdği yapıları en iyi şekilde koruyabilmek için yapıların üslup ve biçimleri ile birlikte, ait oldukları dönemin özelliklerinin bilinmesi gerekir. Bu nedenle restorasyon çalışmalarında uygulamaya geçmeden önce yapılan inceleme ve araştırmalar (anıtın tarihi, estetik ve teknik yönden incelenmesi, rölövelerin çıkarılması) yapının ayrıntılı olarak tanınmasına yardımcı olurlar. Bu bilgiler ve belgeleme, hasar nedenlerini tanımlayacak ve bunları ortadan kaldırma ya da etkilerini azaltma yönünde onarım tekniklerinin seçilmesi ve uygulanmasına yardımcı olacaktır. Restorasyon çalışmalarında amaçlanan tarihi yapıların belgesel ve estetik değerlerinin en az müdahale ile korunmasıdır. Ancak yapının hasarları ağırlaştıkça, ya da zaman içindeki değişimleri nedeniyle koruma açısından değeri azaldıkça, daha fazla müdahale içeren, sonuç olarak da daha fazla değişiklik gerektiren tekniklerin uygulanması kabul edilebilir olmaktadır. Hemen her restorasyon uygulamasında karşılaşılan temel müdahale tiplerini sağlamlaştırma, bütünleme, temizleme, çağdaş ek ve yeniden işlevlendirme şeklinde sıralayabiliriz. Bu temel tipler dışında kalan yeniden yapma, anıt taşıma ya da arkeolojik restorasyon, daha özel durumlarda uygulanan müdahalelerdir.

Yapının korunabilmesi için yukarıda belirlenen tekniklerden bir ya da birkaçının birarada uygulanması gerekebilir. Bu durum, restorasyona konu olan yapının özelliklerine göre değişir. Tezin konusunu oluşturan Doğancılar Paşa Konağı'nın korunarak yenilenmesi için uygun görülen teknikleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

2.1. SAĞLAMLAŞTIRMA

Çağlar boyunca bazı anıtlar sürekli bakımları yapılarak, onarıp kullanılarak yaşatılmışlar ve bu çabalar sonucu günümüze ulaşabilmişlerdir. Bugün gerektiğinde, teknolojinin sunduğu olanaklardan yararlanılarak ya da geleneksel teknikler kullanılarak, tarihi yapıların sağlamlaştırılıp, ayakta tutulmasına çalışılmaktadır. Sağlamlaştırma çalışmaları yapının taşıyıcı sisteminde, malzemelerinde ve bulunduğu yerin zemininde olmak üzere çeşitli düzeylerde gerçekleştirilebilmektedir. Tarih boyunca uygulanan sağlamlaştırma teknikleri, doğal olarak öncelikle yapının ayakta kalabilmesini sağlamak amacıyla, strüktürünü hedef almıştır. Tarihi yapının özgün malzemesi değiştirilmeden, bulunduğu zeminde çeşitli nedenlerle ortaya çıkan değişikliklerin verdiği zararı önleyecek zemin sağlamlaştırılmasına da gidilebilmektedir.

Malzeme açısından bakıldığında, anıtsal örneklerin hemen tümünü oluşturan kagir yapıların korunması, geleneksel konut mimarisinin en çok kullanılan malzemesi ahşaba göre, daha kolay ve az masraflıdır. Geleneksel Türk evinin ana malzemesini oluşturan ahşap nem etkisiyle zamanla çürümekte; kurt yenikleri ile dayanımı azalmaktadır. Kapı, pencere kapağı, minber gibi mobilya niteliğinde işlenmiş mimari öğelerin, furuş, balkon korkuluğu, tavan bezemesi gibi ayrıntıların böceklerden arındırılması ve dokularının sağlamlaştırılması için kimyasal maddelerle işlem görmeleri söz konusudur. Yumuşak ağaçlarla yapılan geleneksel konutlarda, ahşap iskeletin eskimiş olan öğeleri yenilenmeli, onarımlarda emprenye edilmiş ahşap kullanılarak, yeni öğelerin yaşamlarının daha uzun süreli olması güvence altına alınmalıdır. (Zeynep AHUNBAY, 1996)

2.2. TEMİZLEME

Korunması gerekli yapıların sonradan yapılan ve genel etkiyi bozan, niteliksiz eklerinden arındırılması işlemidir. Bir yapıta çeşitli dönemlerde, gerek duyulan işlevsel ekler veya bezemelerin, üslup birliğine ulaşma kaygısıyla kaldırılması da,

temizleme kapsamına girmektedir. Günümüzde uygulanmakta olan ve modern restorasyon ilkelerinin temel kararlarını içeren 1964 tarihli Venedik Tüzüğü'nün 11. maddesinde temizleme ile ilgili olarak “Anıta mal edilmiş farklı dönemlerin katkıları saygı görmelidir. Fakat, onarımın amacı stil birliği değildir. Bir anıt üst üste çeşitli dönemlerin izlerini taşıyorsa, en alttaki durumu açığa çıkarmak ancak bazı özel durumlarda yok edilen malzemelerin önemi azsa, açığa çıkarılan malzeme büyük tarihi arkeolojik yada estetik değer taşıyorsa ve koruma durumu böyle bir davranışı gerekli gösterecek kadar iyi ise haklı çıkarılabilir. İlgili unsurların öneminin değerlendirilmesi ile ilgili yargı ve neyin yok edileceği üzerinde karar vermek, sadece bu işi üzerine almış kişiye bırakılmaz. ” denilmektedir. Temizleme, kaldırılan eklerin bir daha geriye dönüşü olmayacak bir biçimde yok edilmesi sorununu getirdiği için, uygulanmadan önce özellikle çok dikkatli olunması gereken bir müdahale türüdür. Sadece bir kişinin kararına bırakılması mümkün olmayan kaldırılacak eklerle ilgili karar verme yetkisi, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurullarına aittir.

2.3. ÇAĞDAŞ EK

Venedik Tüzüğü'nün 13. maddesine göre “Eklemelere ancak yapının ilgi çekici bölümlerine, geleneksel konuma, kompozisyonun dengesine ve çevresiyle olan bağlantısına zarar gelmediği hallerde izin verilebilir”. Tarihi yapıların çağdaş yaşama katılmaları, yeniden kullanımları, ya da bulundukları geniş arazinin yeni yapılanma koşulları içinde yeniden imara açılması sonucu, bazı çağdaş eklerle birlikte değerlendirilebilmeleri gerekebilmektedir. Bu durumda tarihi yapıya mümkün olduğu kadar az zarar veren, onunla uyumlu olabilen bir çağdaş tasarımla bütünleştirilmesi amaçlanır. Ekler bu ölçütler gözetilerek tasarlandığında başarılı olmaktadır.

2.4. YENİLEME

2.4.1. YENİDEN İŞLEVLENDİRME

Birçok tarihi yapı, ya ilk yapılış amaçlarına uygun çağdaş gereksinimleri karşılayacak durumlarını yitirmiştir, ya da özgün işlevleri artık günümüz yaşantısının bir parçası olmaktan çıkmıştır. Bu durumda, tarihi yapının özellikleri, korunmuşluk durumu yapılacak yenileme çalışmasının sınırlarını belirleyecektir.

Zamanla değişen yaşam biçimi ve ona bağlı istekler nedeniyle birçok tarihi yapı özgün işlevini yitirmekte, ilk yapılış amacından farklı bir işleve hizmet etmek için uyarlanmaktadır. Bir eski eser gerçek değerini, ancak sosyal ve ekonomik olarak günümüz koşulları içinde ve günümüz gereksinimlerini yerine getirerek bulur.

Venedik Tüzüğü'nde tarihi eserlerin sosyal bir amaç için kullanılması gerekliliği vurgulanmış, fakat bu amaç uğruna eserin planimetrik özelliklerinden ve bezemesinden ödün verilmemesi gerekliliği belirtilmiştir. Bu nedenle yeni işlev seçiminde, eserin öngörülen işlevle bütünleşebilmesine ve yeni işlevin de, korumanın gereklerine uygun bir biçimde uyarlanmasına dikkat edilmelidir. Yeni kullanım, tarihi yapının teknik potansiyeline göre değerlendirilmelidir.

Sözkonusu işlevin seçiminde, yapının eski gerçek kullanımının ve potansiyelinin iyi bilinmesi ya da araştırılması, ve ondan sonra karar verilmesi gerekir.

2.4.2. SAĞLIK DÖŞEMİNİN YENİLENMESİ

Tarihi eserlerimizin çoğunu konutlar oluşturmaktadır. Fakat genellikle bu yapılar en basit sağlık koşullarından bile yoksundur. Bu temel eksiklik, geleneksel Türk mimarlık örneklerinin kullanımını, dolayısıyla da korunmasını engellemektedir. Özellikle konutların restorasyon ve yeniden kullanımlarında, tüm donatımının sıhhileştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Tarihi konut, iç ve dış özellikleriyle aynen korunacak nitelikteyse, modern donatı yerleştirmek amacıyla ara kat, bölme duvarları gibi müdahalelerin yapılması kısıtlanır. Ancak, içte ve dışta müdahale olanaklarına uygun nitelikteki yapılarda yeni düzenlemeler getirmek, mutfak , banyo, w.c. gibi eksik temel yaşamsal birimleri yerleştirmek daha kolay olmaktadır.

Geleneksel konutların yeniden kullanımında, genel olarak eski yapılar için büyük bir sorun olan atık su problemi, mikropların saçılmasını engellemek, atıkların yığılmalarını ortadan kaldırmak, zararlı ve kötü kokuların yayılmasına olanak vermemek için düzgün bir kanalizasyon sistemi ile çözülmesi, temiz su tesisatının yenilenmesi, tercihen merkezi bir ısıtma sistemi kurularak, yapının sıcak su ile de beslenmesi gereklidir. Sağlık koşullarının tam anlamıyla sağlanabilmesi için, mümkünse her yaşama biriminin kendine ait bir tuvaleti olmalıdır.

2.4.3. YANGIN DÖŞEMİNİN YENİLENMESİ

Günümüzde ahşap tarihi yapıların karşı karşıya kaldıkları en büyük sorunlarından biri de yangındır. Ahşap, yanıcı katı maddelerin başında gelenidir. Bu nedenle tarihi yapıları korurken yapıda yangın çıkmasını önleyecek, herhangi bir şekilde çıkan yangında can ve malı koruyacak ve yangının en az zararla söndürülmesini sağlayacak önlemler alınmalıdır. Bu amaçla İstanbul Büyük Şehir Belediyesi'nin hazırlattığı “Yangından Korunma Yönetmeliğinden” yararlanılması gerekir.

Yönetmeliğin binalara ilişkin genel hükümleri kapsayan 2. Bölümünde yer alan 2.1.1.3. nolu madde gereğince “Korunması Gerekli Kültür Varlığı” olarak tescil edilen binalarda, yangın güvenliği ile ilgili yapılacak tesisatlar için “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu” nun görüşü alınır ve yapının özelliğini etkilemeyecek biçimde, otomatik ihbar, alarm ve söndürme sistemleri istenir.

Aynı bölümde yer alan diğer maddelerden ahşap yapılara ilişkin olanlar ise aşağıdaki gibidir ;

Madde 2.1.1.6. Ayırık nizamda yapılmış bir kattan yüksek ahşap yapıların topluma açık yapı olarak kullanılabilmesi için, binada yanıcı ve parlayıcı maddelerin

bulunmaması, merkezi ısıtma sisteminin olması, otomatik ihbar sistemi ve otomatik söndürme sistemi (sprinkler sistem gibi) yapılması, binanın yangın önleyici özel boyalarla boyanması, her kattan dışarıya, birisi diğer katlardan bağımsız, en az iki çıkışı olması ve üç kattan fazla olmaması gerekir.

Binaya iç ulaşım yolları ile ilgili olarak yine aynı bölümdeki 2.1.2.2. maddeye göre iç ulaşım yollarında olağan genişlik en az 4m. ve çıkmaz sokak durumunda en az 8m. olmalıdır.

Ahşap taşıyıcı sistem stabilitesi için ise aynı bölümdeki 2.2.4. maddede ahşap elemanların yangın mukavemet hesaplarının yanma hızına dayandırıldığını, yanma hızı 0.6 ile 0.8 mm/dak. kabul edilip ahşap elemanın bu şekilde azalan en kesitiyle ve güvenlik katsayısı 1.00' e eşit alınarak , üzerine gelen gerçek yükü taşıyabildiği süre yangın mukavemet süresi kabul edilmesi gerektiği yazılıdır.

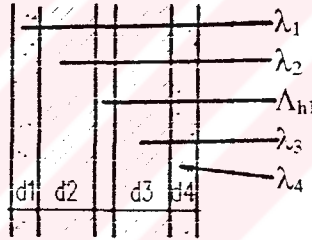
Yangın merdiveni zorunluluğunu getiren madde ise, yine bu bölümdeki 2.4.4.1. nolu maddedir. Sözkonusu maddeye göre ; topluma açık yapılar, toplantı yerleri spor ve sergi salonları, sinema, konferans salonları, yurtlar, oteller, lokaller, klüpler, huzur evleri, kreşler, ve benzeri yapılarda her kat en az iki çıkış ve en az bir yangın merdivenine bağlantılı olmalıdır. Yangın hangi noktada çıkarsa çıksın, o kattaki bütün insanların çıkışlarının sağlanması için kaçış yolları ve yangın merdivenleri birbirlerinin alternatifi olacak şekilde konumlandırılacak, yanyana yapılmayacak, yangın merdiveni kovası ile merdiven aynı katta olacak ve yangın merdivenine genel merdivenden geçilerek ulaşılmayacaktır.

Yangın merdiven kovalarının yeri ve düzenlenmesiyle ilgili madde 2.4.4.3.'de tamamen bina dışındaki çelik merdivenlere, bina dış yüzündeki sağ ve soldaki kapı ve boşluklardan en az 3.50m. mesafede olmak koşuluyla ve 7 katı aşmayan binalarda izin verileceği, bunların döner merdivenler olmasından kaçınılması gerektiği, bu tür merdiven yapıldığı takdirde inişi engellemeyecek bir şekilde, her kapının mutlaka bir sahanlığa açılmak zorunda olduğu belirtilmiştir.

2.4.4. PASİF ISITMA SİSTEMİNİN YENİLENMESİ

İklimsel konforun sağlanması içinde yaşadığımız binalarda iklim etkilerinden yeterli olarak yararlanmanın ve korunmanın temel hedefidir. Bir hacmin iklim etkilerinden yararlanması ve korunması ve hacimde oluşan iç iklim koşulları pasif ısıtma sistemini oluşturan ve bu bileşen ve elemanlara ait ısı geçirgenlik dirençleri ($1/\Lambda$), ve toplam ısı geçirme katsayıları (k) ve saydamlık oranları gibi termofiziksel özelliklere bağlıdır.

Binanın dış kabuk bileşen ve elemanlarını ısı geçirgenlik direnci ($1/\Lambda$), katmanlaşmada kullanılan malzemelerin ısı iletkenliği hesap değerleri (λ) ve kalınlıklarına bağlıdır. Yapı bileşeninin ısı yalıtım yeteneği, kalınlığının büyümesi, veya ısı iletkenliği hesap değerinin küçülmesi ile büyür.

Şekil 2.4.4.1

Bir yapı bileşeninin ısı geçirgenlik direnci ($1/\Lambda$) ;

$$1/\Lambda = (d_1/\lambda_1) + (d_2/\lambda_2) + (d_3/\lambda_3) + \dots + (d_n/\lambda_n) + (1/\Lambda_{h1}) \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} \quad (2.1)$$

bağıntısından hesaplanır.

Şekil 2.4.4.1'den de faydalanarak bağıntıda;

$1/\Lambda$; ısı geçirgenlik direnci, $\text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$

$d_1, d_2, \dots, d_n$; yapı bileşenlerini oluşturan tabakaların kalınlıkları, m.

$\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$; yapı bileşenlerini oluşturan tabakaların ısı iletkenliği hesap değerleri, kcal/ m²h°C

$1/\Lambda_{h1}, 1/\Lambda_{h2}$; yapı bileşeni içinde yer alan hava tabakalarının ısı geçirgenlik dirençleri, m²h°C/kcal , dır.

Bir yapı bileşeninin ısı geçirme katsayısı k ise ;

$$k \text{ (kcal/ m}^2\text{h}^\circ\text{C)} = \frac{1}{(1 / \alpha \text{ iç }) + (1 / \Lambda) + (1 / \alpha \text{ dış })} \quad (2.2)$$

bağıntısından hesaplanır.

Burada ;

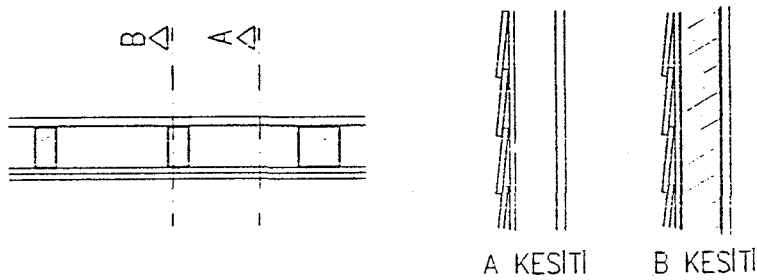
k ; ısı geçirme katsayısı, kcal / m²h°C

$1 / \Lambda$; yapı bileşeninin ısı geçirgenlik direnci, m²h°C / kcal

$1 / \alpha \text{ iç}$; İç hava yüzeysel ısı iletim direnci, m²h°C / kcal

$1 / \alpha \text{ dış}$; Dış hava yüzeysel ısı iletim direnci, m²h°C / kcal , dır.

Şekil2.4.4.2'deki gibi ahşap karkas duvarlar veya kirişli döşemeler ve benzerlerinde olduğu gibi yapı bileşenlerinin yan yana gelen bölümler katmanlaşmalarının farklı olması nedeniyle bu bölümlerin her birinin farklı ısı geçirme katsayısı olur. Bu durumda her bölümün ısı geçirme katsayıları ayrı ayrı hesaplanarak farklı katsayılarla sahip bölümlerin alanlarının birim alandaki yüzdelere göre yapı bileşeninin ortalama ısı geçirme katsayısı hesaplanabilir.

Şekil 2.4.4.2

Enerji korunumu açısından TS 825'te Türkiye üç iklim bölgesine ayrılmış ve bu iklim bölgelerine göre yapı bileşenlerinin sahip olması gereken en düşük ısı geçirgenlik dirençleri verilmiştir.

Dış duvar ve pencerelerin ortalama ısı geçirme katsayısı ise, aşağıdaki bağıntıdan hesaplanır.

$$K_{\text{ort}} (D+P) = \frac{(k_{D1} \times A_{D1}) + (k_{D2} \times A_{D2}) + \dots + (k_{Dn} \times A_{Dn}) + (k_{P1} \times A_{P1}) + \dots + (k_{Pn} \times A_{Pn})}{A_{D1} + A_{D2} + \dots + A_{Dn} + A_{P1} + A_{P2} + \dots + A_{Pn}} \quad (2.3)$$

Burada;

$k_{D1}, k_{D2}, \dots, k_{Dn}$; Dış duvarların ısı geçirme katsayıları, kcal / m²h°C

$k_{P1}, k_{P2}, \dots, k_{Pn}$; Pencere ve dış kapıların ısı geçirme katsayıları, kcal / m²h°C

$A_{D1}, A_{D2}, \dots, A_{Dn}$; Duvarların alanı, m²

$A_{P1}, A_{P2}, \dots, A_{Pn}$; Pencere ve dış kapıların alanı, m², dır.

Kabuk sisteminin dış duvarlar ve pencerelerden sonraki bileşeni olan çatıları iklim etkilerinden koruyacak olan tabakası taşıyıcı sistem üzerinde olmalıdır. Doğrudan güneş ışınlarına karşı olan çatı yüzeyi 80°C - 90°C 'a kadar ısınabilir. Gerek taşıyıcı bileşen ve gerekse koruyucu tabaka için zararlı olan ısı hareketlerinin önlenmesi, ancak yeterli bir ısı yalıtım tabakasının varlığı ile sağlanabilir. Kabuk sistemi bileşenlerinden biri olan çatıların ısı geçirgenlik dirençleri en az TS 825'teki Çizelge 3'de gösterilen ısı geçirgenlik direncinde olmalıdır.

Tüm cephelerin ısı geçirme katsayılarını hesaplayabilmek için, cephelerin saydamlık oranının ve cephelerdeki opak bileşenler olan duvarların ve kapıların da ortalama ısı geçirme katsayılarını hesaplanması gereklidir. Saydamlık oranı cephelerin saydam bileşenleri olan tüm pencerelerin toplam alanlarının tüm cephelerin toplam alanlarına oranıdır.

$$\text{Saydırlık oranı (S.O.)} = \frac{\Sigma A_{\text{toplaml pencere}}}{\Sigma A_{\text{cephe}}} \quad (2.4)$$

BÖLÜM 3

DOĞANCILAR PAŞA KONAĞININ MEVCUT DURUMUNUN TANITILMASI

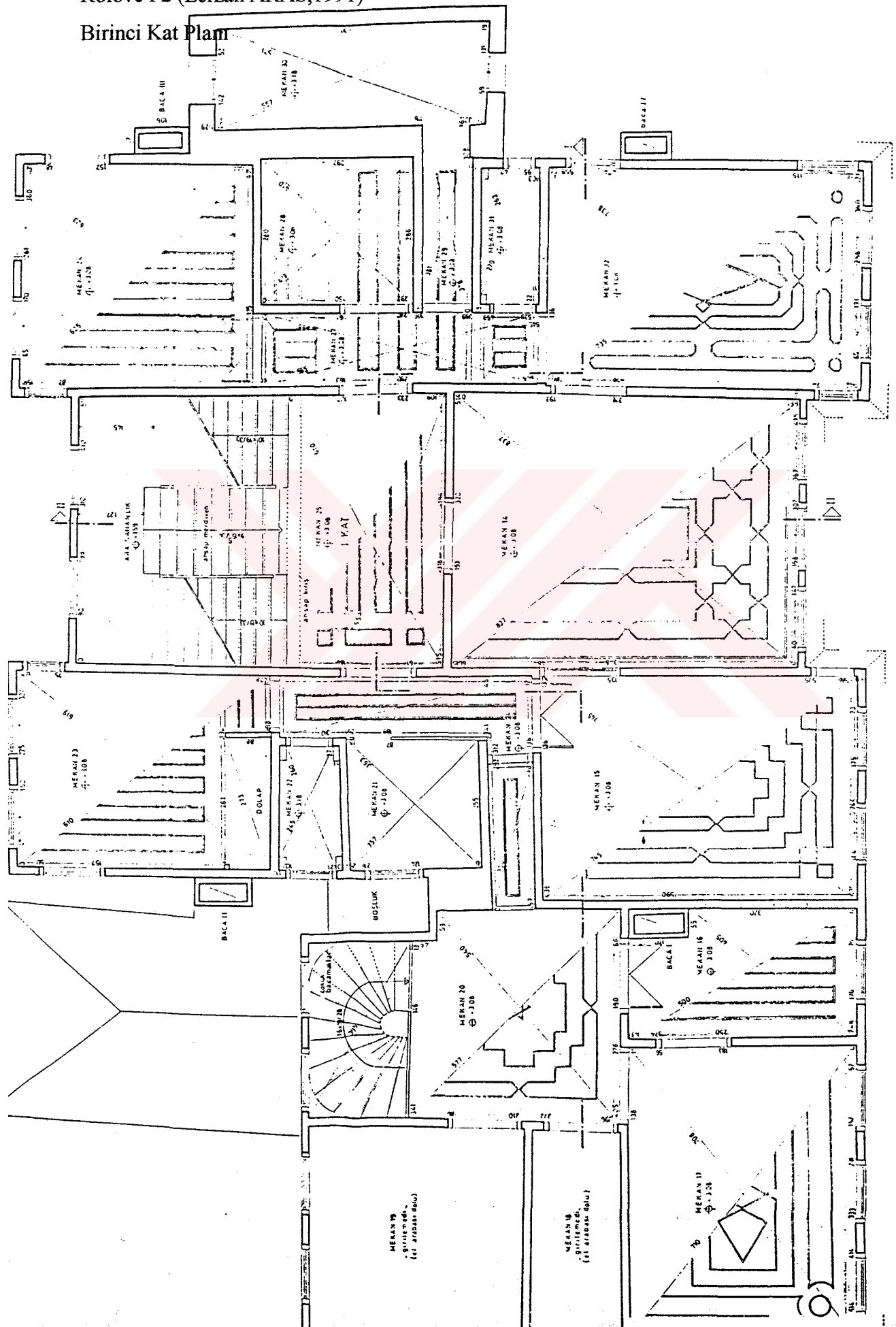
3.1. KONAĞIN TARİHÇESİ VE RÖLÖVELERİ

Kesin yapım tarihi bilinmeyen, ancak geçen yüzyıl sonuyla bu yüzyıl başına tarihlenebilecek Paşa Konağı, Üsküdar Doğancılar'da Doğancılar Parkı'nın karşısında ki, Dr. İsmail Hakkı Örmeci Sokak içerisinde, 28 pafta, 408 ada, 3 parselde bulunmaktadır. Konağın iki tarafı günümüz mimarisi binalarla çevrenmekle beraber, yapı bahçesi ve ek binalarıyla tüm ada boyunca yerleşimini koruyabilmiştir.

Sarayın Paşalara tahsis ettiği konaklardan bir örnek olarak karşımıza çıkan bu yapı, bindokuzyüzlü tarihlerde Belediye'ye geçmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü ile, belediyeye bağlanması arasında kalan sürede kimler tarafından kullanıldığı bilinmemekle beraber, işlevini konut olarak sürdürmüş olduğu belirlenmiştir. 1980 yılından itibaren ise belediye deposu olarak kullanılmıştır. Güneydoğu avlusunda, özgün ve yeni ek olarak belirlenen tek katlı birimler, biri hariç terk edilmiş durumdadır. Tek kullanılan birim olan eski ahır binası "Üsküdar Genç Oyuncular Topluluğu Lokali" olarak hizmet vermiştir. (Lerzan ARAS, 1991) Konak daha sonra 1995'te İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğüne restore ettirilmek üzere boşaltılmıştır. Yapı üç normal kat ve bir Cihannuma katı olmak üzere toplam dört kattan oluşan konak 14.38m. X 16.64m. ve 8.54m. X 10.00m. boyutlarında birbirine bitişik iki dikdörtgen hacimden meydana gelmiştir.

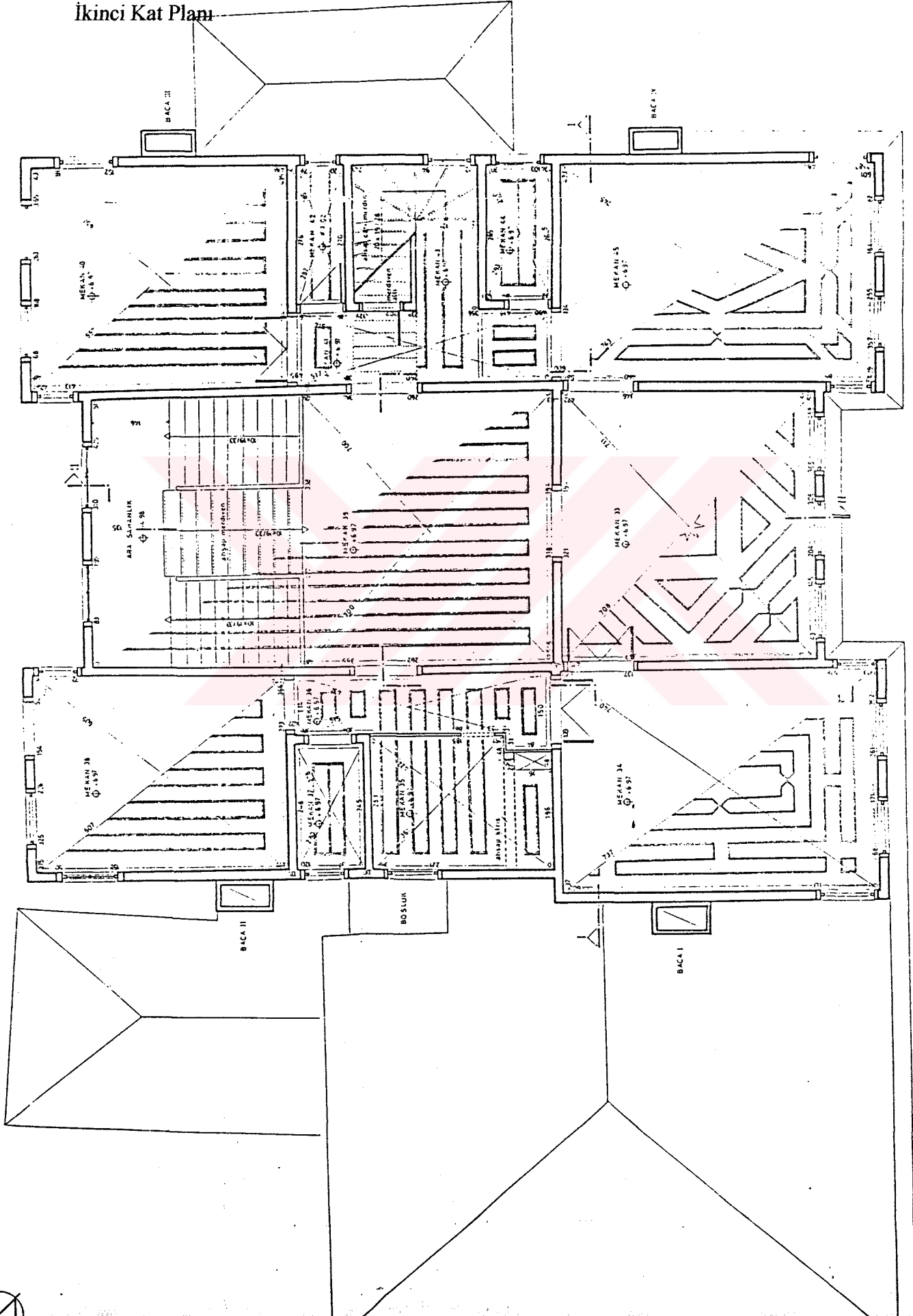
Rölöve P2 (Lerzan ARAS,1991)

Birinci Kat Planı

Rölöve P3 (Lerzan ARAS,1991)

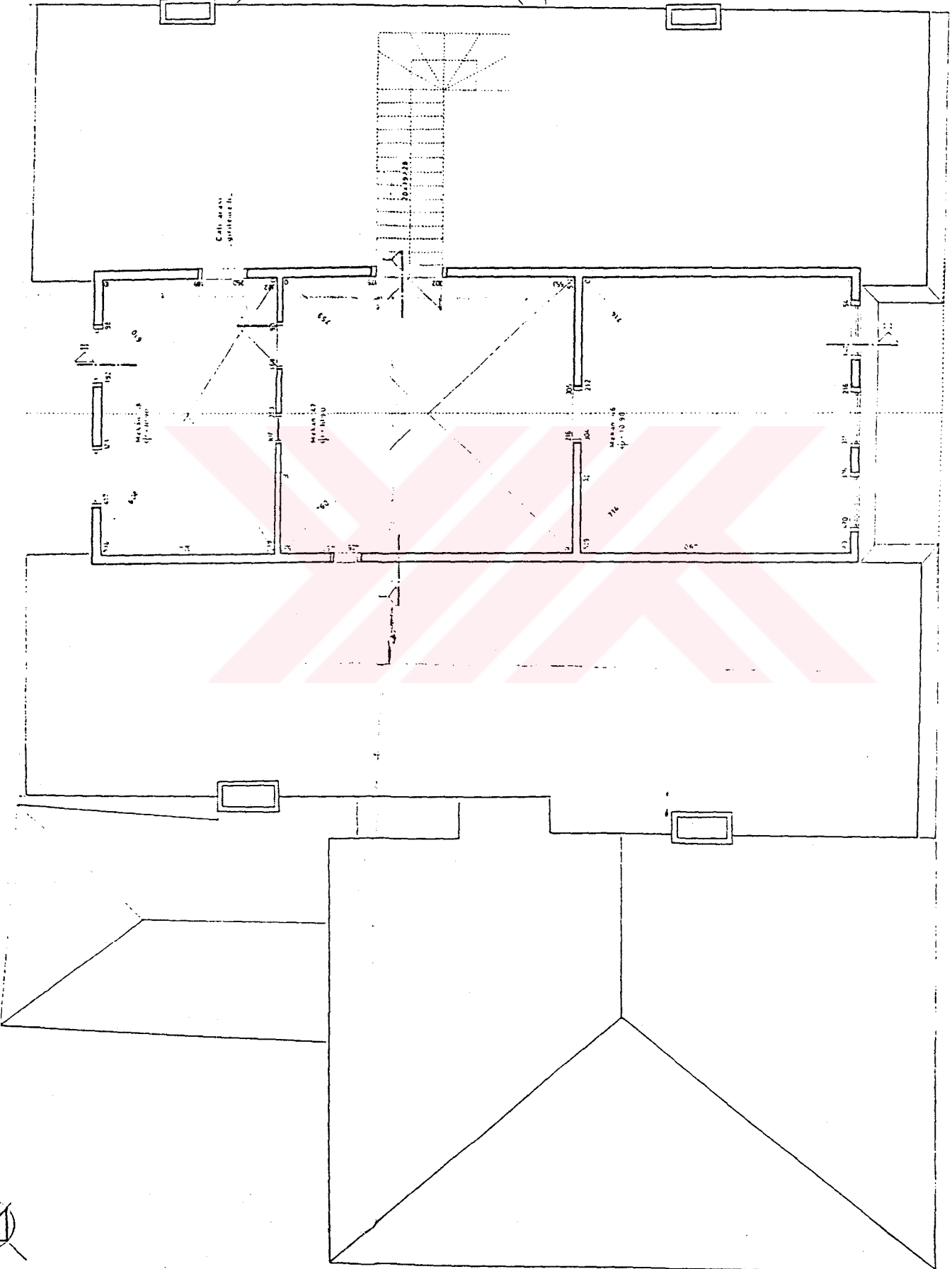
İkinci Kat Planı

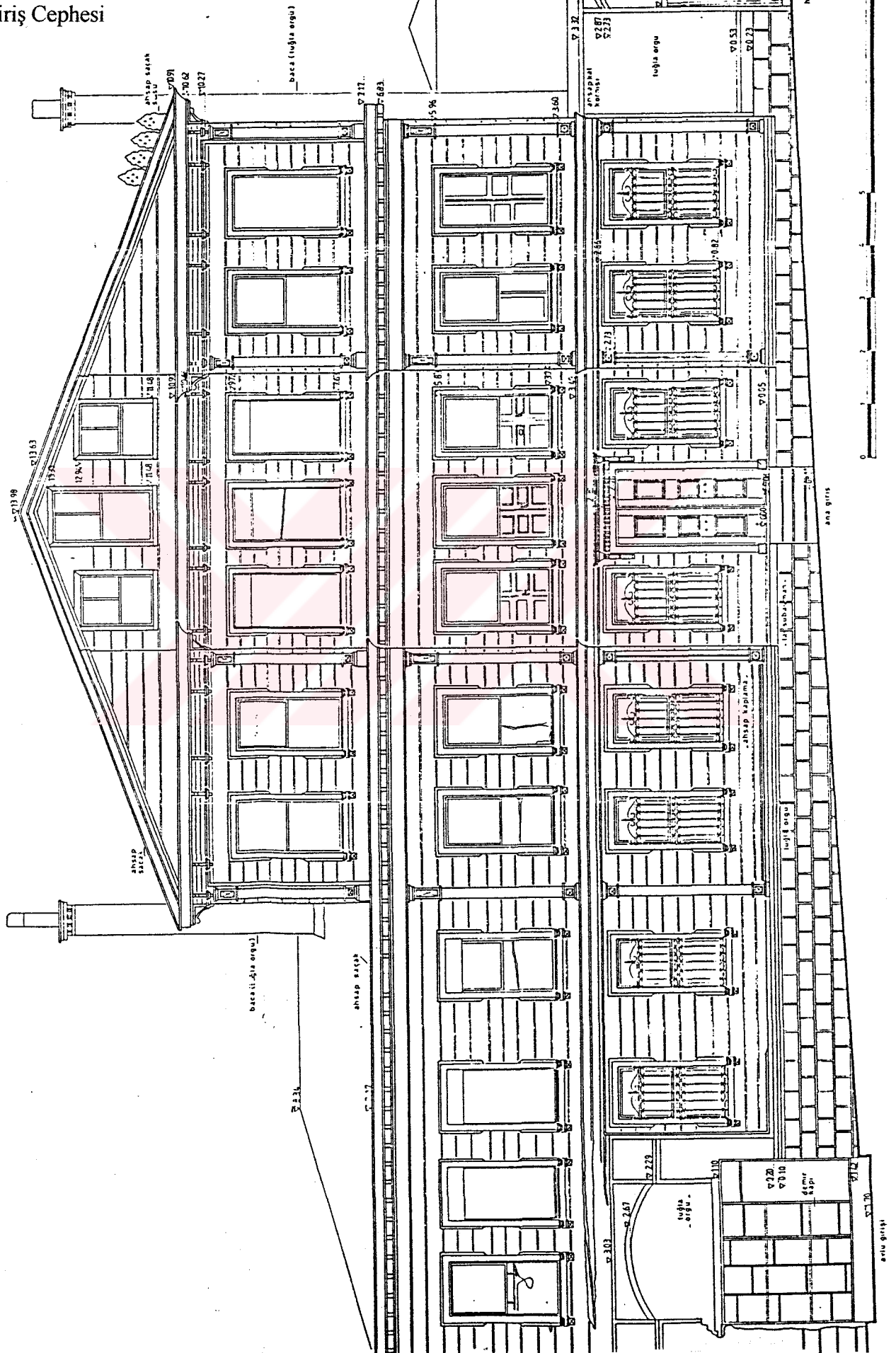

Rölöve P4 (Lerzan ARAS,1991)

Çatı Katı Planı

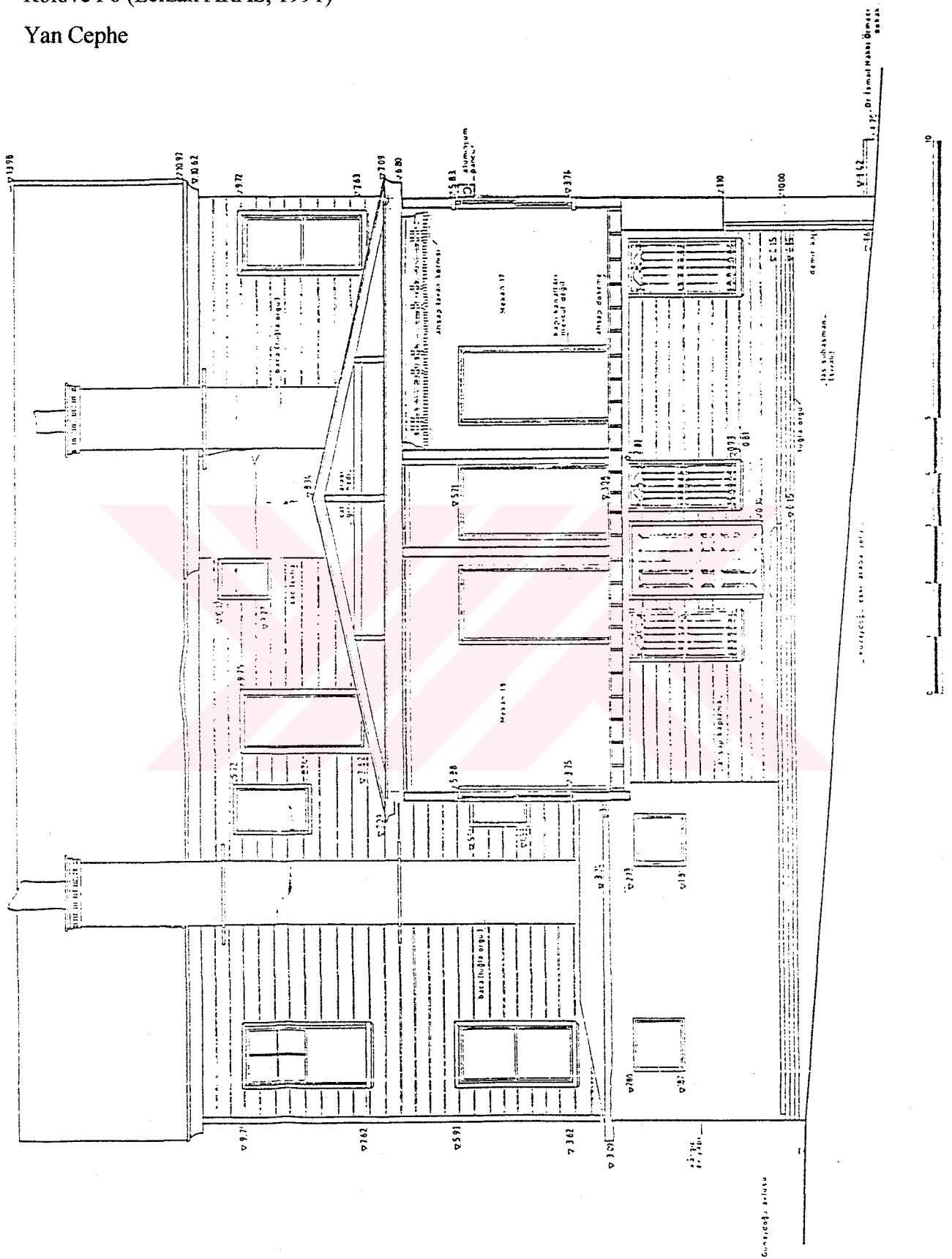
17

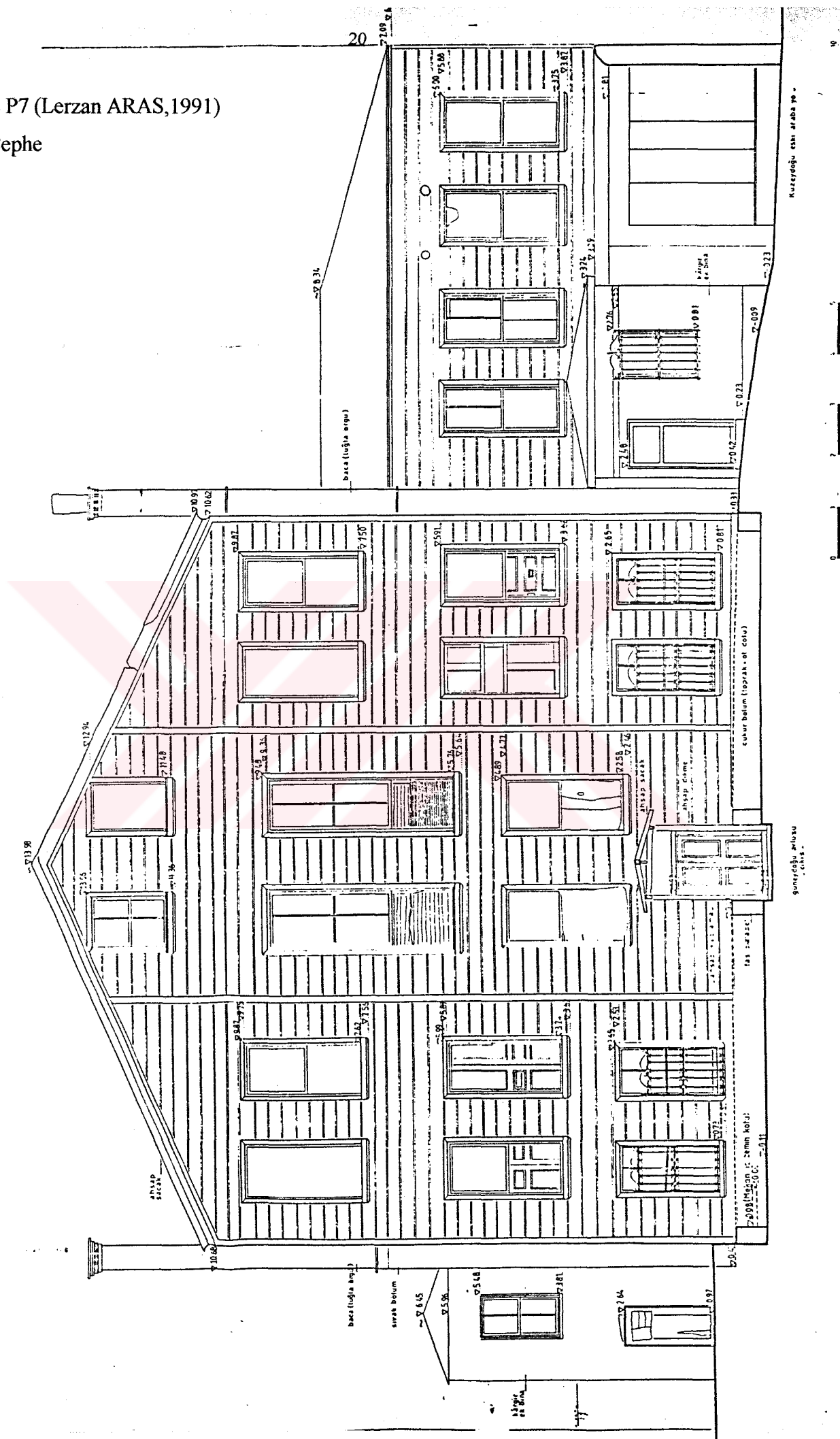

Rölöve P6 (Lerzan ARAS, 1991)

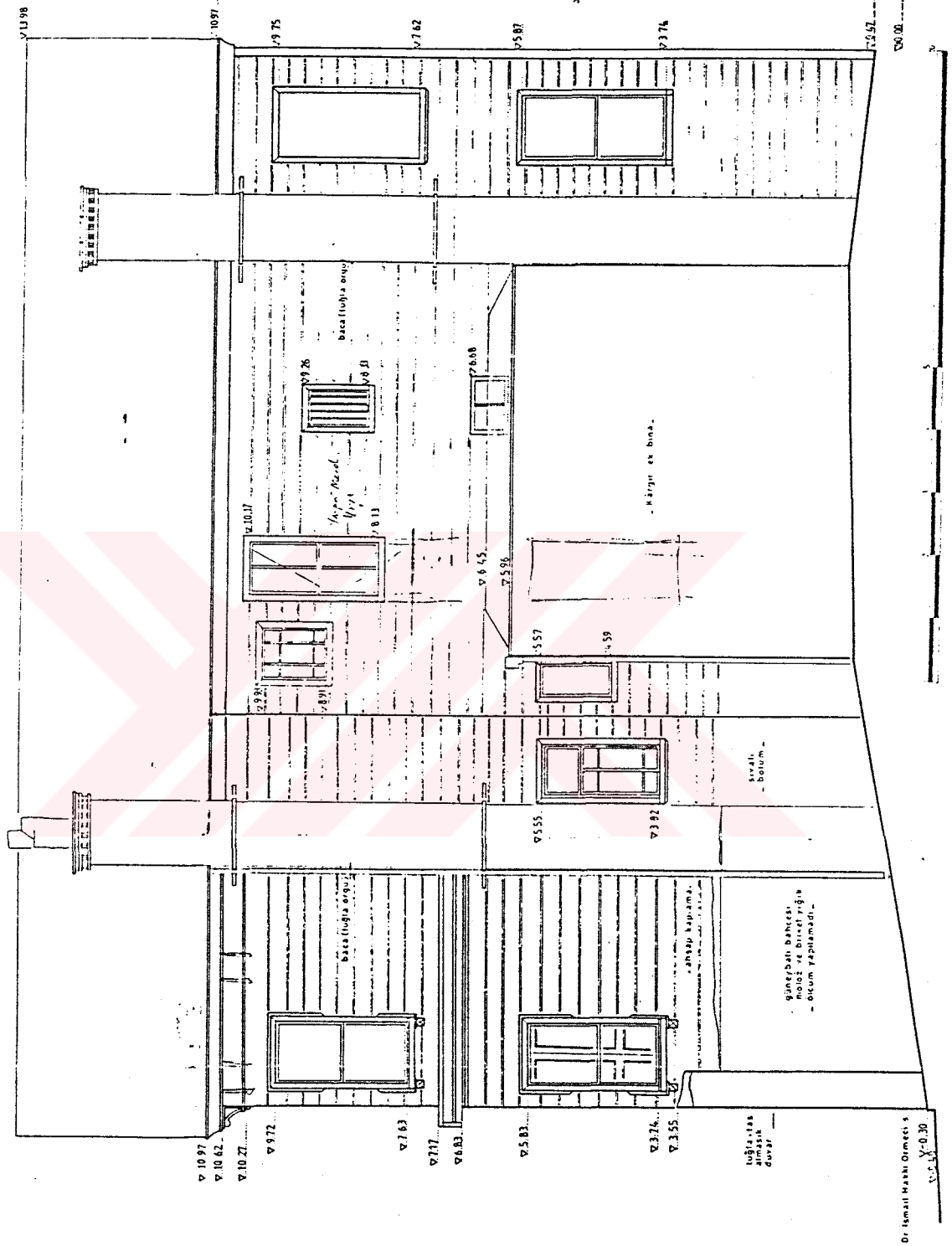
Yan Cephe

Arka Cephe

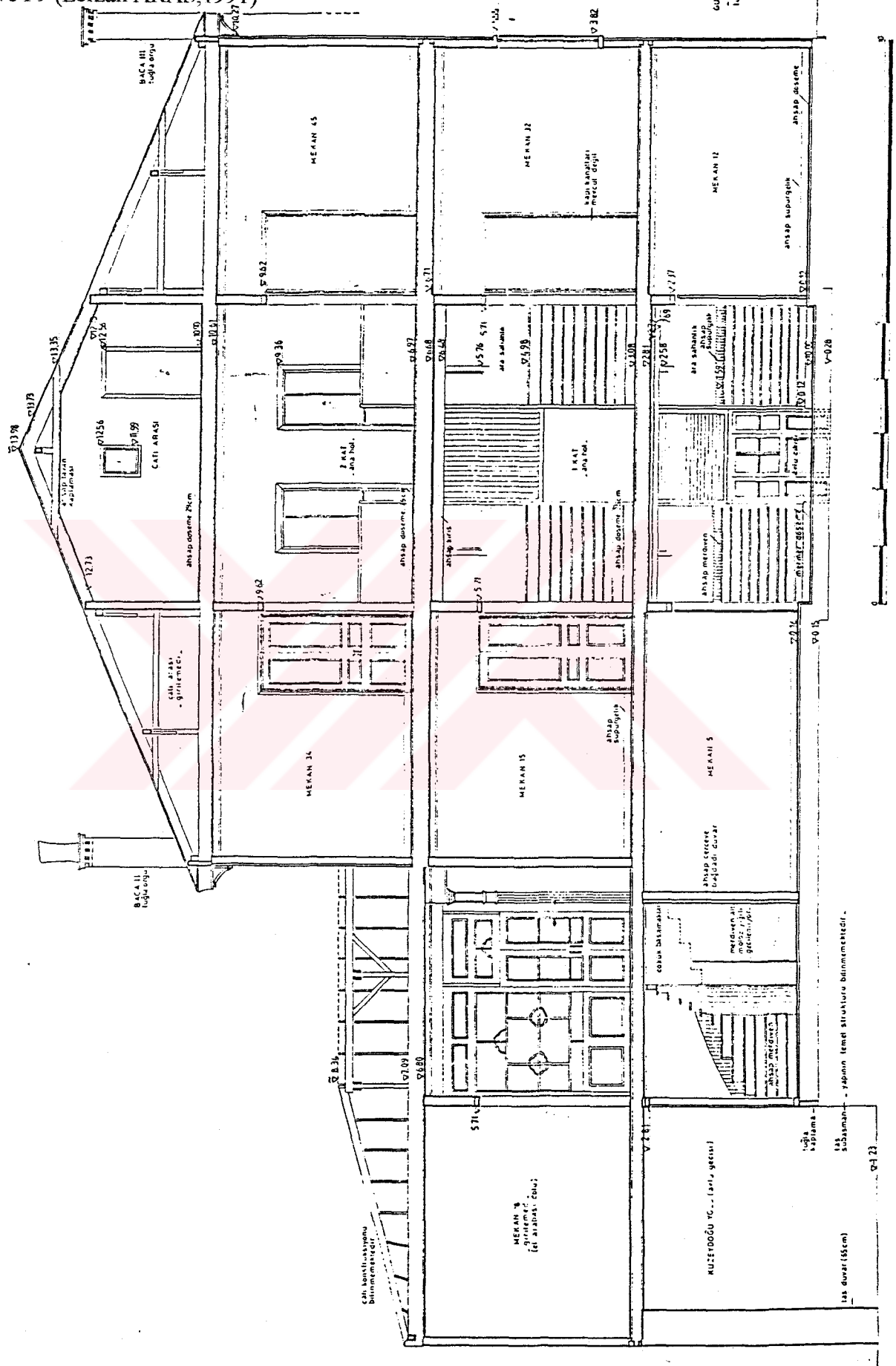

Yan Cephe

Rölöve P9 (Lerzan ARAS, 1991)

Kesit

Giriş katına Dr. İsmail Hakkı Örmeci Sokağından ulaşılmaktadır. Tüm mekanlar bu katın en büyük mekanı olan giriş holü etrafında toplanmıştır. Giriş holünün tam karşısında üst kata çıkan iki kollu bir merdiven yer alır. İki kollu bu merdivenin ortasında da arka bahçeye çıkışı sağlayan kapı kotuna inilen basamaklar bulunmaktadır. Zemin katta giriş holüne bağlantısı olmayan iki mekan yer almaktadır. Bunlardan biri döner bir merdivenle birinci kata bağlanmakta diğere ise bu mekanın içinden geçilmektedir. Bu merdivenle ulaşılan üst kattaki holün harem holü olduğu kabul edilerek bu mekanların da harem bölümüne ait olduğu düşünülmektedir. Konağın Dr. İsmail Hakkı Örmeci Sokağına bakan ana girişinin solunda avluya geçişi sağlayan demir bir kapıyla kapatılmış bir de yan yolu bulunmaktadır. Harem holüne çıkış merdiveni olan mekanın aynı zamanda bu yan yola da açılan ahşap bir kapısı vardır. Zemin katta, konağa biri harem holüne çıkan döner merdivenin bulunduğu cepheye bitişik, ikincisi diğer yan cepheden olmak üzere, iki ayrı ek yapılmıştır. Diğer mekanlardan biçimsel ve strüktürel olarak farklı karakter gösteren bu eklerin sonradan yaptırıldığı düşünülmektedir. (Rölöve P1 - Lerzan ARAS, 1991)

Konağı oluşturan mekanlar geleneksel döşeme ve tavan düzenlerini korumaktadırlar. Alışıldığı gibi yer döşemesi ne kadar yalın bir biçim almışsa, tavan da o denli süslenmiştir. Ayrıca Türk Evi'nde odaların önemli öğelerinden biri olan dolaplara da konağın çeşitli mekanlarında rastlanmaktadır.

Zemin kat plan şemasını büyük ölçüde tekrar eden birinci kattaki mekanlar, iki ayrı sofa etrafında toplanmışlardır. Bu sofalar zemin katın ana giriş holünden yukarı çıkan merdivenlerle ulaşılan orta sofa ve bu orta sofadan bir koridorla ulaşılan harem sofası olarak nitelendirilen ikinci sofadır. Sofanın toplayıcı özelliğinin de etkisiyle, mekanlar simetrik bir düzen içinde yerleşmiş, orta sofa, bu simetri aksının merkezini olmuştur. Birinci katta, yine zemin katta olduğu gibi, yalın döşeme kaplamaları ve süslü tavan kaplamalarına devam edilmiştir. Her mekanda özgün zengin ahşap tavan kaplamaları gözlenmektedir. (Rölöve P2 - Lerzan ARAS, 1991)

İkinci kat plan şeması olarak, birinci katın selamlık bölümünün tekrarıdır. Harem bölümü bu katta son bulduğu için çatısı görülmektedir. Bu nedenle de bu katta yapı

tam bir dikdörtgen biçim sergilenmektedir. Bu katta da mekanlar orta sofanın etrafını çevrelemiştir. Zemin kat ve birinci katlardan ara sahanlıklarla katlara ulaşan merdiven bu katta son bulmaktadır. Ana merdiven bu katta son bulduğu için çatı katına ulaşım yan merdivenden yapılmaktadır. Bu kattaki tavan kaplamaları da diğer katlardakine benzer biçimde oldukça zengindir. (Rölöve P3 - Lerzan ARAS, 1991)

İkinci kattaki merdivenden çıkılarak ulaşılan orta mekan, cihannuma katı olarak adlandırılan çatı katıdır. Bu kat üç mekandan oluşmakta ve mekanlara birbirleri içinden geçilmektedir. Çatı eğiminden ötürü mekanlardaki tavan yükseklikleri değişiklik göstermektedir. Mekan içinde tavan yüksekliği meydana getiren beşik çatı cepheye de yansımıştır. (Rölöve P4 - Lerzan ARAS, 1991)

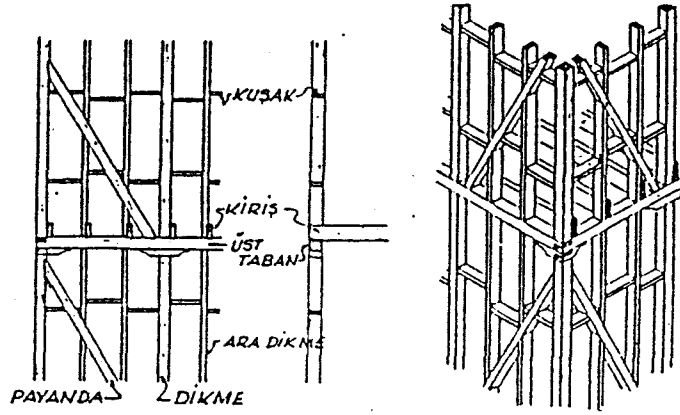
Rölöve P5, P6, P7 ve P8'de Konağın cepheleri, Rölöve P9 ve P10'da da Konağın kesitleri görülmektedir.

3.2. KONAĞIN YAPISAL NİTELİKLERİ

Doğancılar Paşa Konağı'nın rölöveleri doğrultusunda belirlenen yapısal nitelikleri aşağıdaki bölümlerdeki gibi sınıflandırılmıştır.

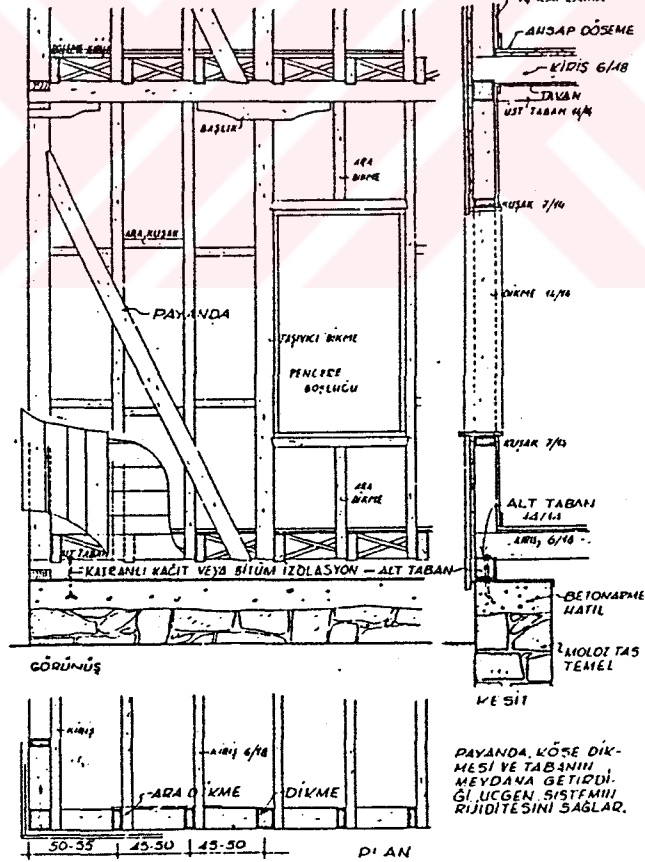
3.2.1. YAPININ STRÜKTÜRÜ

Konak, yapım sistemi olarak tek tabanlı ahşap karkas bir sistemle yapılmıştır. Tek tabanlı ahşap karkas sistemin gereği olarak, mekanları çerçeve gibi çevreleyen bir üst taban ve bu tabana oturarak döşemeyi taşıyan kirişleri vardır.(Şekil 3.2.1.1) Düşeyde de yine aynı tabana oturan dikmeler ve ara dikmeler vardır. Yaklaşık birer buçuk metre aralıklarla konumlanan, esas taşıyıcı olan dikmelere yatayda kuşaklarla bağlanan ara dikmeler, strüktürün yardımcı taşıyıcılığını yaptıkları gibi, dış duvarların da taşıyıcısıdırlar. Ana dikmeler arasında çapraz olarak bulunan payandalar, dikmeler ve tabanlarla meydana getirdikleri üçgen sistemin rijitliğini sağlarlar.(Şekil 3.2.1.2)

Şekil 3.2.1.1

TEK TABANLI AHŞAP KARKAS SİSTEMİ

Şekil 3.2.1.2

Ahşap karkas bir sisteme sahip konağın, iç duvarları bağdadidir. Konağın duvarlarında, 3cm. enindeki ahşap çıtaların yatay olarak karşılıklı çakıldığı, aralarının harç ile doldurulduğu, düşey yönde ise ortalama 40-45 cm. ara ile 7 cm. kalınlığında ve 14cm. eninde ahşap kalaslar ile desteklendikleri ve üstlerinin 2cm. kalınlıkta sıva ile örtüldüğü gözlenmiştir. Yapının dış cephesi ise 23cm. genişliğinde ahşap ile kaplıdır. (Lerzan ARAS, 1991)

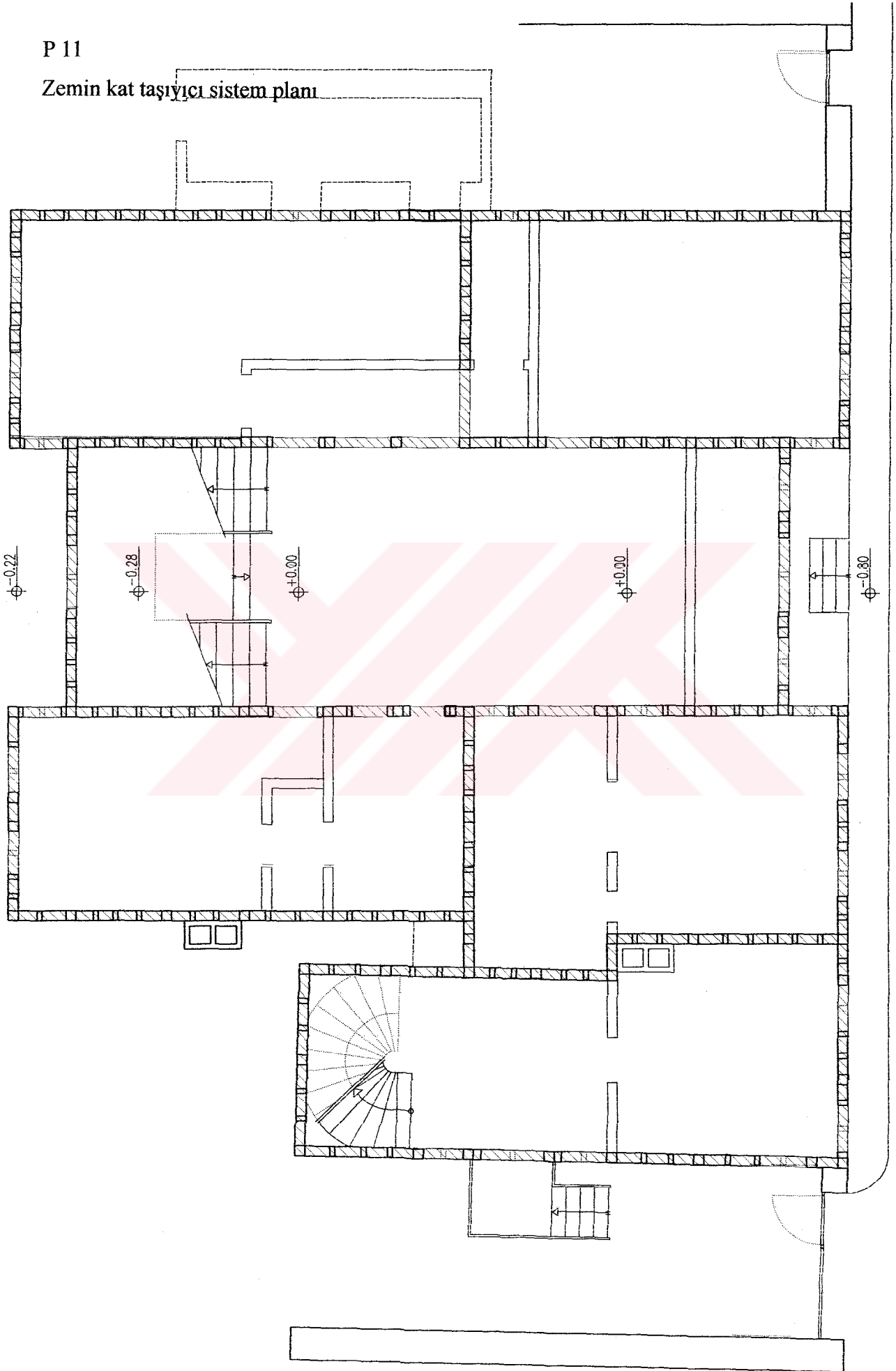
Konağın özgün döşemesi ahşaptır. Döşeme 5.5cm. eninde 23cm. yüksekliğinde, mekanın kısa kenarına paralel olarak 37cm. aralarla yerleştirilmiş ahşap kalasların, alt ve üst kısmına 3 cm. kalınlığında 23 cm. genişliğinde ahşap kaplamak suretiyle oluşturulmuştur. Döşeme altı, yani tavanda ahşap çıtalar geometrik bir süsleme sağladığı için ahşap kaplamanın genişliği değişebilmektedir. Böylelikle döşeme kalınlığı 29 cm. olarak tesbit edilmiştir. Tüm mekanların döşemesinin ahşap kaplı olmasına karşın, zemin katın ana giriş mekanı beyaz mermer ile kaplanmıştır. (Lerzan ARAS, 1991)

Konağın beşik çatı örtüsü ise, masilya tipi kiremitle örtülüdür. Giriş cephesinin 56 cm. genişliğindeki çatı saçağı geniş bir alın tahtası ile çevrenmekte ve bir dizi saçak süsüyle bitirilmektedir. Ana yapıya bağlı olan harem kısmı kaplı kırma çatılıdır. (Lerzan ARAS, 1991)

P11, P12, P13 ve P14 nolu çizimlerde de Konağın ahşap taşıyıcı sisteminin planları görülmektedir.

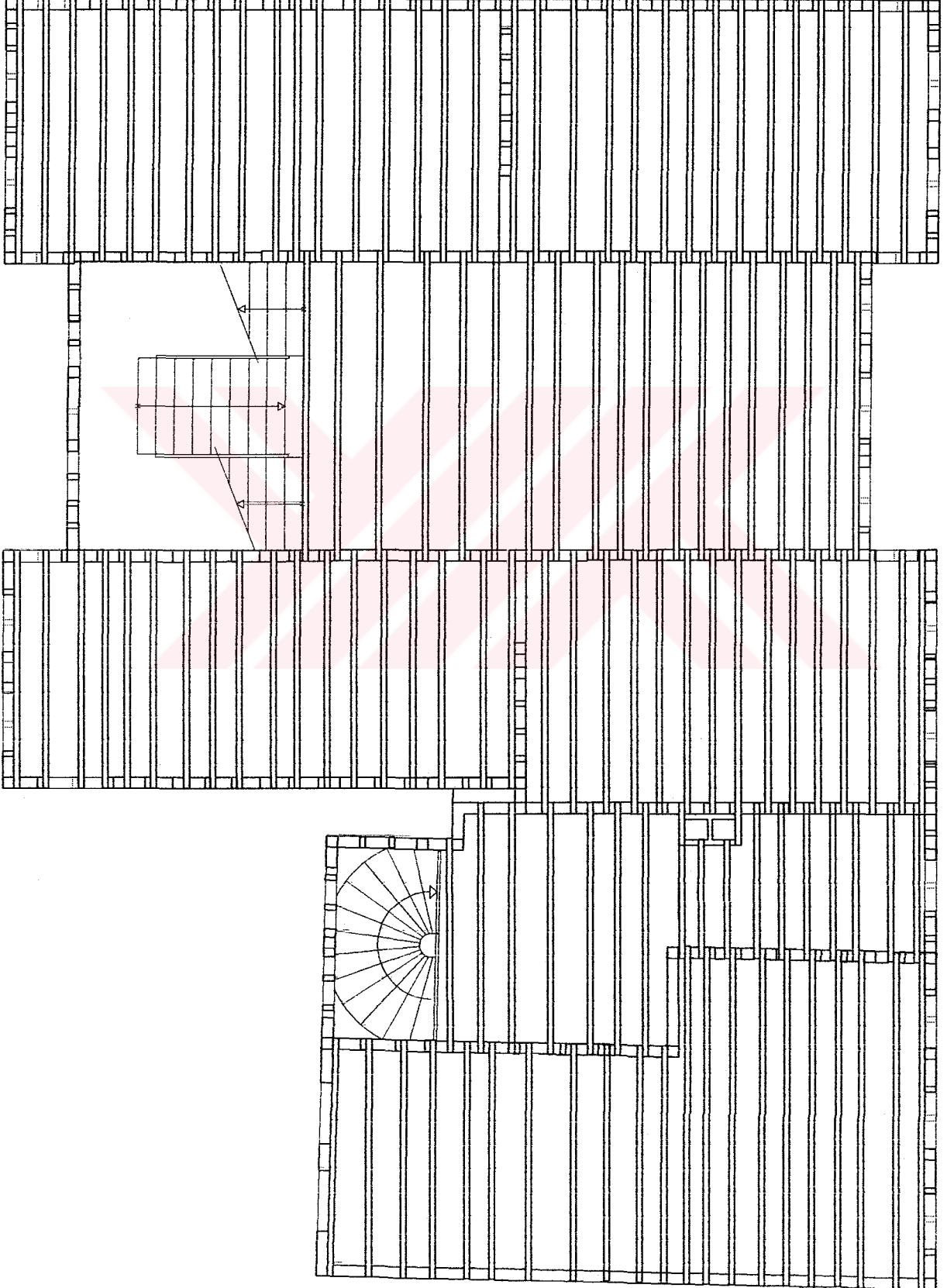
P 11

Zemin kat taşıyıcı sistem planı

P 12

Birinci kat taşıyıcı sistem planı

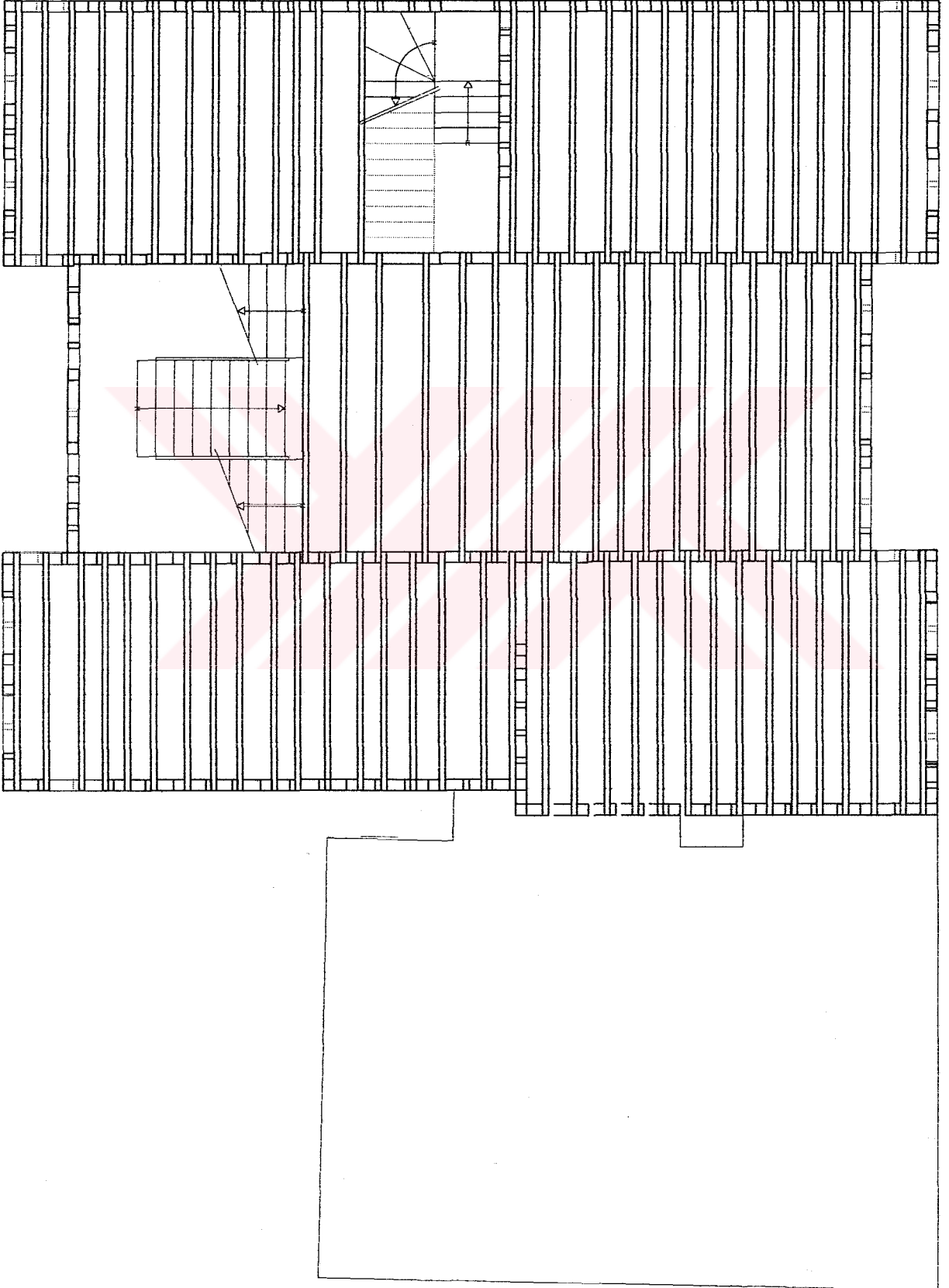

BİRİNCİ KAT PLANI

P 13

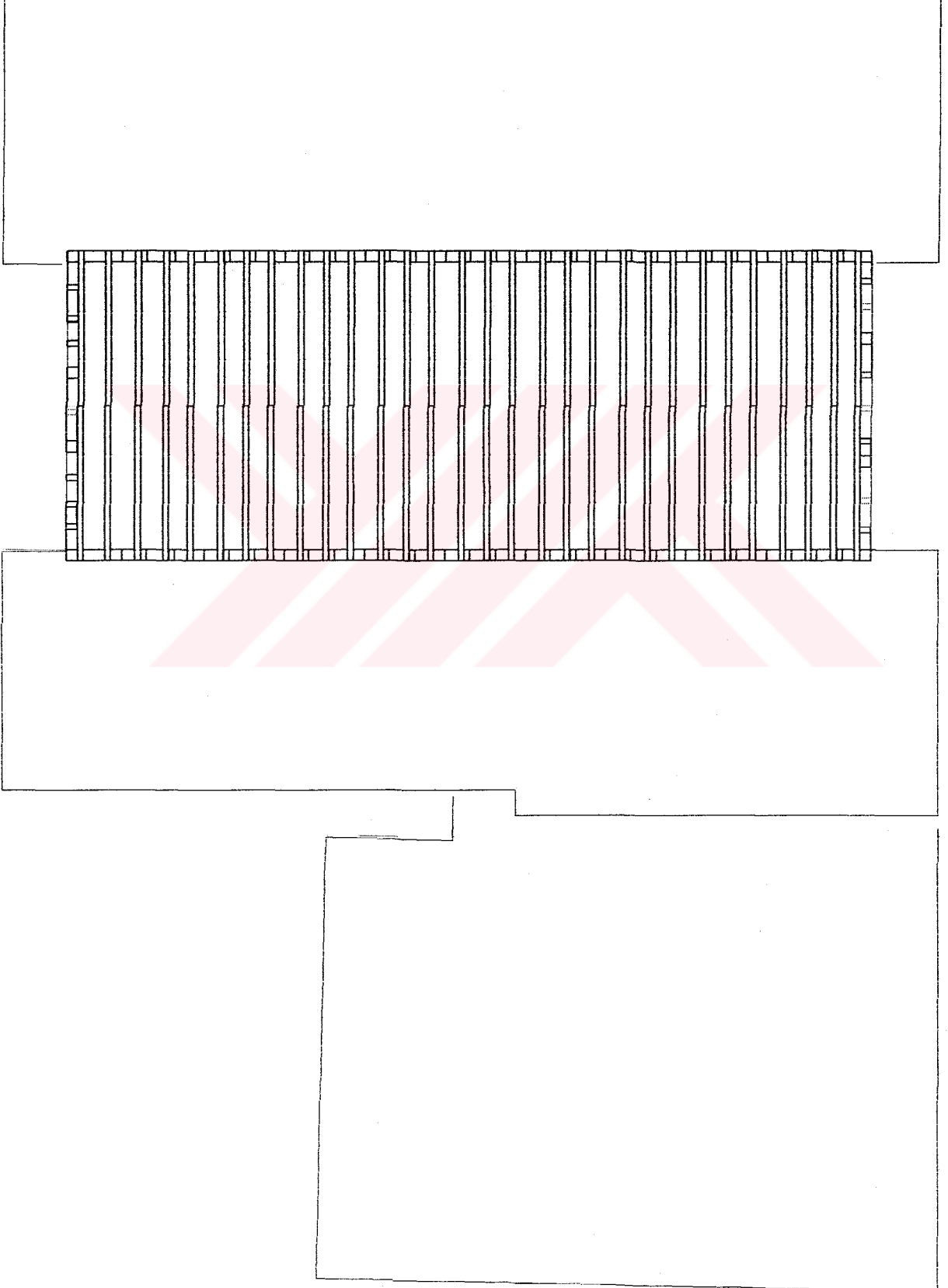
İkinci kat taşıyıcı sistem planı

İKİNCİ KAT PLANI

P 14

Çatı katı taşıyıcı sistem planı

3.2.2. YAPININ SAĞLIK DÖŞEMİ

İlk yapımında bir paşa ailesi tarafından kullanılan ve daha sonra da Belediye'nin kullanımına geçen Doğancılar Paşa Konağı'nın sağlık döşemine ait en son belirlemeler, konağın Belediye deposu olarak kullanıldığı dönemlerdeki durmuna aittir.

Bu dönemde zemin kattaki 11 numaralı mekan, belediyenin tuvaleti olarak kullanılmıştır. (P15)

Birinci kattaki 22 ve 31 numaralı mekanlar da, konağın Belediye'ye tahsis edildiği dönemlerde, w.c. olarak kullanılmışlardır. (P16)

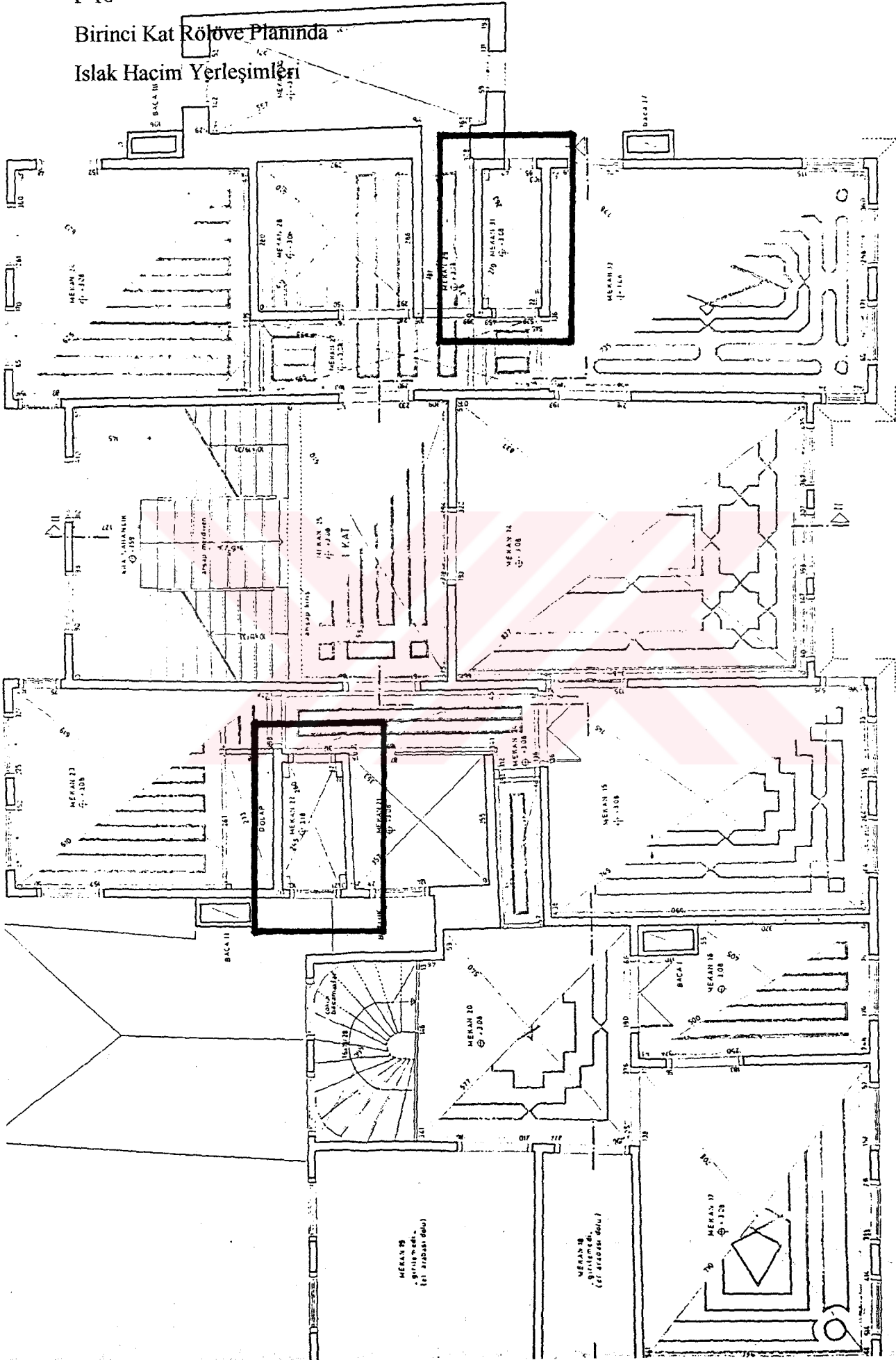
İkinci katın aynı dönemlerde w.c. olarak kullanılan mekanları 37 ve 44 numaralı mekanlardır. (P17)

Konak Belediye'ye ait olduğu dönemde depo olarak kullanıldığı için, bir mutfak mekanına gereksinim duyulmamıştır. Bu nedenle yapı içinde bu amaca uyarlanan hiç bir mekan yoktur.

Mevcut haliyle sağlık koşulları sağlanamamış olan konağın yeni işlevin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde sıhhileştirilmesi ve günümüz yaşantısının bir parçası olması gerekmektedir.

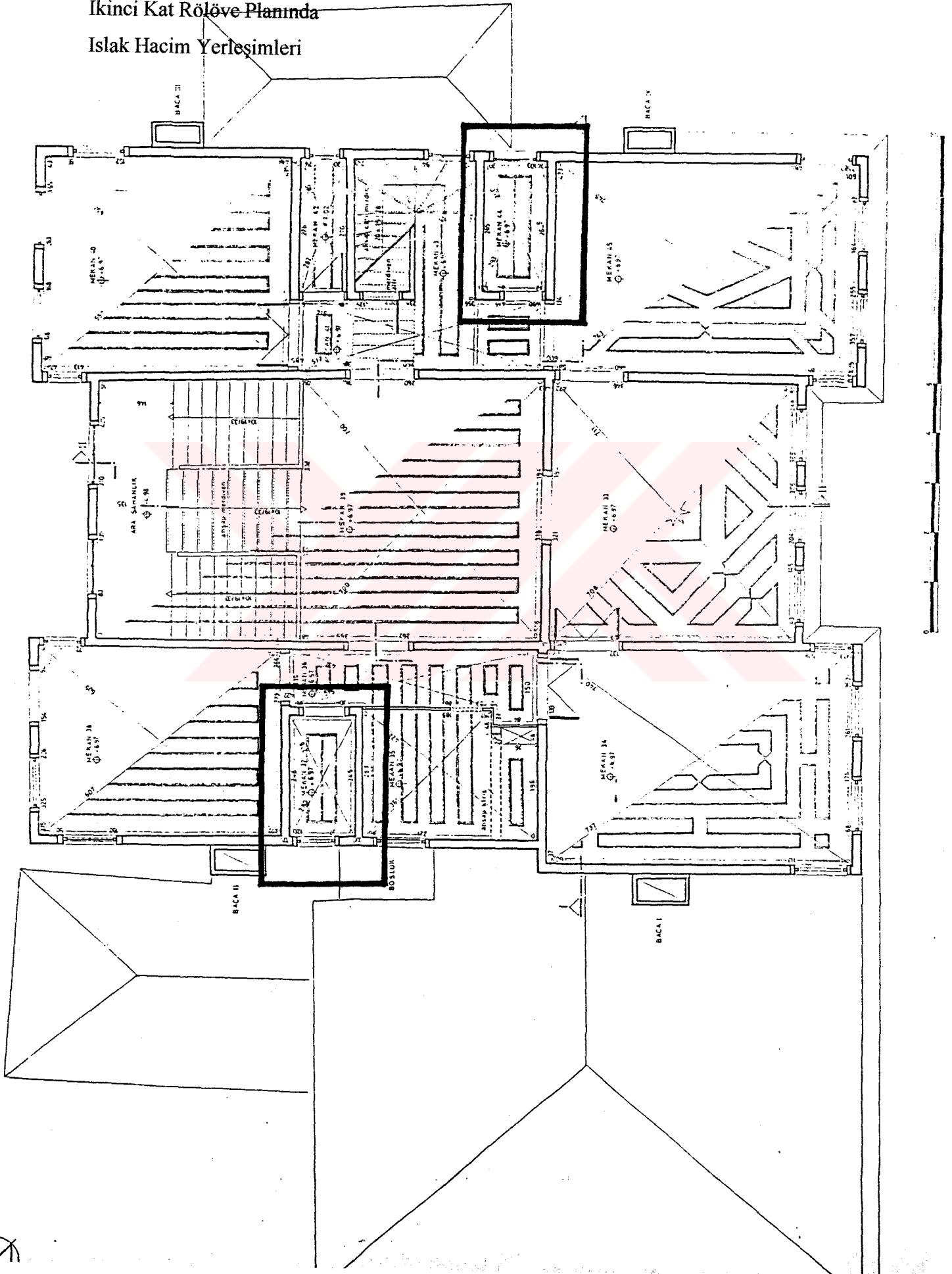
P 16

Birinci Kat Rölöve Planında
Islak Hacim Yerleşimleri

P 17

İkinci Kat Rölöve Planında
Islak Hacim Yerleşimleri

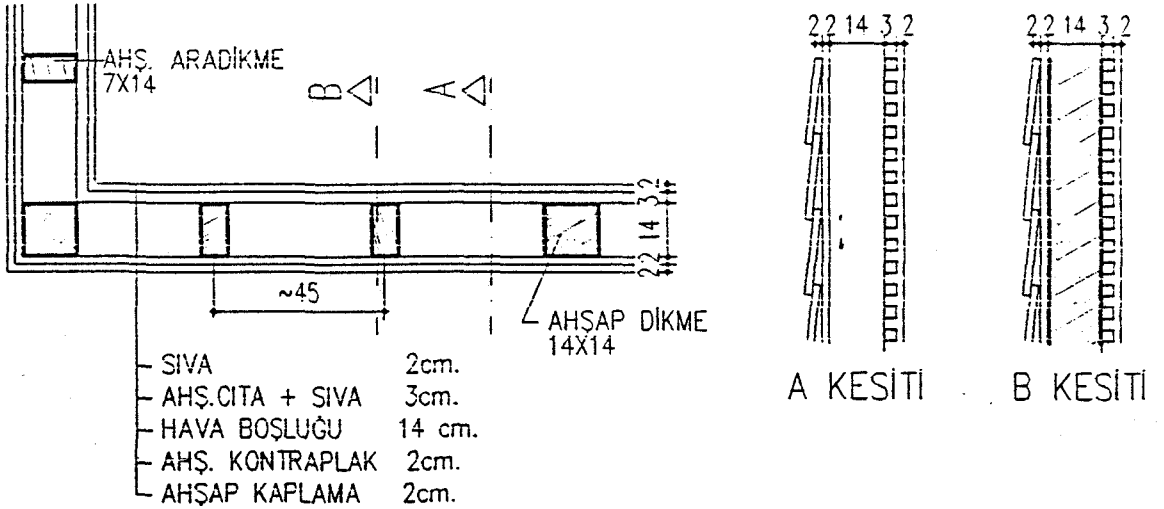
3.2.3. YAPININ YANGIN DÖŞEMİ

Taşıyıcı sistemi, bölücü duvar strüktürü, döşeme kaplamaları ve dış cephe kaplaması, yangıcı katı maddelerin başında geleni, ahşap olan Doğancılar Paşa Konağı'nın ne yazık ki yangın önlemleri alınmamış ve hiç bir yangın döşemi yoktur.

Konakta acilen, yangın çıkmasını önleyecek, herhangi bir şekilde çıkan yangında can ve malı koruyacak ve yangının en az zararla söndürülmesini sağlayacak önlemler alınmalı, kısacası yapının yangın döşemi hazırlanmalıdır.

3.2.4. YAPININ PASİF ISITMA SİSTEMİ

Doğancılar Paşa Konağının strüktürel özelliklerini tanıtırken, dış duvar katmanlaşmasının 3cm. enindeki ahşap çıtaların yatay olarak karşılıklı çakılarak, aralarının harç ile doldurulduğunu, düşey yönde ise ortalama 40-45 cm. ara ile 7 cm. kalınlığında ve 14cm. eninde ahşap kalaslar ile desteklendikleri ve üstlerinin 2cm. kalınlıkta sıva ile örtüldüğünü, dış cephesi ise 23cm. genişliğinde ahşap ile kaplandığını söylemiştik. (Bölüm 3.2.1.)

Şekil 3.2.4.1

Konağın tüm cephelerinde aynı detaya sahip ahşap karkas duvarlarının yan yana gelen iki bölümde katmanlaşmalarının farklı olmasından dolayı bu bölümlerin farklı ısı geçirgenlik dirençleri vardır. Ortalama ısı geçirgenlik direncini hesaplayabilmek için iki farklı dirence sahip bölümlerin alanlarının birim alandaki yüzdelerini de hesaplamalıyız.

Isı iletkenliği hesap değerleri ;

Kireç harçlı iç sıva, $\lambda_1 = 0.75 \text{ kcal / m}^\circ\text{C}$ (TS 825, Çizelge 2, No 4.1.)

Ahşap , $\lambda_3 = 0.11 \text{ kcal / m}^\circ\text{C}$ (TS 825, Çizelge 2, No 8.1.1.)

14 cm. hava tabakasının ısı geçirgenlik direnci, $1 / \Lambda_{h1} = 0.20 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C / kcal}$ (TS 825, Çizelge 1)

olarak belirlenmiştir. İkinci katman olan ahşap çitalı ve harçlı katmanda, çitaların da harç kaplamanın da toplam yüzeye oranları %50'dir. Bu değerlerden faydalanarak hava boşluklu bölgede (a kesiti) ve ahşap dikmelerin olduğu bölgedeki (b kesiti) ısı geçirgenlik dirençleri aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

Hava boşluklu bölgede;

$$1 / \Lambda = (d_1 / \lambda_1) + (d_2 / \lambda_2) + (1 / \Lambda_{h1}) + (d_4 / \lambda_4) + (d_5 / \lambda_5) \quad (3.1)$$

$$1 / \Lambda = (0.02 / 0.75) + [((0.03 / 0.75) \times 0.5) + ((0.03 / 0.11) \times 0.5)] + 0.20 + (0.02 / 0.11) + (0.02 / 0.11)$$

$$1 / \Lambda = 0.026 + 0.336 + 0.20 + 0.182 + 0.182$$

$$1 / \Lambda = 0.926 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C / kcal}$$

$$\Lambda = 1 / 0.926$$

$$\Lambda = 1.08 \text{ kcal / m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

Dikmelerin olduğu bölgede ise;

$$1 / \Lambda = (d_1 / \lambda_1) + (d_2 / \lambda_2) + (d_3 / \lambda_3) + (d_4 / \lambda_4) + (d_5 / \lambda_5) \quad (3.2)$$

$$1 / \Lambda = (0.02 / 0.75) + [((0.03 / 0.75) \times 0.5) + ((0.03 / 0.11) \times 0.5)] + (0.14 / 0.11) + (0.02 / 0.11) + (0.02 / 0.11)$$

$$1 / \Lambda = 0.026 + 0.336 + 1.272 + 0.182 + 0.182$$

$$1 / \Lambda = 1.998 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$$

$$\Lambda = 1 / 0.926$$

$$\Lambda = 0.50 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

olarak hesaplanmıştır.

Hava boşluklu bölgenin birim alandaki oranı % 79, dikmelerin olduğu bölgenin oranı ise % 21 dir. Bu nedenle ortalama ısı geçirgenlik direnci aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

$$\Lambda_{\text{ort.}} = (1.08 \times 0.79) + (0.50 \times 0.21) \quad (3.3)$$

$$\Lambda_{\text{ort.}} = 0.958 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

$$1 / \Lambda_{\text{ort.}} = 1.043 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$$

Bölüm 2.3.'de de tanımladığımız gibi, yapının duvarlarının ortalama ısı geçirme katsayısı aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

$$k_{\text{ort duvar}} = \frac{1}{(1 / \alpha_{\text{iç}}) + (1 / \Lambda) + (1 / \alpha_{\text{dış}})} \quad (3.4)$$

Bağıntıdaki $(1/\alpha_{\text{iç}})$ değeri TS 825'te iç ve dış hava yüzeysel ısı iletim katsayılarını gösteren çizelge 5'ten $0.14 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$, yine aynı çizelgeden $(1/\alpha_{\text{dış}})$ değeri de $0.05 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$ olarak okunmuştur. Böylece;

$$k_{\text{ort duvar}} = \frac{1}{(0.14) + (1.043) + (0.05)} \quad (3.4a)$$

$$k_{\text{ort duvar}} = 0.81 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C} \text{ bulunmuştur.}$$

Tüm cephelerin ısı geçirme katsayılarını hesaplayabilmek için, cephelerin saydamlık oranının ve cephelerdeki opak bileşenler olan duvarların ve kapıların da ortalama ısı geçirme katsayılarını hesaplanması gereklidir.

$$\text{Saydamlık oranı (S.O.)} = \frac{A_{\text{toplam pencere}}}{A_{\text{toplam pencere}} + A_{\text{toplam kapı}} + A_{\text{toplam duvar}}} \quad (3.5)$$

$$\text{S.O.} = 147.22 \text{ m}^2 / (147.22 \text{ m}^2 + 9.40 \text{ m}^2 + 915.21 \text{ m}^2)$$

S.O. = 0.14 , olarak hesaplanmıştır.

$$k_{\text{opak ortalama}} = \frac{(k_{\text{duvar}} \times A_{\text{duvar}}) + (k_{\text{kapı}} \times A_{\text{kapı}})}{A_{\text{duvar}} + A_{\text{kapı}}} \quad (3.6)$$

Doğancılar Paşa Konağının cephelerindeki kapılar çift kanatlı ahşap kapı oldukları için, bu bağıntıda ki $k_{\text{kapı}}$ değeri, TS 825'te pencere ve kapıların ısı geçirme katsayılarını gösteren çizelge 4'te "Bitişik çift kanatlı dış kapı" olarak tanımlanan bölümdeki değer olan, $3 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$ olarak belirlenmiştir.

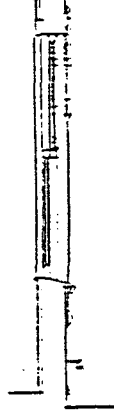
$$k_{\text{opak ortalama}} = \frac{(0.81 \times 915.21) + (3 \times 9.40)}{(915.21 + 9.40)} \quad (3.6a)$$

$k_{\text{opak ortalama}} = 0.83 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$ olarak hesaplanmıştır.

$$k_{\text{cephe}} = k_{\text{pencere}} (\text{S.O.}) + k_{\text{opak ortalama}} (1 - \text{S.O.}) \quad (3.7)$$

Bağıntısından da cephelerin ısı geçirme katsayısını hesaplanabilir. Doğancılar Paşa Konağının cephelerindeki pencereler basit tek camlı pencere oldukları için, burada ki k_{pencere} değeri, yine TS 825'te pencere ve kapıların ısı geçirme katsayılarını gösteren çizelge 4'te "basit tek camlı pencere" olarak tanımlanan bölümdeki değer

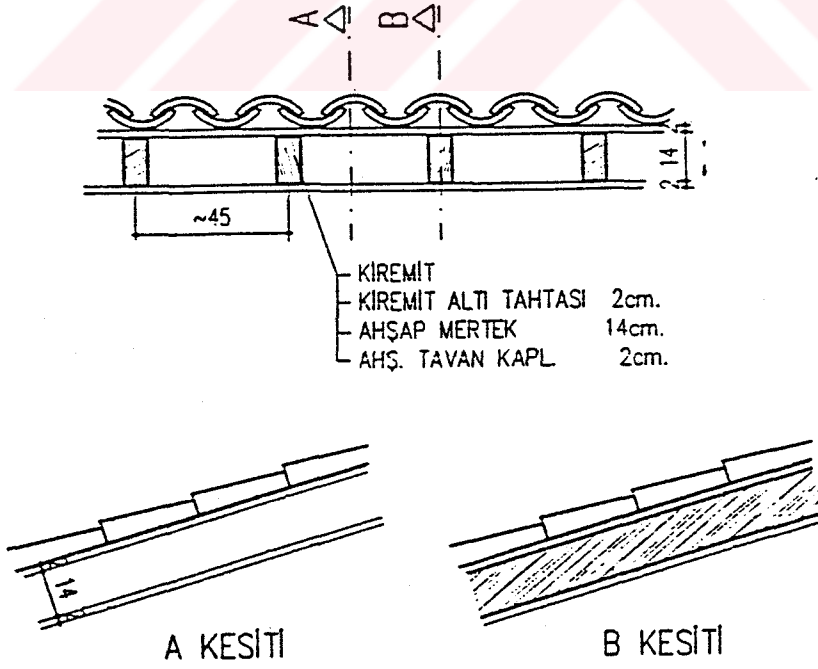
olan, $4.5 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$ olarak belirlenmiştir. Konakta kullanılmış olan tek camlı giyotin pencereler Şekil 3.2.4.2'teki gibidir.

Şekil 3.2.4.2

$$k_{\text{cephe}} = (4.5 \times 0.14) + (0.83 \times (1-0.14)) \quad (3.7a)$$

$k_{\text{cephe}} = 1.35 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$, olarak hesaplanmıştır.

Şekil 3.2.4.3

Doğancılar Paşa Konağın çatısı ahşap oturtma bir çatıdır. Ahşap oturtma çatının da yan yana gelen iki bölümde katmanlaşmalarının farklı olmasından dolayı bu bölümlerin farklı ısı geçirgenlik dirençleri vardır. (Şekil 3.2.4.3) Ortalama ısı geçirgenlik direncini hesaplayabilmek için iki farklı dirence sahip bölümlerin alanlarının birim alandaki yüzdelerini de hesaplamalıyız.

Isı iletkenliği hesap değerleri ;

Ahşap , $\lambda_1 = 0.11 \text{ kcal / m}^\circ\text{C}$ (TS 825, Çizelge 2, No 8.1.1.)

14 cm. hava tabakasının ısı geçirgenlik direnci, $1 / \Lambda_{hl} = 0.20 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C / kcal}$ (TS 825, Çizelge 1)

olarak belirlenmiştir. Bu değerlerden faydalanarak hava boşluklu bölgede (a kesiti) ve ahşap merteklerin olduğu bölgedeki (b kesiti) ısı geçirgenlik dirençleri aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

Hava boşluklu bölgede;

$$1 / \Lambda = (d_1 / \lambda_1) + (1 / \Lambda_{hl}) + (d_3 / \lambda_3) \quad (3.8)$$

$$1 / \Lambda = (0.02 / 0.11) + 0.20 + (0.02 / 0.11)$$

$$1 / \Lambda = 0.182 + 0.20 + 0.182$$

$$1 / \Lambda = 0.564 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C / kcal}$$

$$\Lambda = 1 / 0.564$$

$$\Lambda = 1.773 \text{ kcal / m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

Merteklerin olduğu bölgede ise;

$$1 / \Lambda = (d_1 / \lambda_1) + (d_2 / \lambda_2) + (d_3 / \lambda_3) \quad (3.9)$$

$$1 / \Lambda = (0.02 / 0.11) + (0.14 / 0.11) + (0.02 / 0.11)$$

$$1 / \Lambda = 0.182 + 1.272 + 0.182$$

$$1 / \Lambda = 1.636 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C / kcal}$$

$$\Lambda = 1 / 1.636$$

$$\Lambda = 0.611 \text{ kcal / m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

olarak hesaplanmıştır.

Hava boşluklu bölgenin birim alandaki oranı % 80, merteklerin olduğu bölgenin oranı ise % 20 dir. Bu nedenle ortalama ısı geçirgenlik direnci aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

$$\Lambda_{\text{ort.çatı}} = (1.773 \times 0.80) + (0.611 \times 0.20) \quad (3.10)$$

$$\Lambda_{\text{ort.çatı}} = 1.54 \text{ kcal / m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

$$1 / \Lambda_{\text{ort.çatı}} = 0.65 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C / kcal}$$

BÖLÜM 4

DOĞANCILAR PAŞA KONAĞININ YENİLENMESİ

Doğancılar Paşa Konağı ile ilgili tarihi, estetik ve teknik incelemelerin ardından yeniden kullanım için daha önceki bölümlerde tanımlanan koruma yöntemleri doğrultusunda yenilemeler önerilmiştir

4.1. KONAĞIN YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ

Tarihi Doğancılar Paşa Konağı'nı gerçek değeriyle korunması ve geleceğe aktarılması amaçlanarak, yeni bir işlev kazandırılması düşünülmüştür. İç ve dış özelliklerinin değerlendirilmesi ilkesiyle önerilen yeni fonksiyon konağın bir üniversite misafirhanesi olarak kullanılmasıdır. Üniversite öğrencilerine ve öğretim üyelerine hizmet vermesi hedeflenen misafir evinde yapılacak yenilemeler, yeni fonksiyona adapte edilecek şekilde önerilmiştir. Üniversite misafirhanesi olarak kullanılması önerilen konak, yılın oniki ayında hizmet vermek üzere yenilenecektir.

Doğancılar Paşa Konağı, önerilen yeni fonksiyonuna en az müdahaleyle uyarlanmaya çalışılmıştır. Tamamen ahşap karkas bir taşıyıcı sisteme sahip olan konağın “misafirhane” olarak kullanılabilmesi için, bölücü olan iç duvarlarında bazı düzenlemeler yapılmıştır. Önerilen müdahaleleri sırayla incelersek;

Zemin katta, girişte bir giriş rüzgarlığı oluşturmayı amaçlayarak, mevcut bölücü olan ahşap panelin yerine, ahşap karkas taşıyıcının gerekleri sağlanarak, giriş cephesindeki doluluk ve boşluk oranlarını yineleyen bir duvar yerleştirilmiştir.

Girişteki bu ek bölücüden hole geçildiğinde karşılaşılan ilk mekan, misafirhanenin kafeteryası ve mutfuğı olarak düzenlenmiştir. Mekana girişteki bezemeli kapı ve pencereler ve mekanın ilk bölümünden ikinci bölüme geçmek için kullanılacak mevcut kapı korunmuştur. İkinci bölüm ile üçüncü bölüm arasındaki duvar ise, mekanı birleştirmek amacıyla ortasından boşaltılmış, böylece kafeterya mekanı genişletilmiştir. Yine kafeterya içindeki, doğrudan bina dışına açılan dördüncü bölüm ise, kafeteryanın mutfuğı olarak düzenlenmiştir. Mutfuğı üst kata çıkan merdiven holünden ayırmak için bölücü bir duvar eklenmiştir. Mutfak ile kafeterya arasındaki geçişleri sağlayacak kapı boşlukları da, mevcut duvarların dikme ve ara dikmelerle takviye edilmesiyle açılmıştır. Arka cepheye bakan 3 numaralı oda, iki yataklı bir oda haline getirilmiştir. Oda içindeki yüklük aynen korunarak, banyo önünde bir soyunma mekanı olarak değerlendirilmiştir. Soyunma kısmından banyoya geçebilmek için bir kapı boşluğu açılmış ve oda ile kafeterya arasındaki hacmin bir kısmı banyo olarak düzenlenmiştir. Mekanın kalan bölümü ise, hole açılan kapıları korunarak, eklenen bir duvarla banyodan ayrılmış ve bu kısmın telefon kabinleri olarak kullanılması düşünülmüştür. 1 numaralı mekan üç yataklı bir oda olarak düzenlenmiş ve odanın mevcut giriş kapısı korunmuş, ancak işlevi iptal edilmiştir. Onun yerine büyük hole bitişik koridora açılan bir kapı boşluğu oluşturulmuş ve benzer bir kapı burada tekrar edilmiştir. 2 numaralı mekan da, iki yataklı bir oda haline getirilmiştir. 2 ve 3 numaralı mekanlar arasındaki, biri zaten mevcut haliyle de tuvalet olarak kullanılan iki mekan, ortadan ikiye bölünerek iki odaya da ayrı ayrı hizmet edecek banyo olarak düşünülmüştür. Bu iki mekanın koridora açılan kapıları da yerlerinde bırakılmış, ancak işlevleri iptal edilerek banyo hacimlerine giriş oda içlerinden sağlanmıştır. (P18)

Birinci katta; 4 numaralı mekan iki yataklı bir oda olarak düzenlenirken, odanın banyosunu oluşturabilmek için önceden tuvalet olarak kullanılan mekan, odanın içine doğru genişletilmiş ve koridora açılan kapı iptal edilip, oda içinden geçilebilecek yeni bir kapı açılmıştır. 5 numaralı mekan da, aynı şekilde iki yataklı bir oda olacak şekilde düzenlenmiş ve mekana bitişik olan hacmin de, odanın banyosu olması düşünülmüştür. 6 numaralı mekan, kendisine bitişik mekanın biraz genişletilerek, banyo haline getirilmesi ile iki yataklı bir odaya dönüştürülmüştür. 6

numaralı mekanın banyosunun yanındaki mekan, misafirhanenin çamaşır yıkama ve ütü odası olarak düzenlenmiştir. 7 numaralı odanın banyo mekanı, odanın içinde ahşap karkas sistemin gereklerini sağlayacak şekilde oluşturulan bir hacim içinde düzenlenmiştir. Üç yataklı olan 8 numaralı odada da, banyo bir önceki oda da olduğu gibi, mekanın içinde sonradan oluşturulmuş bir hacimdir. Yatak odaları kısmından dar bir koridorla geçilerek ulaşılan bölüm, çevresindeki mekanların yeni işlevlerinden dolayı, yönetim holü halini almıştır. Yönetim birimini yatak odaları kısmından ayırmak için, girişindeki açıklığa ahşap bir kapı ilave edilmiştir. Birimin ön cepheye bakan büyük odası, aradaki duvarın kısmen açılması ile yönetim odası halini almıştır. Arka cepheye bakan küçük oda ise, gerekli durumlarda misafirhanede geceleyecek görevli yöneticinin kullanabileceği bir yatak odası olarak düzenlenmiştir. İki oda arasında kalan dar mekan da, yöneticilerin kullanacağı banyo-w.c. olarak düşünülmüştür.(P19)

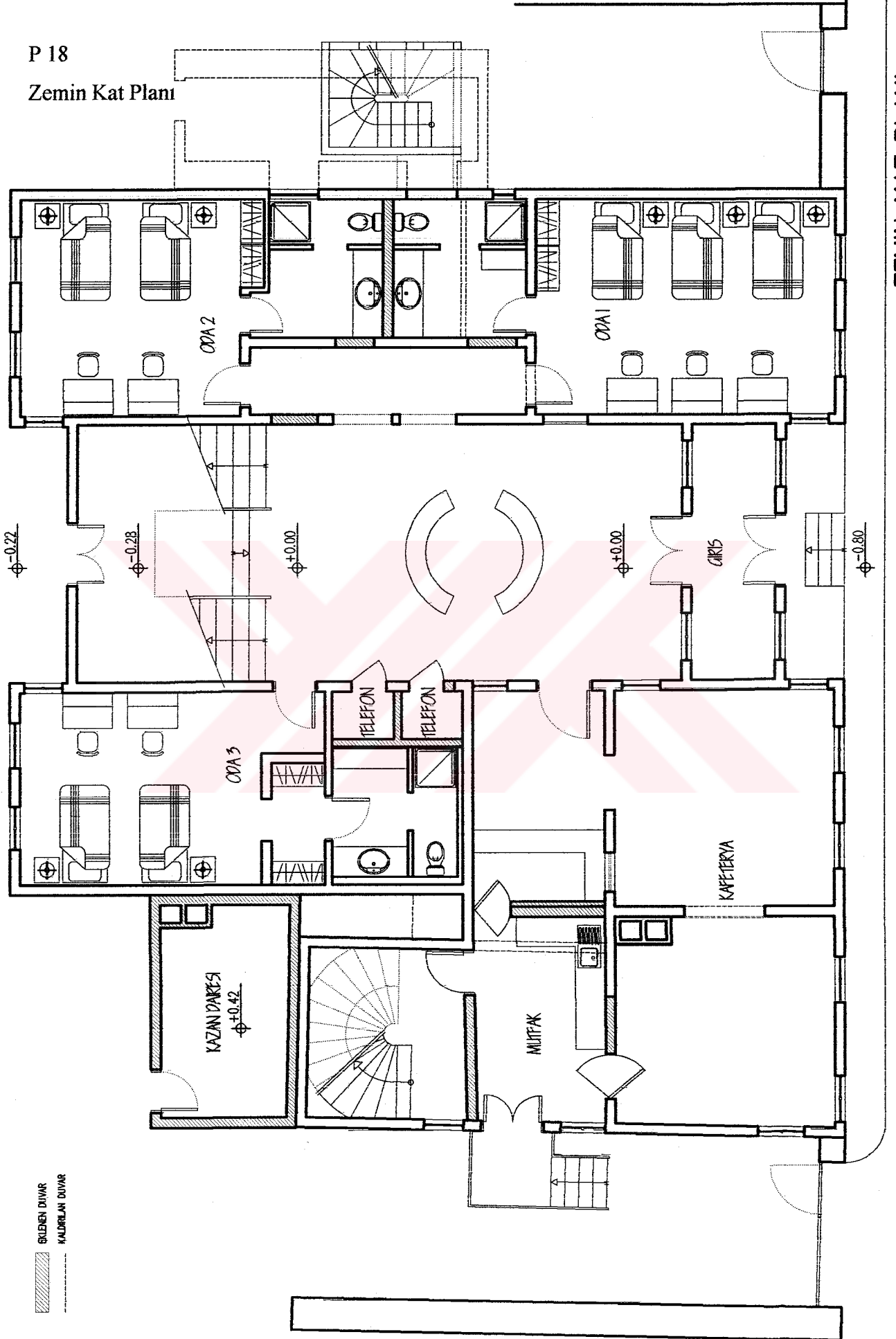
İkinci katta 9 numaralı odada, mevcut tuvalet odanın içine doğru büyütülerek, banyo haline getirilmiş ve mekan iki yataklı bir oda olarak düzenlenmiştir. Bu odada yapılan işlemler, aynı biçimde 10 ve 11 numaralı odalar için de tekrar edilmiştir. 12 numaralı oda ise, üç yataklı bir oda olarak hazırlanmış ve mevcut durumda ahşap bir panelle bölünmüş olan kısım dikme ve payandalarla desteklenmiş bir duvar haline getirilerek oluşturulan mekanın, banyo olarak kullanımı düşünülmüştür. Konağın bu katından yangın merdivenine ulaşabilmek için, cihannüma katına çıkan merdiven, basamakları 9 ve 10 nolu odaların koridoruna doğru geri çekilerek başlatılmış, ve 4. basamak sonra oluşturulan ara sahanlıktan yangın merdivenine geçiş imkanı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. (P20)

Çatı katındaki bölünmeler aynen korunmuş ve üç mekana da televizyon seyretme, dinlenme ve kitap okuma salonları gibi farklı işlevler verilmiştir. (P21)

Böylece tarihi Doğancılar Konağı, olabildiğince az müdahaleyle özgünlüğünü yitirmeden, yeni işlevine uyarlanmıştır.

P 18

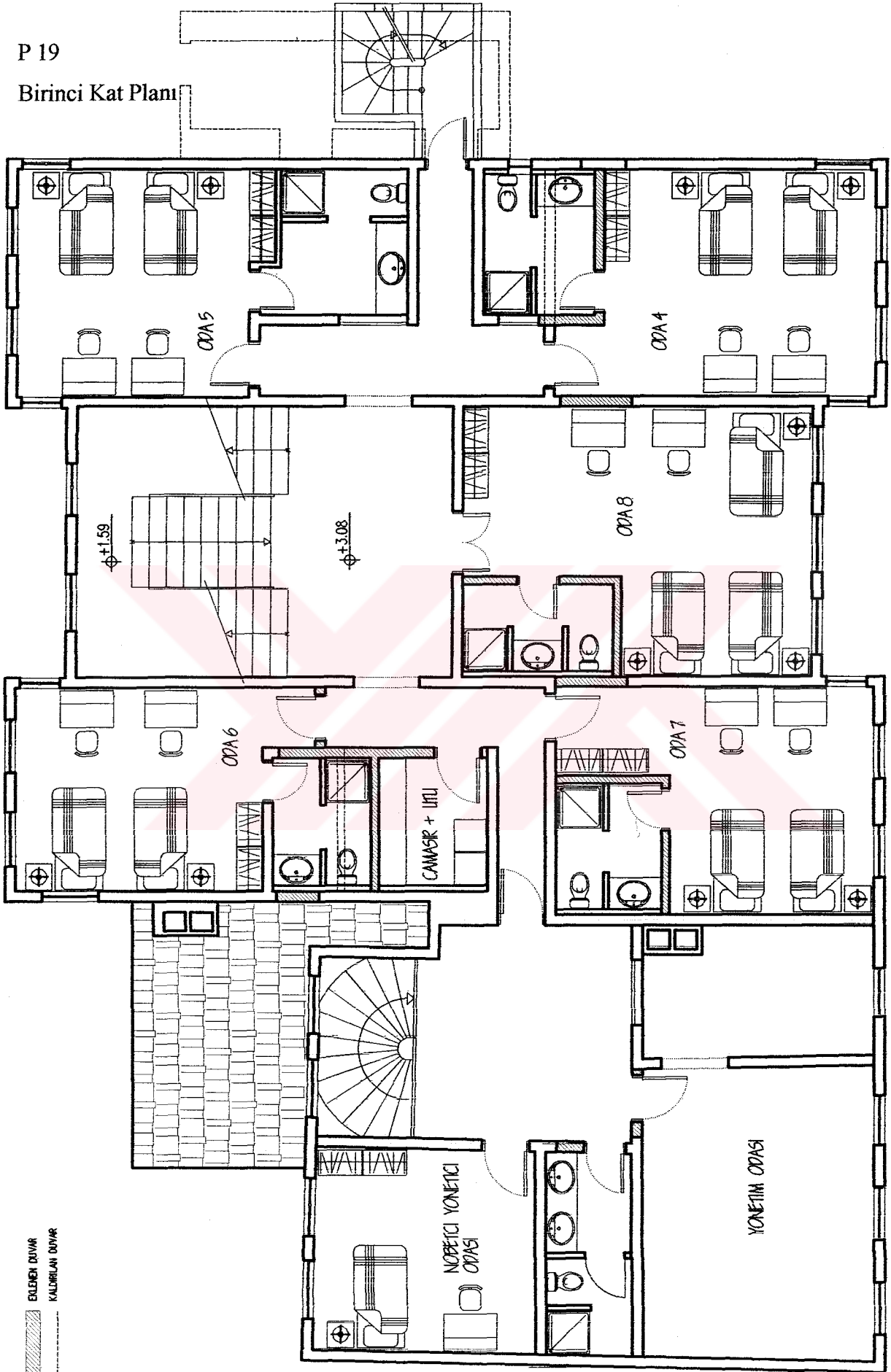
Zemin Kat Planı

ZEMİN KAT PLANI

P 19

Birinci Kat Planı

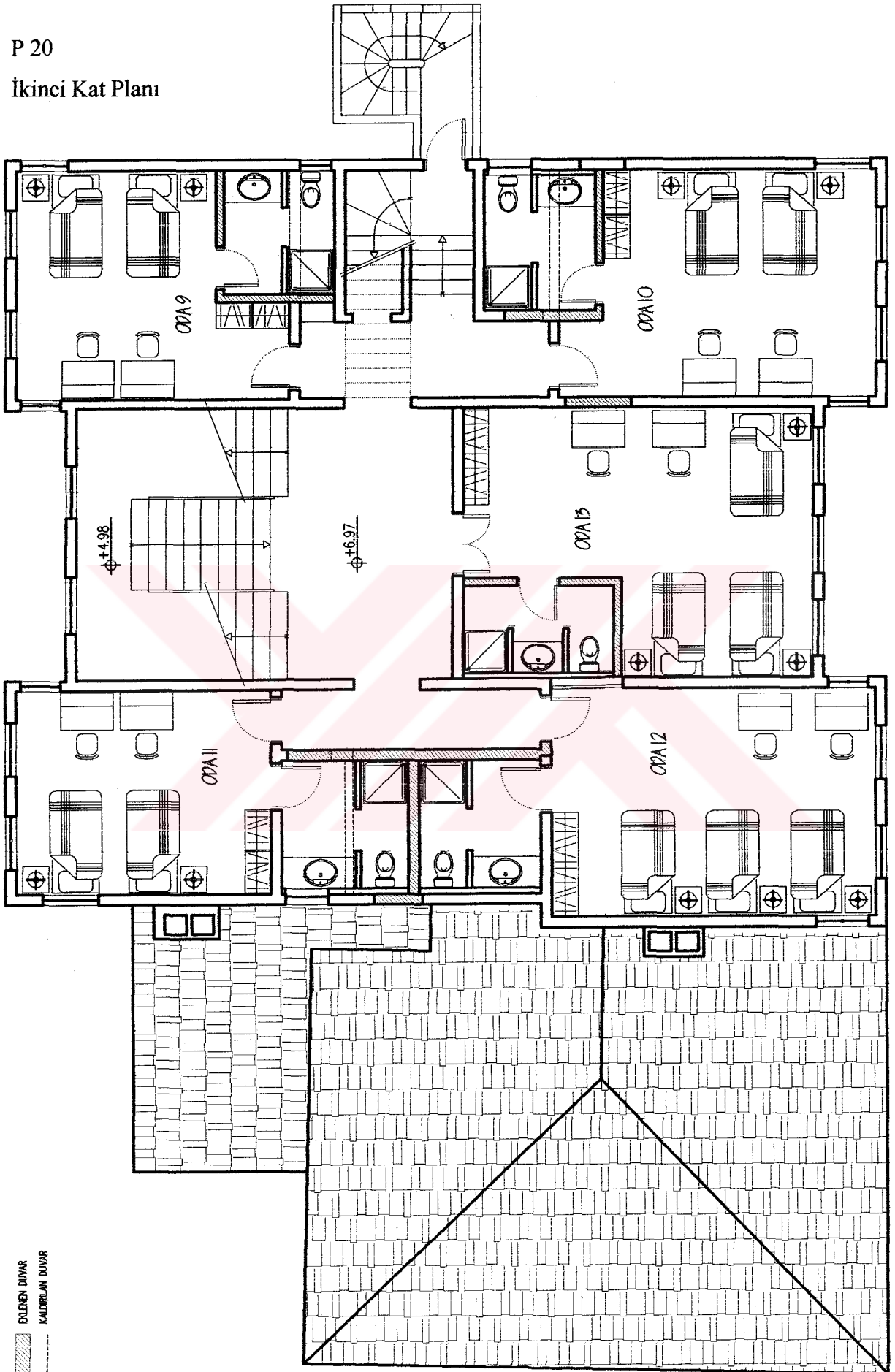
BİRİNCİ KAT PLANI

EĞERKİ DUVAR
 KALDIRILAN DUVAR

P 20

İkinci Kat Planı

İKİNCİ KAT PLANI

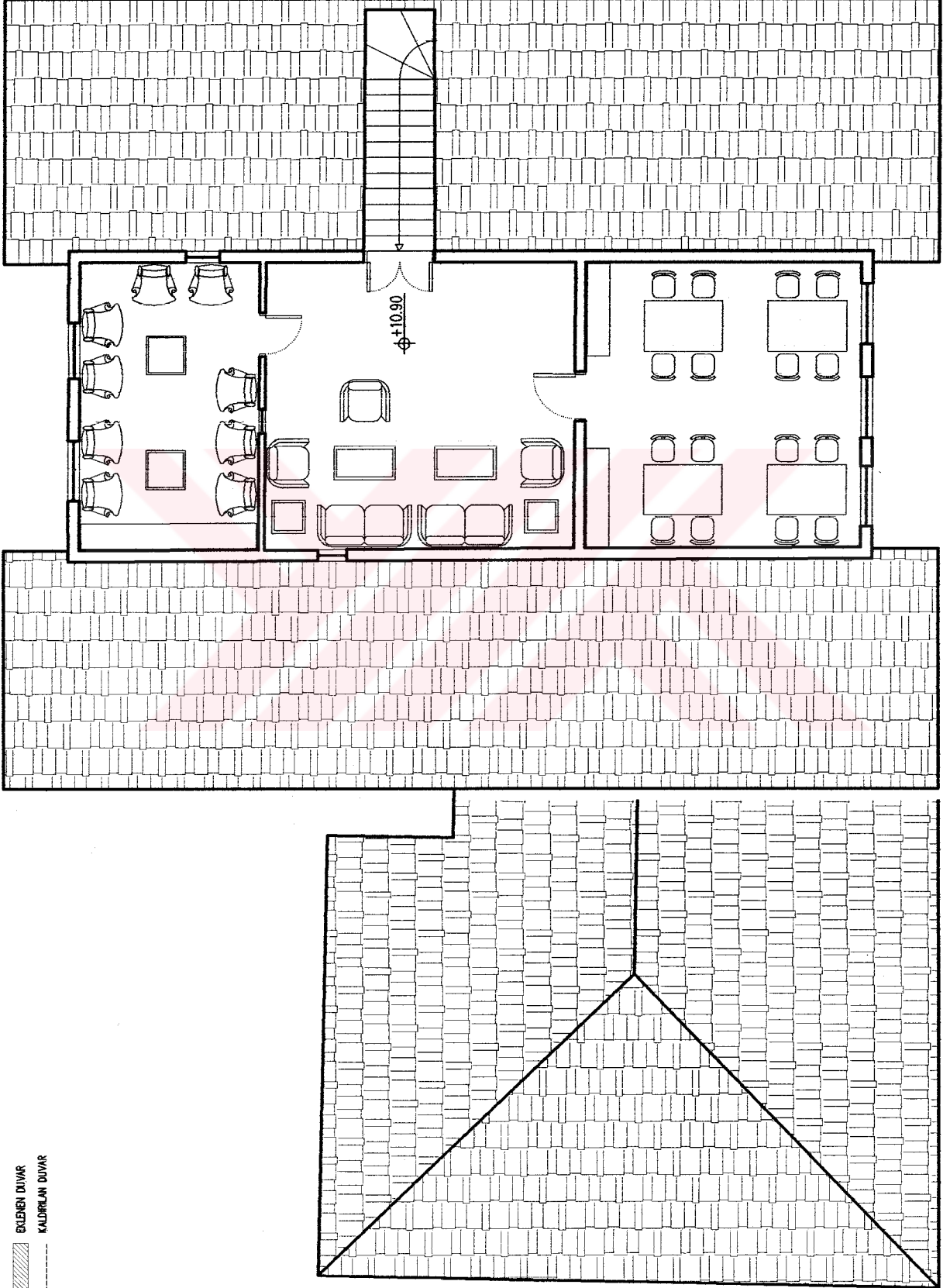

BLENEN DUVAR
KALDIRILAN DUVAR

P 21

Çatı Katı Planı

CATI KATI PLANI

4.2. KONAĞIN SAĞLAMLAŞTIRILMASI

Tamamiyle ahşap karkas bir taşıyıcı sisteme sahip olan Doğancılar Paşa Konağının, önerilen yeni işleve uyarlanması sırasında, mümkün olduğunca taşıyıcı sisteminde değişiklik yapılmamasına özen gösterilmiştir. Yapılan strüktürel yenilemeler, tamamiyle ahşap karkas sistemin gereklerini yerine getirecek şekilde uygulanmıştır.

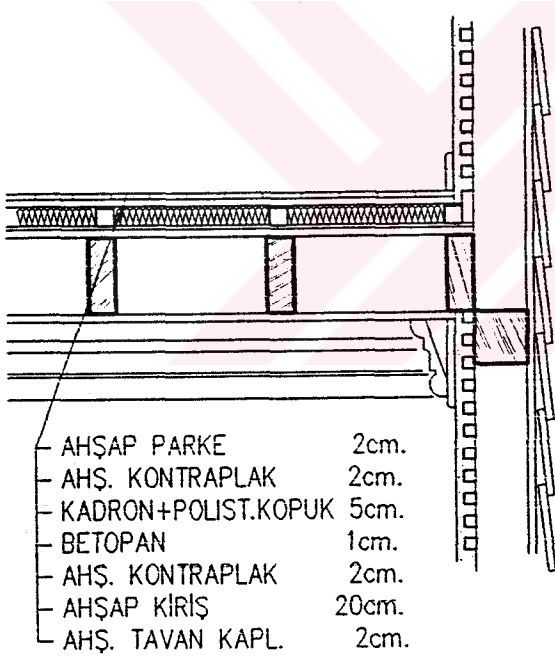
Zemin katta mutfaktaki, birinci kata çıkan merdiven holünün devamı olan duvar, olduğu gibi, kafeterya kısmını ikiye bölen duvar hizasına ötelenmiş ve burada dikmeli, ara dikmeli, payandalı sistem aynen tekrar edilmiştir. Kafeterya kısmını ikiye bölen duvar ise, mekanı genişletmek amacıyla, yanlardan ek dikmelerle takviye edilerek ortasından 2m. genişliğinde açılmıştır. 1 numaralı odanın giriş kapısının yeri de değiştirilirken, aynı şekilde, boşaltılacak kısım iki yandan dikmelerle desteklenmiş ve kapı boşluğu ondan sonra oluşturulmuştur. 1 numaralı odanın banyosundaki duvarın mekanı bölünmesi nedeniyle kaldırılması gerekmektedir. Ancak bu duvar, konağın ahşap taşıyıcı sisteminin taşıyıcı duvarlarından birisidir. Bu nedenle, her iki yanından çelik dikmelerle desteklenmiş, yine çelik bir kirişle üstten bağlanmış ve bu sayede bu taşıyıcı duvarın bütünüyle kaldırılması mümkün olabilmıştır. Yine bu katta 1 ve 2 numaralı odaların banyolarını ayıran, 3 numaralı odanın banyosunu ve telefon kabinleri için ayrılan mekanları bölen duvarlar da ahşap sistemin gerektirdiği gibi örülmüştür. Yapıya sonradan kazan dairesi işleviyle ilave edilen ekin yangın dayanımını sağlayabilmek için betonarme olması uygun görülmüştür. Ekin, binanı bütünüyle olan üslup birliğini sağlamak için de, yapının cephesinin ahşap kaplanması düşünülmüştür. (P22)

Birinci katta, taşıyıcı sistemi değiştirmeyi gerektiren bir müdahale yapılmamıştır. Mekanların orjinal bölüntüleri mümkün olduğunca korunmuş, sadece odalarda banyo mekanlarını oluşturabilmek için ek duvarlar örülmüştür. (P23)

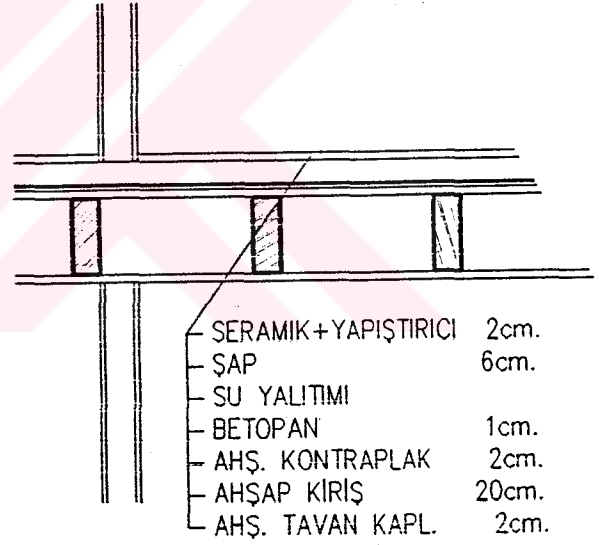
Plan şeması olarak birinci katın tekrarı olan ikinci katta da, birinci katta olduğu gibi taşıyıcı sistemi değiştirmeyi gerektiren herhangi bir müdahale yapılmamıştır. (P24)

Cihannuma katı olarak nitelendirilen çatı katı ise, aynen korunmuştur. (P25)

Yeniden işlevlendirilen Doğancılar Paşa Konağı'nın hem kullanımdan yer yer harap olduğu için, hem de mekanlar arasındaki ısı ve ses yalıtımını sağlayabilmek için, döşeme kaplamaları yenilenmiştir. (Şekil 4.2.1) Zemin kat giriş holü döşeme kaplaması mermer olarak korunmuştur. Konağın banyoları ve kafeterya mutfakları hariç, diğer bütün mekanların döşeme kaplamalarının ahşap olması, banyolar ve kafeterya mutfaklarının da işlevsel nedenlerle seramik kaplama olması düşünülmüştür. Şekil 4.2.2.'de seramik kaplama önerilen döşemelerin detayı görülmektedir. Bu detay aynı zaman da döşemedeki tesisat borularının yatay hareketlerine de imkan vermektedir.

Şekil 4.2.1

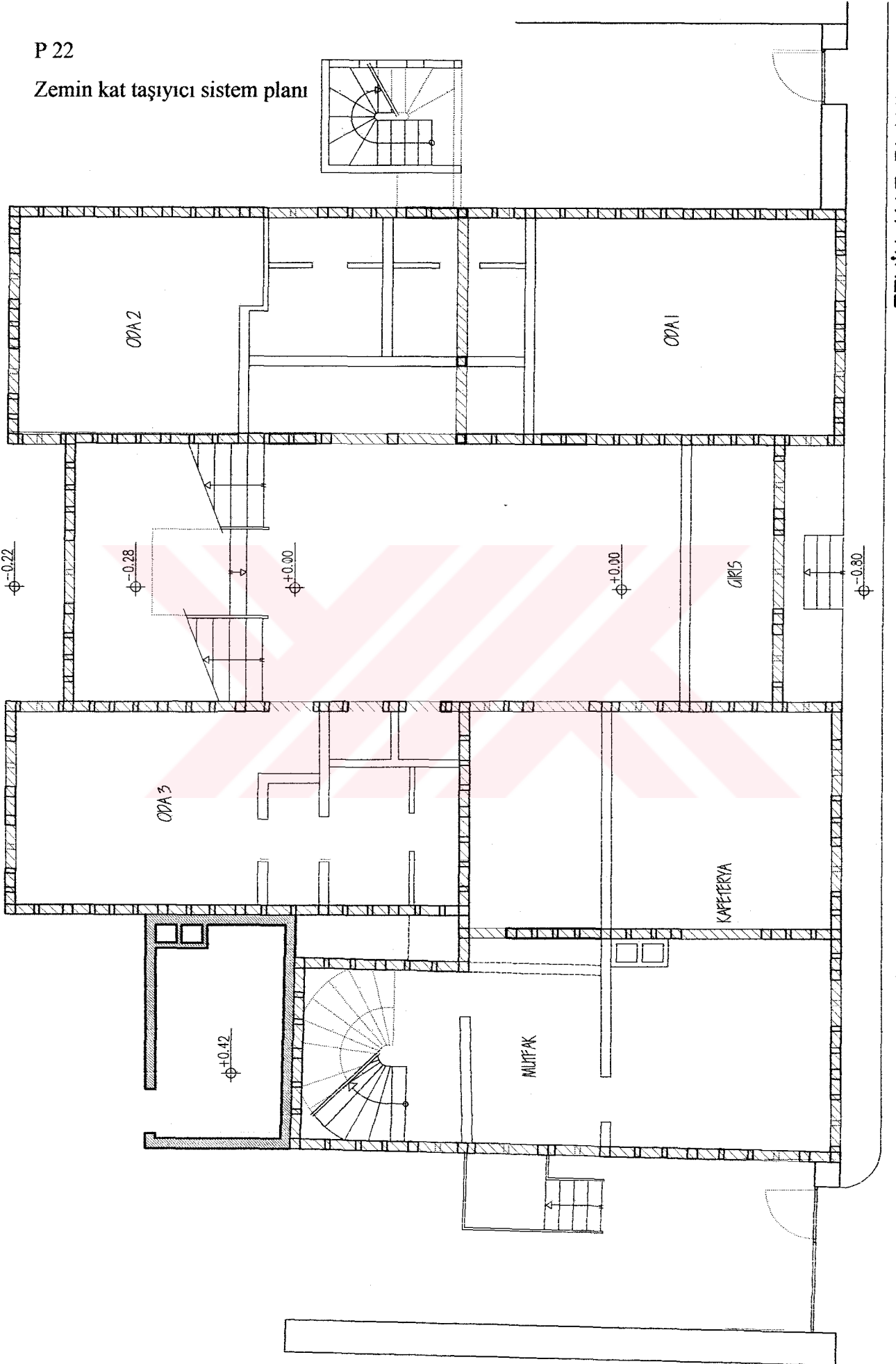

Şekil 4.2.2.

Doğancılar Paşa Konağı'nın ana malzemesi olan ahşabın, onarım gören bölgelerde, dayanımını artırabilmek için eprenye edilmiş olması önerilmiştir.

P 22

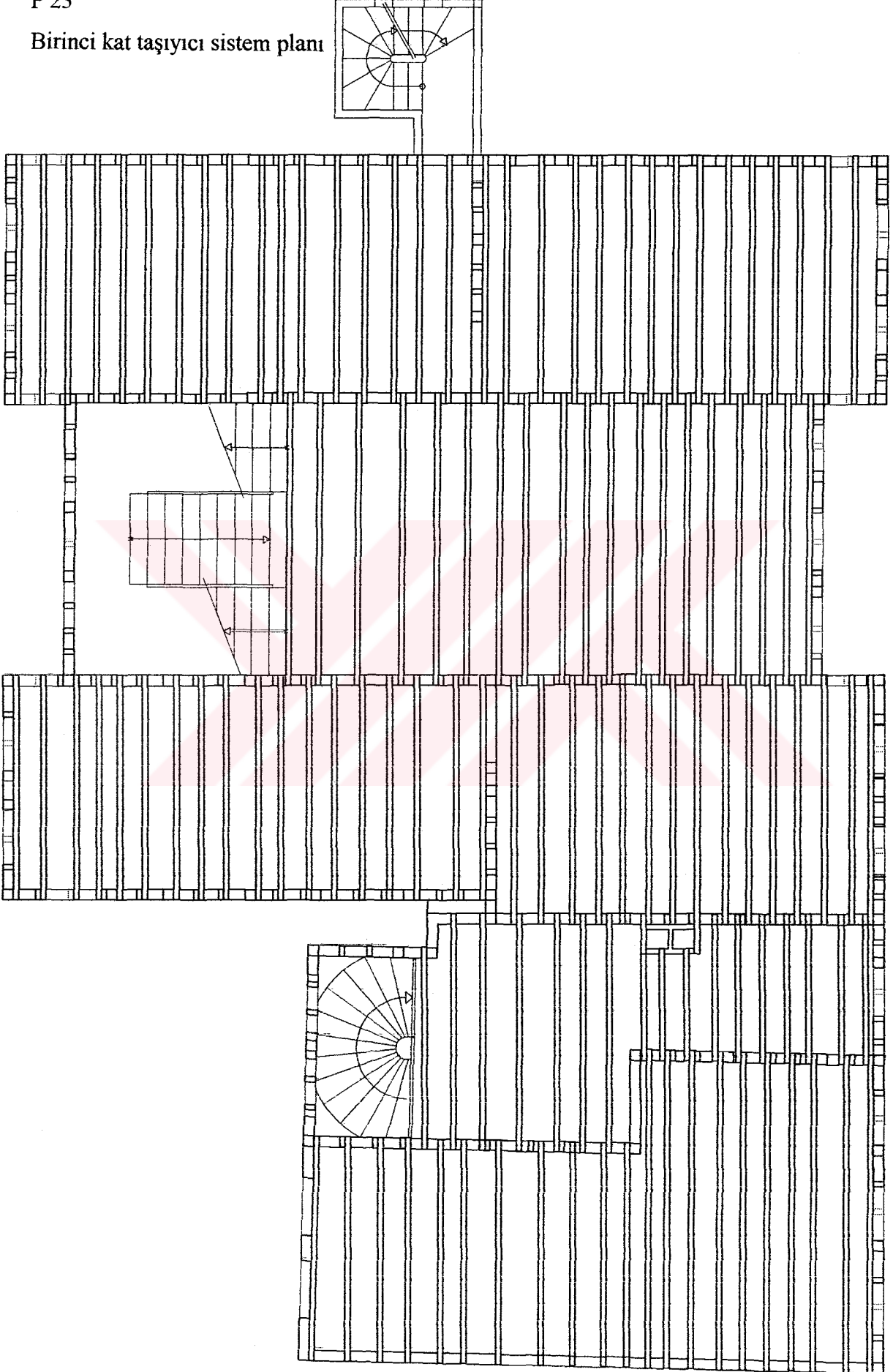
Zemin kat taşıyıcı sistem planı

ZEMİN KAT PLANI

P 23

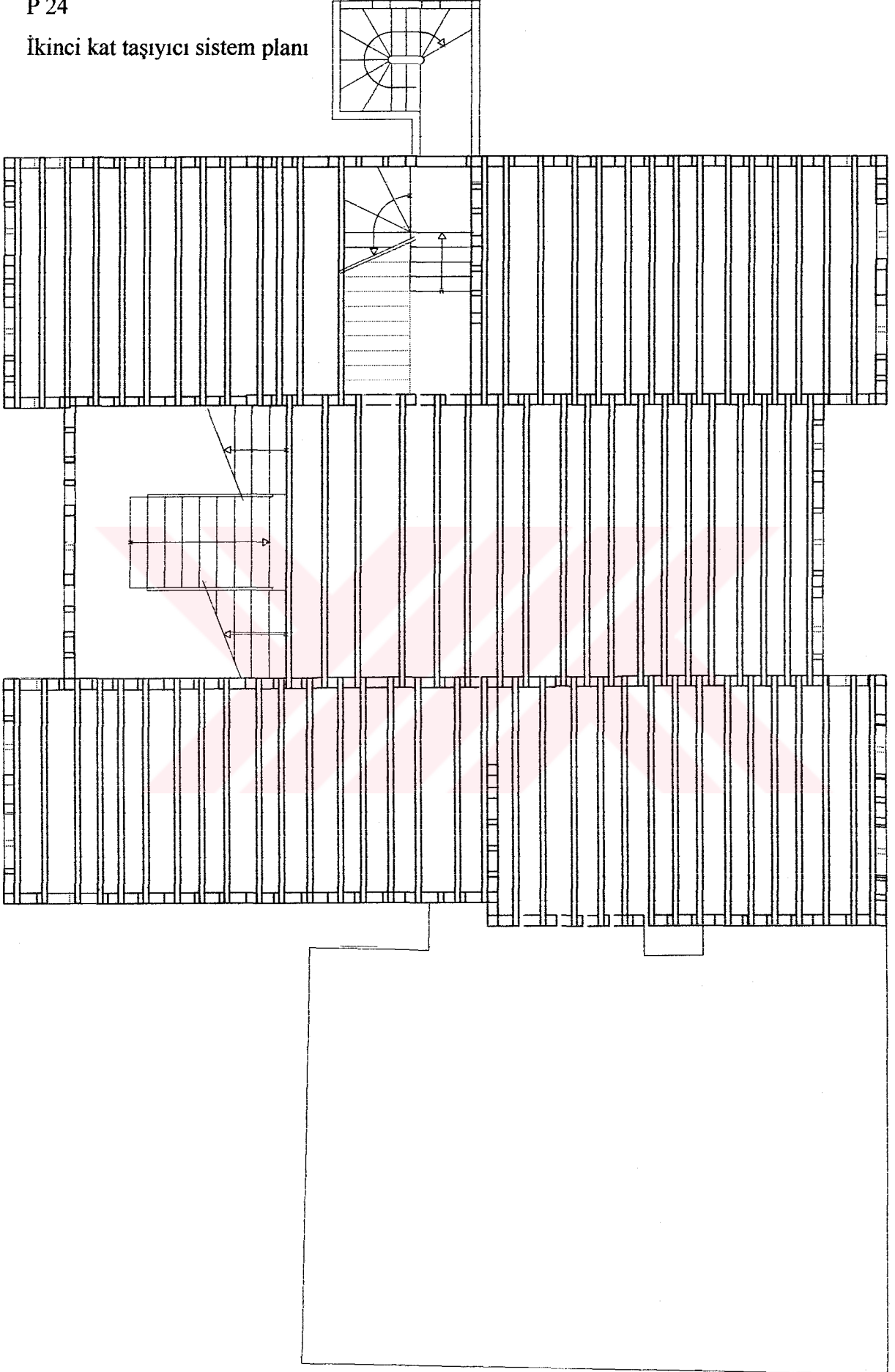
Birinci kat taşıyıcı sistem planı

BİRİNCİ KAT PLANI

P 24

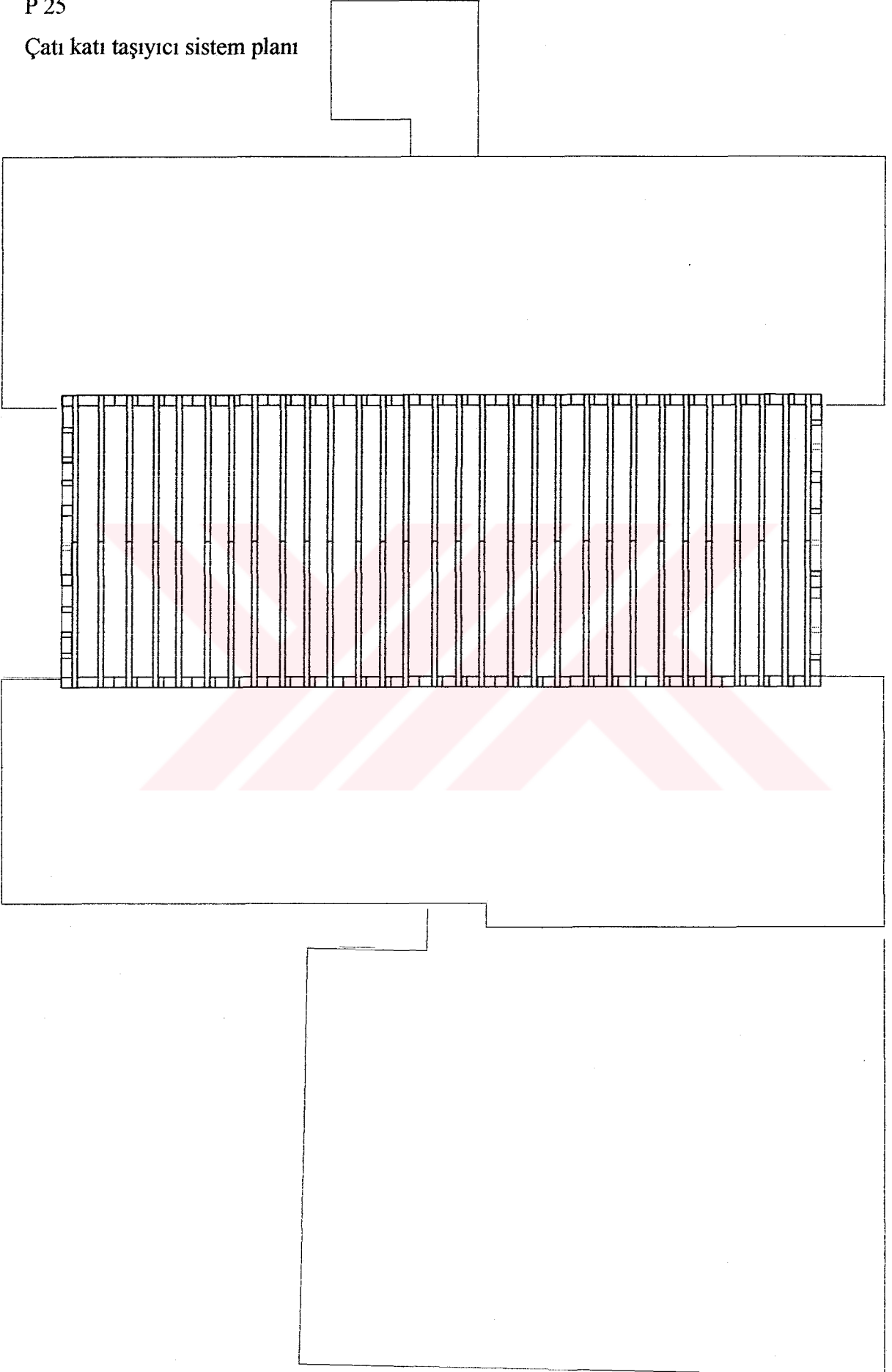
İkinci kat taşıyıcı sistem planı

İKİNCİ KAT PLANI

P 25

Çatı katı taşıyıcı sistem planı

ÇATI KATI PLANI

4.3. SONRADAN YAPILAN EKİN TEMİZLENMESİ

Venedik Tüzüğü'nün 11. maddesinde de belirtildiği gibi, bir anıta üst üste farklı dönemlerin izleri varsa, özgün yapıyı ortaya çıkarabilmek amacıyla, niteliksiz ekler temizlenir. Doğancılar Paşa Konağı'nda da konağın dış görünüşünü olumsuz yönde etkileyen, sonraki dönemlerde yapılmış yığma bir ek bulunmaktadır. Bu yığma bölüm, ne üslup olarak, ne de strüktürel sistem olarak konakla bir uyum içindedir. Bu nedenle sözkonusu ekin kaldırılması uygun bulunmuştur.

4.4. YENİ EK ÖNERİSİ

Tıpkı konağın kaldırılan yığma ek kısmı gibi, arka cepheye bakan yüzünde de farklı bir dönemde yapılmış ahşap karkas bir ek bulunmaktadır. Konağın yeniden kullanımı için kazan dairesine gereksinim vardır. Konağın içinin bütün mekanlarıyla bir misafirhane olarak kullanabilmesi için, kazan dairesinin dışarıda tutulması daha uygun olacaktır. Bu nedenle, konağın arka cephesindeki ek kısmın yeniden kazan dairesi olarak kullanılması düşünülmüştür. Ancak konağa bitişik olacak bu kazan dairesinde çıkabilecek muhtemel bir yangının ahşap yapıya zarar vermesini engellemek amacıyla bu kısmın betonarme bir ek olması düşünülmüştür. Söz konusu yeni ekin konağın genel tasarımına uyumunu sağlayabilmek için de, yapının cephesini ahşap kaplanması düşünülmüştür. Böylece her iki yapı arasında hem yangın önlemi alınmış olacak, hem de üslup birliği sağlanacaktır.

4.5. YAPININ SAĞLIK DÖŞEMİNİN YENİLENMESİ

Konağın misafirhane olarak kullanımı, her odanın bir banyoyla donatılması zorunluluğunu getirmiştir. Mekanlardaki banyo yerleri belirlenirken, katlar arasındaki ilişkiye dikkat etmek gerekmiş, ıslak hacimlerin mümkün olduğunca üst üste getirilmesinin, ortak bir tesisat duvarı kullanabilme olanağı sağlayacağı düşünülmüştür.

Odalara hizmet edecek olan banyo mekanları oluşturulurken, mekan içindeki işlev alanları mümkün olduğunca bölücü duvarlarla birbirinden ayrılmıştır. Bunun amacı, mekanın aynı anda iki kişi tarafından kullanmasını sağlamaktır.

Banyo mekanlarında, hem sıcak ve soğuk su tesisatının banyo mekanı içinde dolaşmasının sağlamak, hem de pis su tesisatının, ahşap dikmeler ve kirişler tarafından engellenmeden, aynı boşluktan toplanıp rögara aktarılabilmesi için, mevcut ahşap duvarların önünde üzeri seramik kaplanabilecek şekilde alçı bölücü paneller yardımıyla ikinci bir duvar oluşturulmuştur.

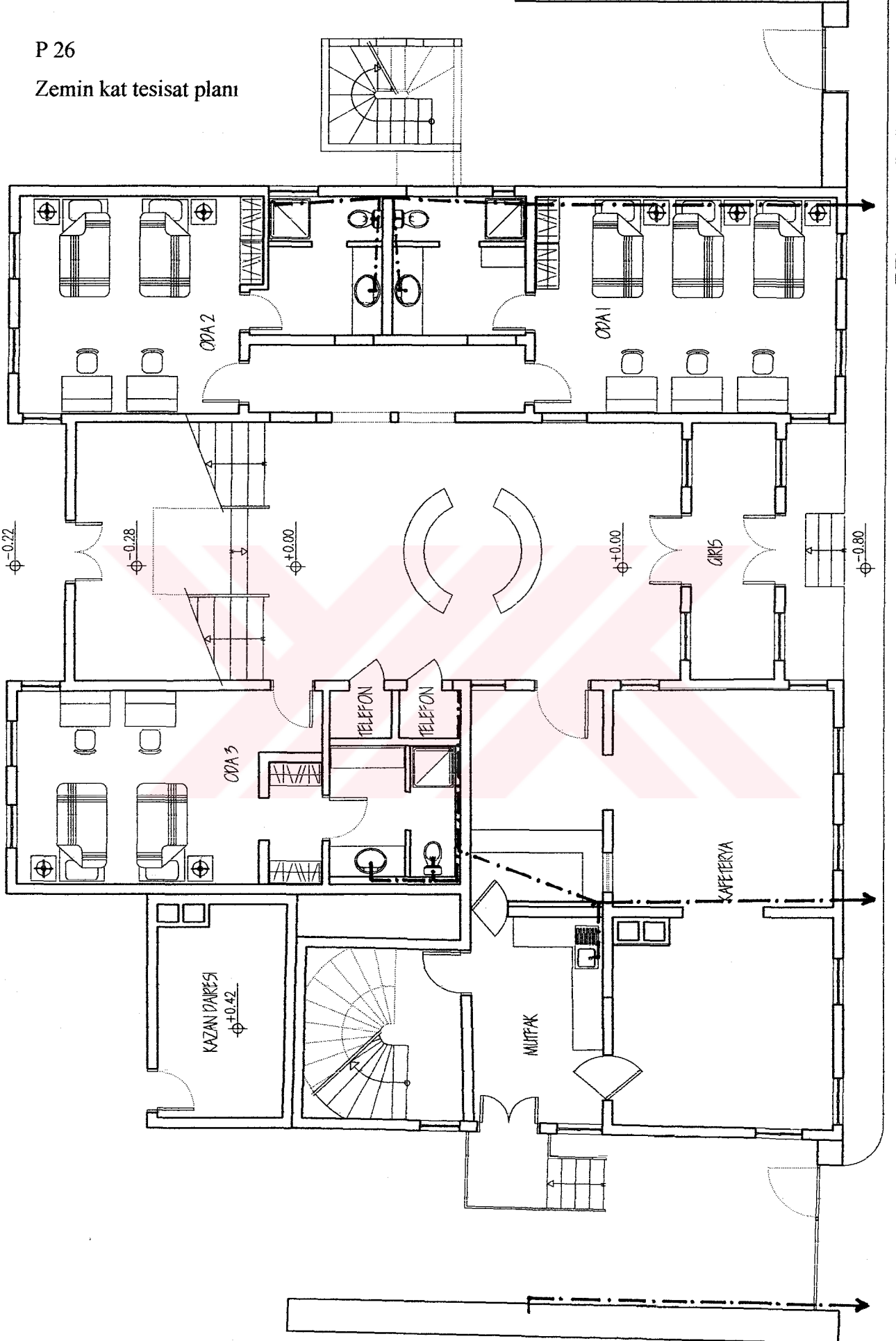
İkinci kattaki 10 numaralı odanın banyosu ve birinci kattaki 4 numaralı odanın banyosu tam olarak üst üste oldukları için, klozet ve lavabolarının dayalı oldukları duvarlar tesisat duvarı olarak kullanılarak, temiz su ve pis su borularının düşey hareketleri bu duvardan yapılmıştır. İkinci kattaki 9 numaralı oda banyosunda, birinci kattaki 5 numaralı oda banyosunda ve zemin kattaki 1 ve 2 numaralı banyolarda da, aynı şekilde oluşmuş tesisat duvarı temiz ve pis su borularının düşey hareketlerine uygundur. Üç kattın da bu bölümdeki pis su boruları zemin kattaki 1 numaralı oda banyosunun tesisat duvarlarında toplanmış ve buradan rögara aktarılmıştır. (P26, P27, P28)

Konağın tesisatının üç kısımdan toparlanarak rögara aktarıldığını düşünürsek, ikinci bölüm olan ana merdiven aksındaki 8 ve 13 numaralı odaların tesisat duvarları da zaten tamamıyla üst üste olan odaların klozet, duş ve lavabolarının dayalı olduğu duvarlarıdır. Bu iki odaya ait pis su boruları da zemin kattaki telefon kabinleri içindeki bir köşeden rögara aktarılmıştır. İkinci kattaki 11 ve 12 numaralı oda banyoları, birinci kattaki 6 numaralı oda banyosu ve çamaşır odası, zemin kattaki 3 numaralı oda banyosu aynı tesisat duvarını kullanmışlardır. Ayrıca birinci kattaki 7 numaralı oda banyosu ve zemin kattaki mutfak için de, ayrı bir ortak tesisat duvarı oluşturulmuştur. Bu kısımların pis su boruları zemin katta 8 ve 13 numaralı odaların tesisatı ile birleştirilerek ikinci kol olarak rögara aktarılmıştır. (P26, P27, P28)

Tesisatın üçüncü kolu ise yönetim kısmının tuvaletinin pis su giderleridir. Bu kısımdaki borular avludaki taş duvarın içinden rögara aktarılmıştır. (P26)

P 26

Zemin kat tesisat planı

ZEMİN KAT PLANI

P 27

Birinci kat tesisat planı

BİRİNCİ KAT PLANI

P 28

İkinci kat tesisat planı

İKİNCİ KAT PLANI

Islak hacimlerde mümkün olduğunca aynı tesisat duvarlarını kullanmak hem ahşap konstrüksiyona çok fazla zarar verilmemesini sağlamış, hem de muhtemel bir arıza halinde kolaylıkla müdahale imkanı yaratmıştır.

4.6. YANGIN ÖNLEMLERİNİN ALINMASI VE DÖŞEMİ

Günümüze kadar ulaşabilmiş nadir yapılardan biri olan Doğancılar Paşa Konağında, yangın çıkmasını önleyecek, herhangi bir şekilde çıkan yangında can ve malı koruyacak ve yangının en az zararla söndürülmesini sağlayacak önlemleri alabilmek için “İstanbul Büyük Şehir Belediyesi Yangından Korunma Yönetmeliği” gereğince yapının özelliğini etkilemeyecek biçimde otomatik ihbar, alarm ve söndürme sistemleri ve her kattan dışarıya bağımsız çıkış sağlanmıştır.

Yönetmeliğin yangın merdiveni zorunluluğu getiren 2.4.4.1 nolu maddesinin gerektirdiği gibi, konakta çıkabilecek herhangi bir yangında o kattaki bütün insanların çıkışlarının sağlanması için bir yangın merdiveni düşünülmüştür. Konağın planimetrik özelliğide göz önünde bulundurularak söz konusu yangın merdiveni, konağa daha sonraki bir dönemde ek olarak yapılmış ve kaldırılması uygun görülen yığma binanın yerinde konumlandırılmıştır. Yangın merdivenine birinci kattaki ulaşım 4 ve 5 nolu odaların banyolarının arasında kalan koridordan, ikinci kattaki ulaşım ise bu kattan cihannuma katına ulaşımı sağlayan merdivenin ara sahanlığından sağlanmıştır. Yangın merdivenine bu ara sahanlıktan ulaşabilmek için konağın mevcut merdiveni yeniden düzenlenmiştir. Ara sahnalık oluşturabilmek için basamakları geriye doğru çekilen ahşap merdivenin çıkabilecek herhangi bir yangında tutuşma süresini geciktirmek için özel boyalarla boyanmış ve basamak kaplamaları mermer olarak değiştirilmiştir. Tamamiyle ahşap karkas taşıyıcı sisteme sahip konağın yangın merdiveninin, yönetmeliğin 2.4.4.3 nolu maddesinde de belirtildiği gibi, duvar, tavan ve tabanında hiçbir yanıcı malzeme kullanılmamış ve yangına 120 dakika dayanıklı olabilmesi için betonarme olması düşünülmüştür. Yangın merdiveninin komşu binaya bakan cephesi dışındaki diğer cepheleri konaktaki yangının merdivene sıçramasını engellemek için brüt betondur. Merdivenin komşu binaya bakan cephesinde havalandırma için yer yer yarıklar

bırakılmıştır. (P 29, P 30) Yangın merdivenine açılan kapılar, yönetmelikte de belirtildiği gibi yangına en az 30 dakika dayanıklı ve alev kesici, kaçış yönünde açılan ve kendi kendine kapanan türdendir.

Doğancılar Paşa Konağının kazan dairesi ihtiyacını karşılayabilmek için arka cephesindeki ek kısmın yeniden kazan dairesi olarak kullanılması düşünülmüştür. Ancak konağa bitişik olacak bu kazan dairesinde çıkabilecek muhtemel bir yangının ahşap yapıya zarar vermesini engellemek amacıyla bu kısmın betonarme bir ek olması düşünülmüştür. Bu kısmın da yangın merdiveninde olduğu gibi yangına 120 dakika dayanıklı olabilecek şekilde betonarme olması gereklidir.

Doğancılar Paşa Konağında yangın döşeminin önemli elemanlarından biri de yangın dolaplarıdır. Konaktaki yangın dolaplarının yerleşimi şu şekildedir; ilk dolap zemin katta 1 ve 2 nolu odaların açıldığı koridordadır. Bu kattaki ikinci dolap ise kafeteryaya girişteki duvara konulmuştur (P 31). Hortumların saklanacağı bu dolaplar gerekli cihazların döşenmesine izin verecek büyüklükte seçilmiştir. Ahşap karkas sistemin gereği olan dikme, ara dikme ve payandaların sıklığı nedeniyle, ankastre tip yangın dolapları konak içinde kullanılamamış, yüzeye asılan tipler tercih edilmiştir. Üçüncü yangın dolabı birinci katta 4 ve 5 nolu odaların açıldığı koridorda, dördüncü dolap yine bu katta 6,7 ve çamaşır odalarının bulunduğu koridorda, beşinci dolapta aynı katta ki yönetim holüne konuşmuştur. Birinci katta bulunan bu üç dolap da zemin kattakiler gibi duvar yüzeyine asılan tiptir (P 32). Altıncı ve yedinci dolaplar ise ikinci kattadırlar. Biri 9 ve 10 nolu odaların bulunduğu koridorda, diğeri de 11 ve 12 nolu odaların bulunduğu koridordadır (P 33). Sekizinci dolap cihannuma katında, katın ortasındaki mekan olan dinlenme salonundadır (P 34).

Konağının her mekanında özgün ahşap tavan kaplamaları gözlenmektedir. Mevcut geleneksel tavan düzenleri konağın işlevinin yenilenmesi sırasında olduğu gibi korunmuştur. Bu nedenle konaktaki otomatik söndürme döşemi oluşturulurken, tavan kaplamalarına hasar verilmemesi için, duvar tipi sprinklerler düşünülmüştür. Duvar tipi sprinklerler belli bir sıcaklıkta otomatik olarak açılarak püskürtme

yapmaktadırlar. Bu tip sprinklerler suyun büyük kısmını 90 derecelik açıyla püskürtürler. Bu nedenle konağa yerleştirilecek sprinkler sayıları mekanların büyüklükleriyle orantılı olarak değişmektedir. Zemin katta, ilk giriş holünde 2 adet, resepsiyon holünde 7 adet, 1 ve 2 nolu odaların bulunduğu koridorda 3 adet, 1 nolu odada 6 adet, 2 nolu odada 4 adet, 3 nolu odada 6 adet, kafeteryada ise 11 adet duvar tipi sprinkler kullanılmıştır. Kafeteryanın mutfağında ocak için ayrıca bir söndürme sistemi oluşturulmuştur. Bu sistem, yalnızca ocak üstüne monte edilmiş, bir püskürtme sistemidir (P 31).

Birinci katta, merdiven holünde 4 adet, 4 ve 5 nolu odaların bulunduğu koridorda 2 adet, 4 nolu odada 4 adet, 5 nolu odada 4 adet, 6 ve 7 nolu odaların bulunduğu koridorda 3 adet, 6 nolu odada 4 adet, 7 nolu odada 4 adet, 8 nolu odada 6 adet, yönetim holünde 5 adet, nöbetçi yönetici odasında 4 adet, yönetim odasında ise 6 adet duvar tipi sprinkler kullanılmıştır (P 32).

İkinci katta, merdiven holünde 4 adet, 9 ve 10 nolu odaların bulunduğu koridorda 2 adet, 9 nolu odada 4 adet, 10 nolu odada 4 adet, 11 ve 12 nolu odaların bulunduğu koridorda 2 adet, 11 nolu odada 4 adet, 12 nolu odada 6 adet, 13 nolu odada ise 6 adet duvar tipi sprinkler kullanılmıştır (P 33).

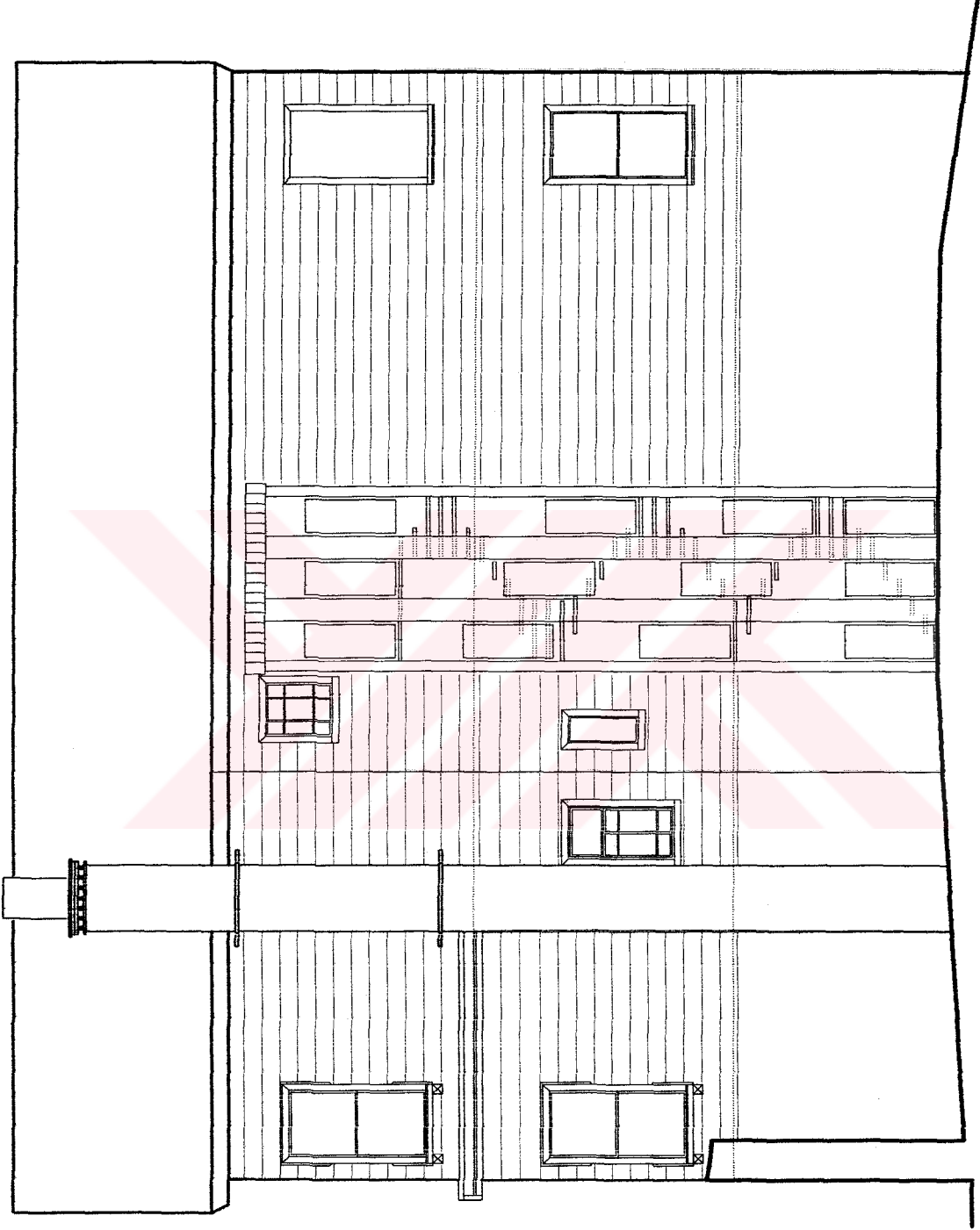
Cihannuma katında, çatı katmanlaşmasının ısı geçirgenlik direncini, İstanbul bölgesi için yeterli değere getirmek amacıyla çatı örtüsü yenilenmiştir. Bu katta diğer katlardaki özgün çatı kaplaması tekrar edilmediğinden mekanlarda tavan tipi sprinkler kullanılması daha uygundur. Cihannuma katında, televizyon seyretmek için ayrılan mekanda 2 adet, dinlenmek için ayrılan mekanda 4 adet ve kitap okumak için ayrılan mekanda ise 4 adet tavan tipi sprinkler kullanılmıştır (P 34).

Doğancılar Paşa Konağında otomatik ihbar ve alarm sistemi için her mekana birer adet dedektör konmuştur. Bu dedektörler yönetici odasındaki adresible bir panoya bağlanmıştır. Bu pano ışıklı ve / veya sesli bir uyarıyla hangi mekanda yangın olduğunu adreslemektedir.

P 29

Yangın merdiveni

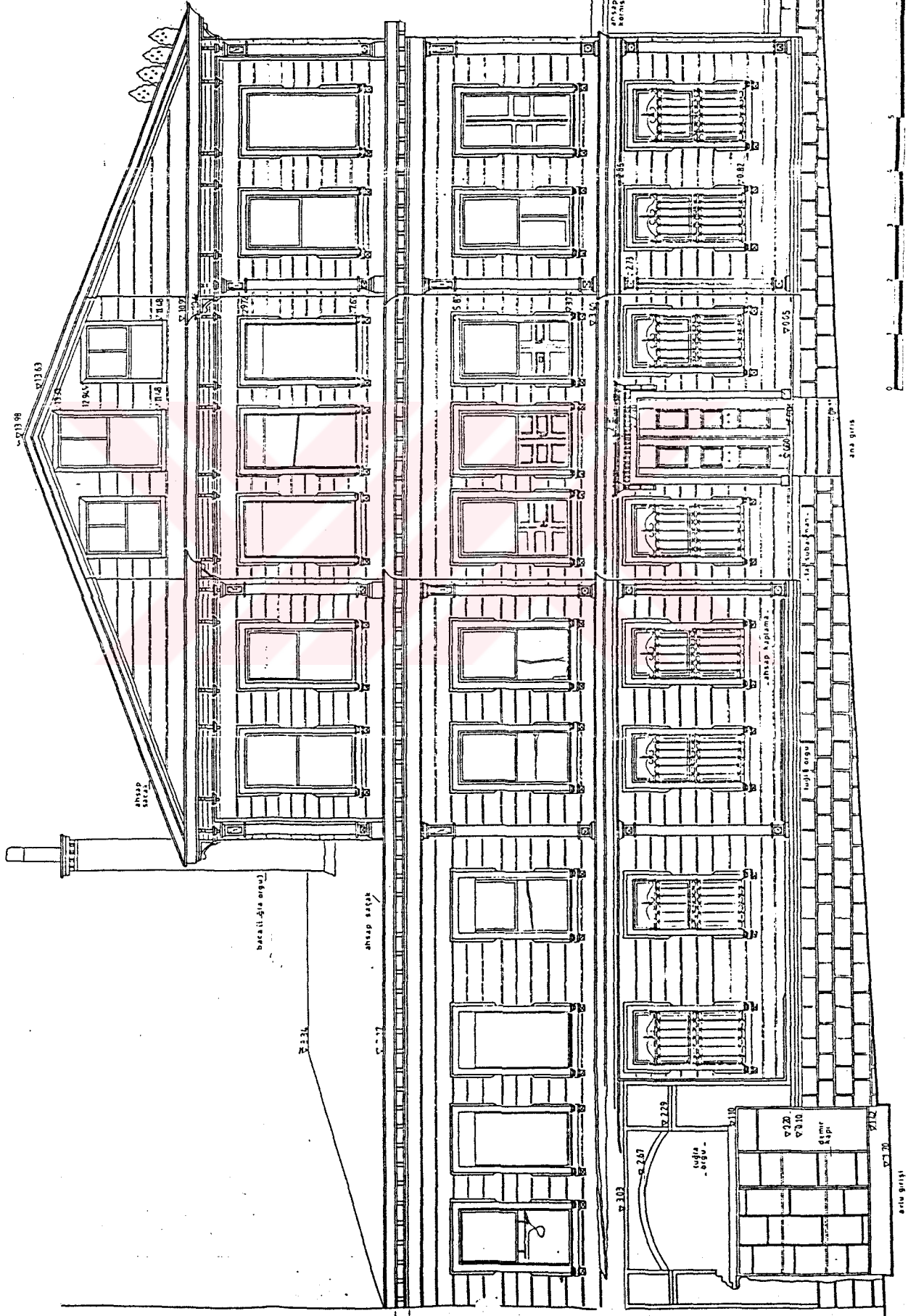
Yan cephe

P 30

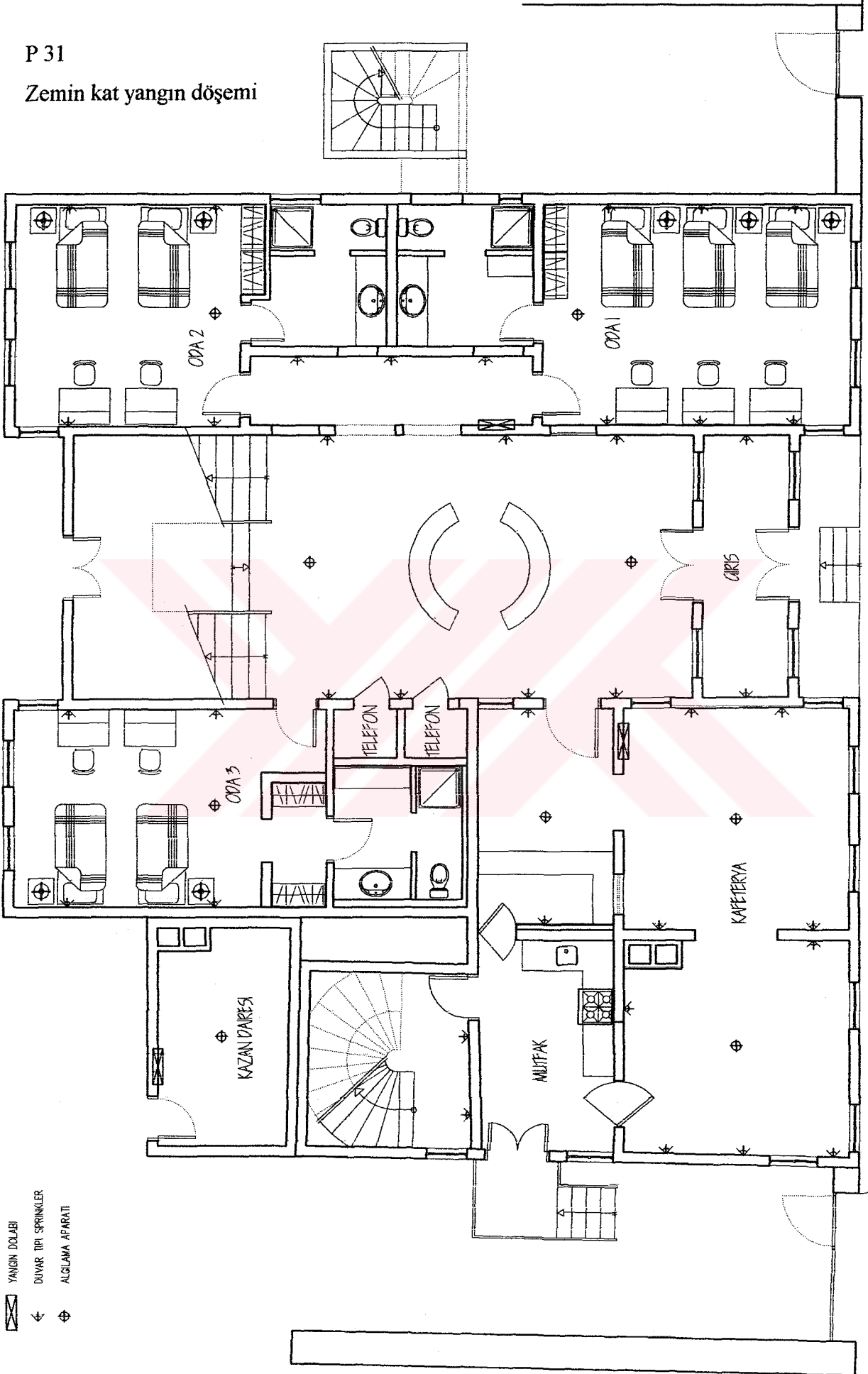
Yangın merdiveni

Giriş cephesi

P 31

Zemin kat yangın döşemi

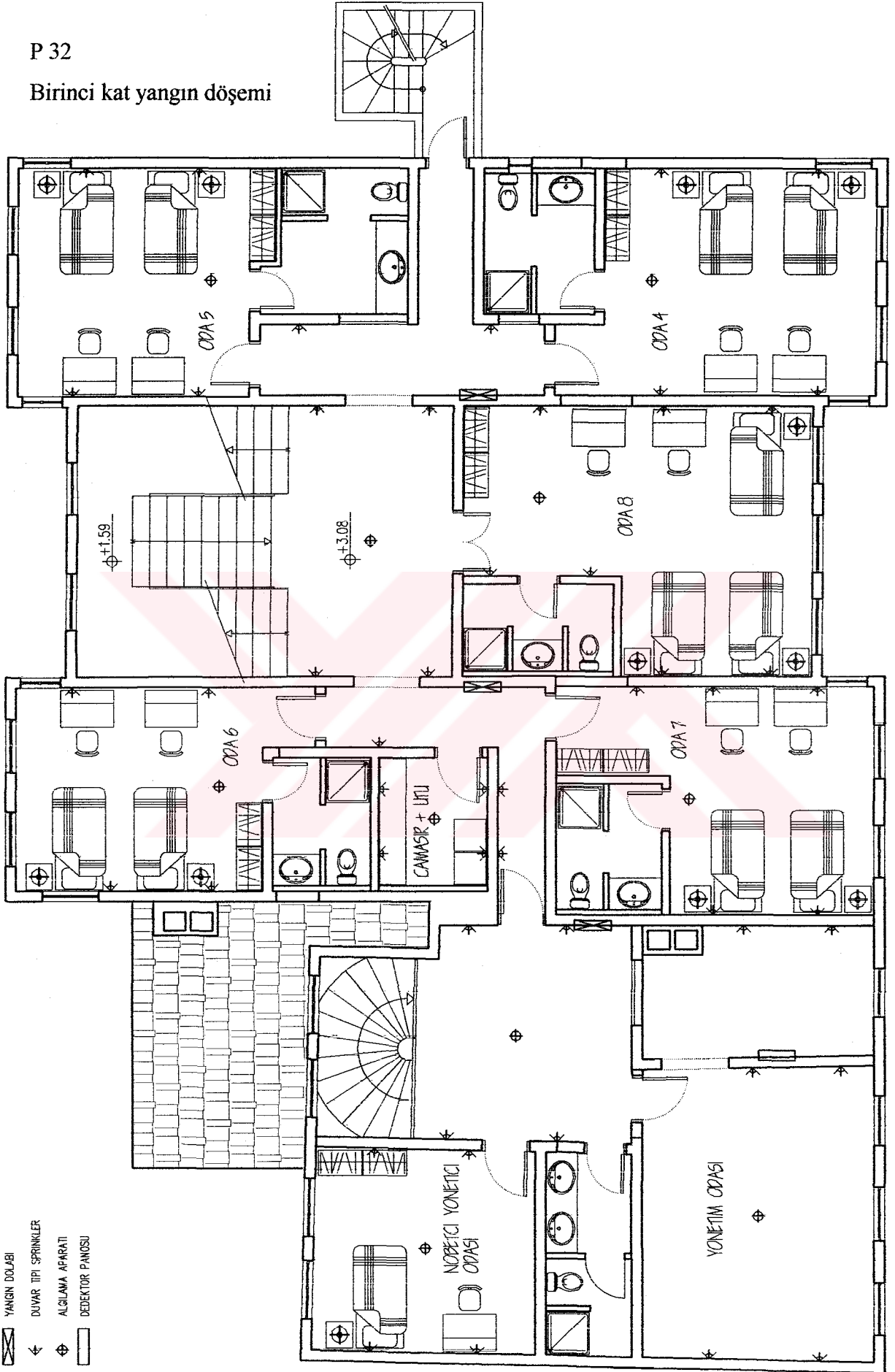
YANGIN DOLABI
DUVAR TIPI SPRINKLER
AĞULAMA AFARATI

ZEMİN KAT PLANI

P 32

Birinci kat yangın döşemi

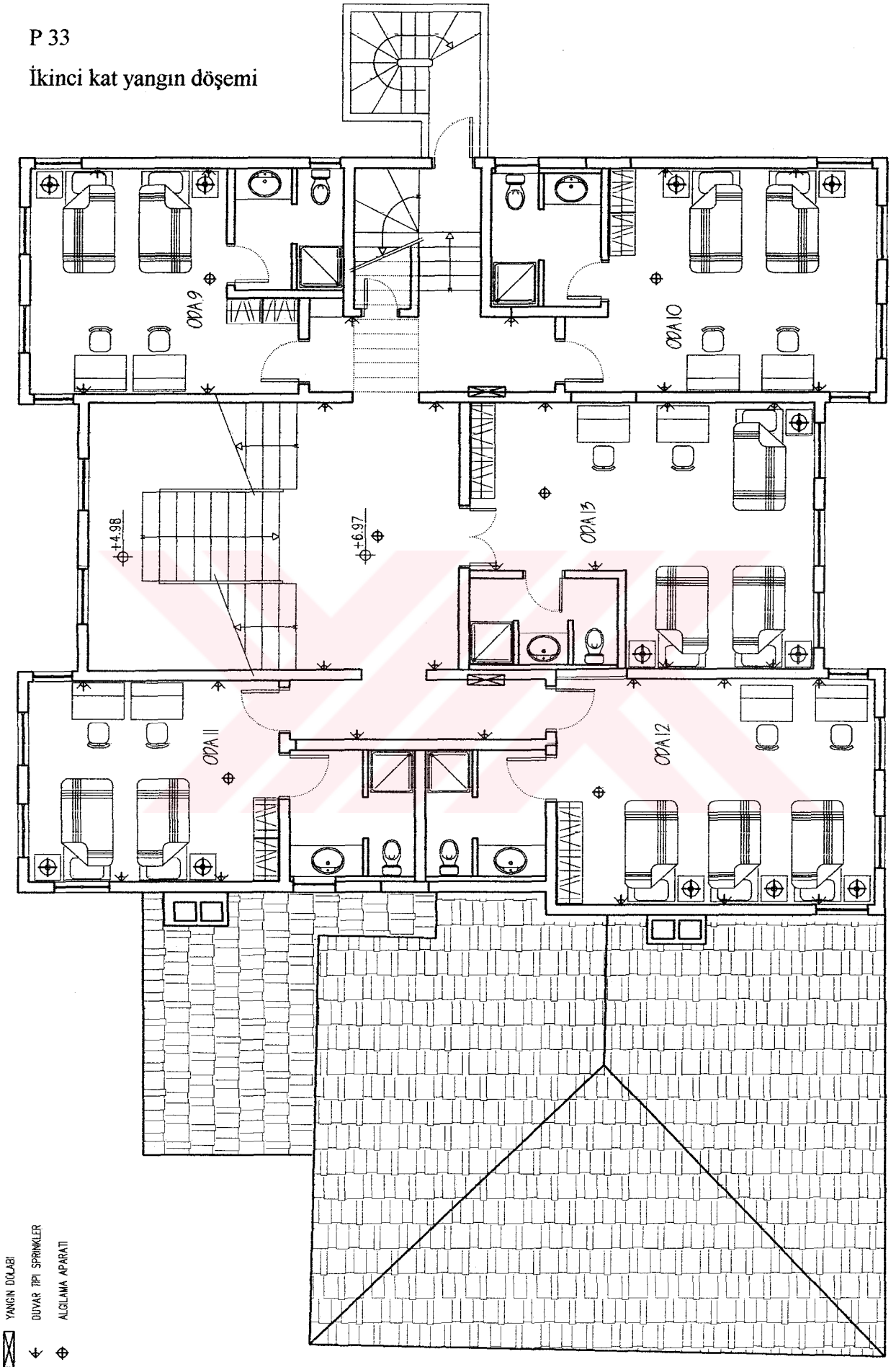
BİRİNCİ KAT PLANI

P 33

İkinci kat yangın döşemi

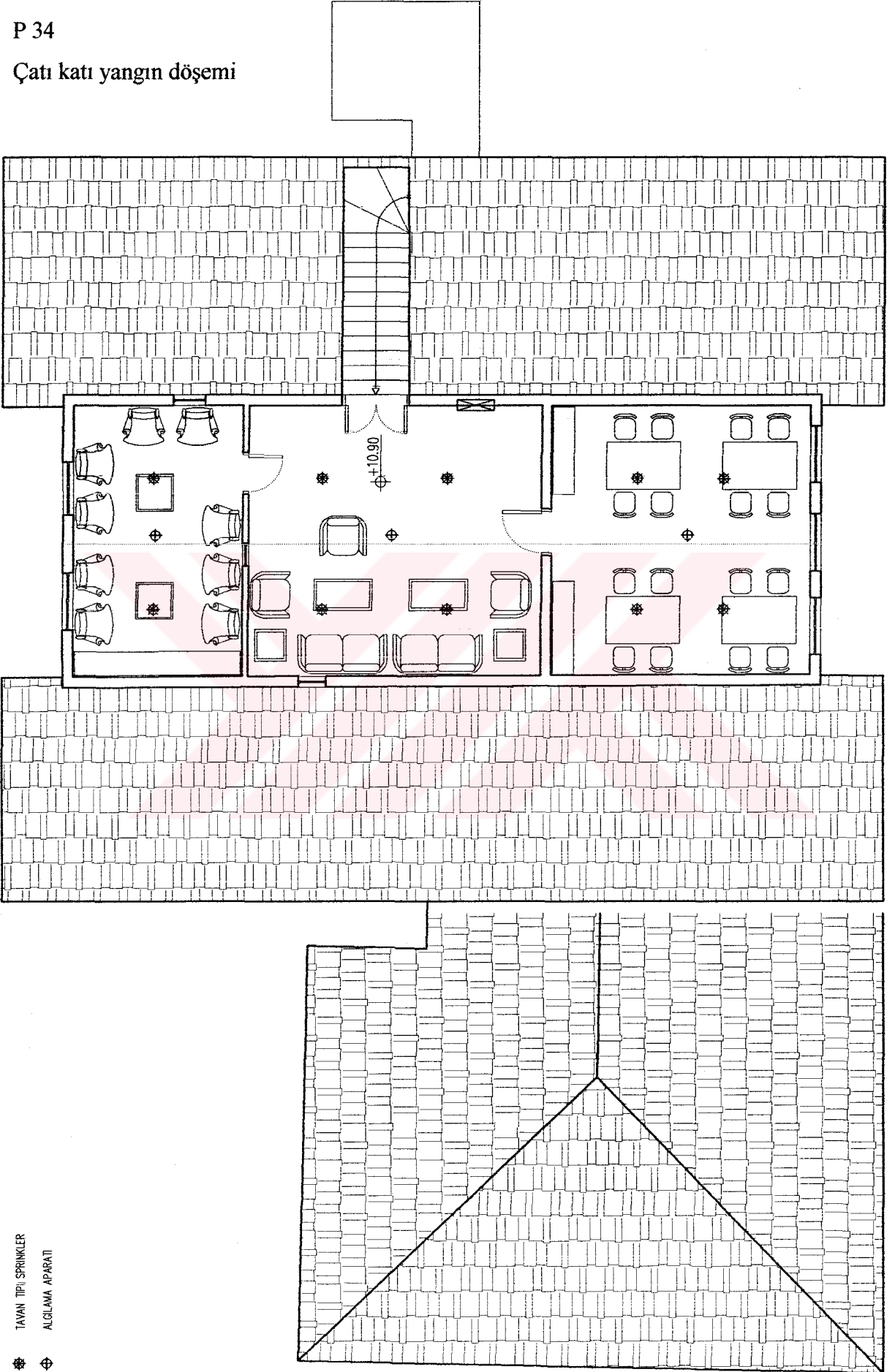
İKİNCİ KAT PLANI

P 34

Çatı katı yangın döşemi

CATI KATI PLANI

- YANGIN DOLABI
- TAVAN TIPI SPRINKLER
- ALGILAMA ARAÇI

4.7. PASİF ISITMA SİSTEMİNİN YENİLENMESİ

Doğancılar Paşa Konağı, Türk standartları TS825'in ısı etkilerinden korunma yönlerine göre belirlediği üç iklim bölgesinden, 1. Bölgenin içinde bulunmaktadır. Konağın bu iklim bölgesi içinde ısı etkilerinden yeterince korunup korunmadığına da konağı çevreleyen dış duvarların ısı geçirgenlik dirençlerinden faydalanarak değerlendirilebilir.

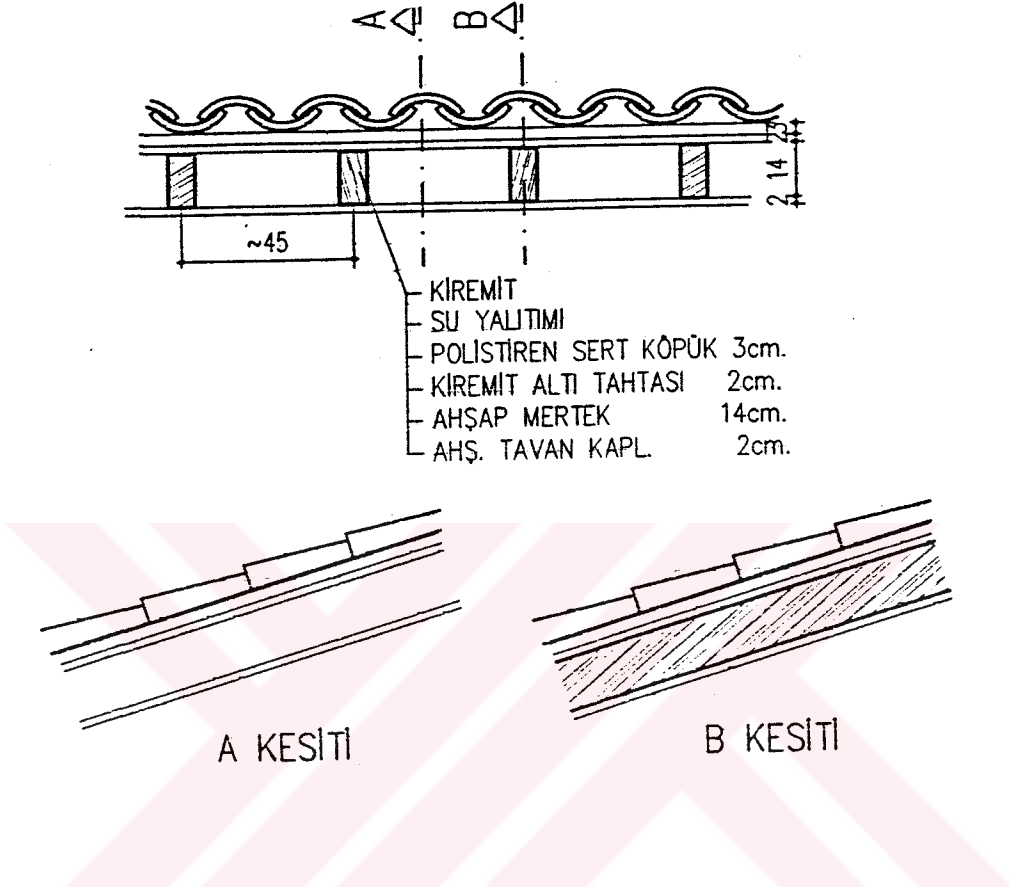
Doğancılar Paşa Konağının mevcut kabuk sisteminin ısı geçirgenlik direnci 3.2.4.1. bölümde $1 / \Lambda_{ort} = 1.043 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$ olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan bu ısı geçirgenlik direnci İstanbul'un da içinde bulunduğu 1. iklim bölgesi için ısı korunumu yönetmeliği TS 825'teki çizelge 3'te belirlenen en düşük ısı geçirgenlik değeri olan $0.50 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$ 'den büyük olduğu için bu bölgede yeterlidir. Bu nedenle kabuk sistemini oluşturan bileşenlerde herhangi bir değişiklik yapılması gerekli görülmemiştir.

Bölüm 3.2.4.1.'de bu ortalama ısı geçirgenlik direncinide kullanarak tüm cephelerin ısı geçirme katsayısı $k_{cephe} = 1.35 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$, olarak hesaplanmıştır.

Tüm cephelerin ısı geçirme katsayısı TS 825'teki 4.2. madde 1.iklim bölgesi için önerilen $1.90 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$ değerinden küçük olduğu için bu bölge için yeterli olacaktır. Bu nedenle kabuk sistemini oluşturan cephe elemanları olan dış duvarlarda, dış kapılarda ve pencerelerde herhangi bir değişiklik yapılması gerekli görülmemiştir.

Bölüm 3.2.4.1.'de yine kabuk sistemi bileşenlerinden olan çatı için ısı geçirgenlik direnci $1 / \Lambda_{ort,çatı} = 0.65 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$ hesaplanmıştır. Bu değer TS 825'teki çizelge 3'te belirlenen en düşük ısı geçirgenlik direnci değeri olan $1.50 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$ 'den küçük olduğu için bu bölgede yetersiz kaldığını anlıyoruz. Bu nedenle sistemdeki çatı katmanlaşmasında ısı geçirgenlik direncini yükseltmek amacıyla gerekli önlemler alınmalıdır. Çatı bileşeninin ısı geçirgenlik direncini yükseltmek için mevcut katmanlaşmadaki kiremit alt tahtası ile kiremit arasına 3 cm. kalınlığında polistiren sert köpük konulması önerilmiştir.Şekil 4.7.1.1'de yeni

katmanlaşma detayı görülmektedir. Önerilen bu ek katman ile birlikte bileşenin ısı geçirgenlik direnci aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

Şekil 4.7.1.1

Isı iletkenliği hesap değerleri ;

Ahşap , $\lambda_1 = 0.11 \text{ kcal / mh}^\circ\text{C}$ (TS 825, Çizelge 2, No 8.1.1.)

14 cm. hava tabakasının ısı geçirgenlik direnci, $1 / \Lambda_{h1} = 0.20 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C / kcal}$ (TS 825, Çizelge 1)

Polistren köpük levha, $\lambda_4 = 0.034 \text{ kcal / mh}^\circ\text{C}$ (TS 825, Çizelge 2, No 10.2.1.)

olarak belirlenmiştir. Bu değerlerden faydalanarak hava boşluklu bölgede (a kesiti) ve ahşap merteklerin olduğu bölgedeki (b kesiti) ısı geçirgenlik dirençleri aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

Hava boşluklu bölgede;

$$1 / \Lambda = (d_1 / \lambda_1) + (1 / \Lambda_{h1}) + (d_3 / \lambda_3) + (d_4 / \lambda_4) \quad (4.1)$$

$$1 / \Lambda = (0.02 / 0.11) + 0.20 + (0.02 / 0.11) + (0.03 / 0.034)$$

$$1 / \Lambda = 0.182 + 0.20 + 0.182 + 0.88$$

$$1 / \Lambda = 1.444 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$$

$$\Lambda = 1 / 0.444$$

$$\Lambda = 0.692 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

Merteklerin olduğu bölgede ise;

$$1 / \Lambda = (d_1 / \lambda_1) + (d_2 / \lambda_2) + (d_3 / \lambda_3) + (d_4 / \lambda_4) \quad (4.2)$$

$$1 / \Lambda = (0.02 / 0.11) + (0.14 / 0.11) + (0.02 / 0.11) + (0.03 / 0.034)$$

$$1 / \Lambda = 0.182 + 1.272 + 0.182 + 0.88$$

$$1 / \Lambda = 2.516 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$$

$$\Lambda = 1 / 2.516$$

$$\Lambda = 0.397 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

olarak hesaplanmıştır.

Hava boşluklu bölgenin birim alandaki oranı % 80, merteklerin olduğu bölgenin oranı ise % 20 dir. Bu nedenle ortalama ısı geçirgenlik direnci aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

$$\Lambda_{\text{ort.çatı}} = (0.692 \times 0.80) + (0.397 \times 0.20) \quad (4.3)$$

$$\Lambda_{\text{ort.çatı}} = 0.623 \text{ kcal} / \text{m}^2\text{h}^\circ\text{C}$$

$$1 / \Lambda_{\text{ort.çatı}} = 1.605 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$$

Çatı bileşeninin yeni önerilen katmanlaşması sonucunda hesaplanan ısı geçirgenlik direnci $1 / \Lambda_{\text{ort.çatı}} = 1.605 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$ TS 825'teki çizelge 3'te belirlenen en düşük ısı geçirgenlik direnci değeri olan $1.50 \text{ m}^2\text{h}^\circ\text{C} / \text{kcal}$ 'den büyük olduğu için çatı örtüsü 1. iklim bölgesi için yeterlidir.

SONUÇLAR

Bu tezde, günümüze oldukça iyi bir durumda ulaşabilmiş tarihi ahşap yapılardan biri olan Doğancılar Paşa Konağı'nı çağdaş yaşamın içine katarak korumak ve korunmasını sağlamak için de yeni bir işlevle değerlendirmek amaçlanmıştır. Konumuna ve planimetrik özelliklerine uygun bir biçimde, üniversite misafirhanesi olarak kullanılması önerilen konağın sağlık, güvenlik ve enerji etkin kabuk sistemlerinin yenilenmesi için de önerilerde bulunulmuştur. Konağı yaşatarak korumanın gerek tarihi yapı potansiyeli açısından zengin bir semt olan Üsküdar için, gerekse de yapı için önemli bir kazanç olacağı düşünülmüştür. Ayrıca, böylesine bir şekillendirme ve yeniden kullanım çalışmasının, sayıları her geçen gün yıkım, yangın vb. nedenlerle azalan bu yapı tipleri içinde nitelikli bir örnek oluşturması amaçlanmıştır.

İnsan sağlığı ve konforunun bina içinde gerçekleştirilmesi hedeflenerek, konağın sağlık, güvenlik ve enerji etkin kabuk sistemlerinin yenileme süreci aşamalarının tanıtıldığı ve bu aşamalara ilişkin yaklaşımlarının uygulanmasının yer aldığı örnek bir çalışma oluşturulmuştur. Bu çalışma daha sonra yapılacak olan yenileme çalışmalarında enerji korunumu boyutunun ne şekilde ele alınabileceğini, sağlık ve güvenlik sistemi yenilenmesinin yenileme sürecinin bütününe entegrasyonunun ne şekilde yapılabileceğini göstermesi açısından önemlidir.

KAYNAKLAR

AHUNBAY Zeynep , Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon , İstanbul , 1996

ALPHAN Ahmet , Yapıda Sağlık Donatımı , İstanbul , 1985

ARAS Lerzan , Doğancılarda Bir Paşa Konağı için Restorasyon Projesi , İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Y.Lisans Tezi , 1991

BERKÖZ Eşher ve diğerleri , Enerji etkin konut ve yerleşme tasarımı , TUBİTAK İNTAG NO 201 , İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi , İstanbul , 1995

BİNALARDA ISI YALITIM KURALLARI , TÜRK STANDARTLARI 825 , 1989

ELDEM Sedad Hakkı , Yapı , İstanbul , 1966

ELDEM Sedad Hakkı , Türk Evi , İstanbul , 1986

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ YANGINDAN KORUNMA YÖNETMELİKLERİ , İstanbul , 1992

ÖZ Etem Sait , SİDAL Cavit , Yapıda Sıhhi Tesisat , Ankara , 1984

ŞAHİNLER Orhan , Saçaklar ve Çatı Parapetleri , İstanbul , 1992

ÖZGEÇMİŞ

1972’de Erzurum’da doğdu. İlk öğretimini Bursa Atatürk İlkokulunda, orta öğretimini de Bursa Anadolu Lisesinde tamamladı. 1989 yılında İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde lisans eğitime başladı ve 1993’te mezun oldu. 1995’te İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Mimarlık Anabilimdalı Yapı Bilgisi programında yüksek lisans eğitime başladı.

